"Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
BROOKLYN, :: NEW YORK.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose...... $2.00
Europon ir kitur........... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY
"Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, :: NEW YORK.
Yearly subscription rate:
In the United States........ $2.00
To Foreign Countries....... $3.00

Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 14. Brooklyn New York, 5 d. Balandžio (April) 1911m. Metai XXVI
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Dėlei New Yorko tragedijos.

Jau antra savaitē baigiasi, kaip viso pasaulio spauda nešioja ant poperiaus ilgus aprašymus apie New Yorke atsitikusią tragediją: Washington-Greene gaisre pražuvo 145 gyvastįs — iš aštunto, devinto ir dešimto augštų Asch Budinko sudegē ir ant gatvių šokdamos patiko mirtį jaunos mergaitēs ir paaugę moterįs. Milijonų lūpose vaikščioja viens už kitą griaudesni papasakojimai; plaukai šiaušiasi nuo jų, šaltas virpulys perbēga žmogaus sielą ir nervus, kiekvienam ištraukia jie iš akių ašaras, pamįslijus, kaip tai baisia mirtim turējo pražūti tiek mūsų brolių ir sesių, kurie dar už poros minučių prieš gaisrą nieko nežinojo apie juos laukiantį tokį nuožmų likimą, kurie nevienas budavojo savo ateičiai planus, mintimis skrajojo pas savo mylimuosius žmones, pas laukiančius namie tēvelius, brolius, seseris, vaikelius, vyrus. Ir štai prieš akis liepsna ir baisi pražūtis!...

Kokia plunksna išgalēs šitokias tragedijas aprašyti!

Bet tai ne pirmas šitoks atsitikimas. Ilga žmonijos historija parodo kasmetas atsitinkančias tokias nelaimes visose šalyse. Seniaus daugiausiai žmonių pražūdavo karēse. Šita baisi plēga pagaliaus žmoniją daug ko pamokino. Vēlesniais metašimčiais visame pasauly pakilo galingas liaudies balsas—*„šalin su karēmis!"* Šitą balsą išgirdo ir karalių rūmai ir vargdienių bakužēlēs. Šiandien ir spauda ir parliamentai kasmetas išdirba vis naujus sumanymus, kad tik prašalinti tarpe valstijų vaidus ir kares. Gimē net įvairųs tarptautiški kongresai ir trečiųjų teismai, kurie stengiasi sumažinti išsižūdymus žmonių vienų su kitais. Ir ačiu paskutinių metašimčių tai naujai minčiai, karēs eina mažyn. Kada senovēje tarpe visų tautų ējo nepaliaujamos imtynēs ir krito milijonai gyvasčių, dabar karēs vis eina retyn. Apie nauja kokią karę žmonēs šneka ir spauda rašo kaipo apie kokius dyvus, kaipo apie nesveiką draugijoje apsireiškimą ir kaipo būtinai reikalingą išvengti piktybę.

Tai vis padarē pačiuose žmonēse užgimusi nauja ir prakilni idēa — *„šalin su karēmis!"*

Bet su karēmis dar nesibaigia žmonių išsižūdymai. Visa eilē nelaimių dar tebegązdina žmoniją. Męs prisimename kad ir tokias nelaimes, kaip žemēs drebējimai Sicilijoje, San Franciskoje ir ant Kaukazo, kur šimtai tūkstančių žmonių žuvo. Kaip nuolatiniai nuskendimai Baltiko ir Atlančio audrose šimtų žvējotojų ir keleivių. Kaip hurragane ant Samoa salų žuvo laivai su 146 žmonēmis (1889) ir tais-pat metais Johnstown'o potvinis nuskandino 2,295 gyvastis. Prisimename baisią pražūtį salos Martinique su 32,000 gyventojų (1892), o 1901 metais Gibraltaro susmaugoje kaip nuskendo 571 italų keleivių, ir 1893 m. Savannah cyklonuose žuvo suvirš 1000 žmonių, o Louisiana pakraščiais apie 2,000. 1904 m. Han upēs potvinis paskandino apie 1000 chinų. Šlianske sudegē 200 kalnakasių. Baisiausi tų metų buvo nelaimē Rusijoje, kada pakraščiais Azovo jūros viesulai užmušē 100,000 žmonių! Ar sekantis metas buvo geresnis? Ne! Turkų ir kurdų fanatikai išpjovē 200,000 armenų. Anglų kanale nuskendo garlaivis «Elba» su 300 pasažierių. Na, o 1896 m. Maskvoje, caro karunacijos iškilmēse užsimaigē 2,000 gyventojų Francijos pakraščiuose sudužo laivas ir pražūdē 250 gyvasčių. Neužsileisdamas savo pirmtakūnais, 1897-tasis metas pasiēmē savo aukas: Armenijoje fanatikai išpjovē 700 žmonių; Paryžiuje labdaringam bazarui užsidegus žuvo 180 miesčionių. Tai tik vienu dešimtmečiu. O kur Texas tornadas su 7,000 gyvasčių (1900), kur sudegęs ties New Yorku pikniko garlaivis «Slocum» su 1000 žmonių (1904), kur fanatikų rusų išmušti 5,000 žydų Odesoje (1905), kur Francijoje žuvęs 1,000 kalnakasių eksplioziojoje (1906), kur Chicagos sudegę keli tūkstančiai žmonių «Iroques» teatre, arba kur sudegę Brooklyno teatre ant Johnston str. 300 žiurovų 1876 metais?

Pagaliaus kur dar tos dešimtįs tūkstančių žmonių, kurie kasmetas žūna ant gelžkelių, kasyklose, fabrikuose, iš džiovos, choleros, alkoholio?

Daugelis šitų nelaimingų atsitikimų galima prašalinti, kaip ir karēs. Reikia tik, kad iš liaudies pakiltų taip-pat galingas balsas — *„šalin su nelaimēmis!"* Ar jis pakįla? Ne. Neatējo dar žmonēs į tokį supratimą.

Washington-Greene tragedijoje pastiro rodos visas New Yorkas. Po gaisro minios žmonių zulinosi apie tragedijos vietą. Vieni verkia, kiti keikia. Verkia žuvusių, keikia nežino ką. Vieni rodo kumsčius į orą grumodami kapitalizmui. Kiti perkūnus svaido į apgriuvusį ir paniūrusį degēsiais mūro namą, kurio pakojēse, ant akmeninių šalygatvių nesenai dar gulējo krūvos lavonų, sugniuždytos galvos, atitrūkę žmogiškos rankos, apdegę nugaros. Grumoja tiems atšalusiems mūrams, lyg juose butų užsislēpęs tas baisūsis slibinas-smakas, kuris prarijęs aukas, vēl tyko ant naujų. Treti dar štai ką parodo. Minioje prasideda murmējimas. Prieina keli amerikonai ir sako: «Po velnių: o kas ten sudegē — ar ne jūsų prakeikti ateiviai! Jei jums jums čion negerai, ko čia einate!?!».. Ir minioje pasirodo kumščiai, kurie greitai padarytų kruviną šutvę, jeigu policmanų skvada nenudaužtų buožēmis iškilusių nuogų kulokų (Tikras faktas!). Laikraščiuose irgi tas-pats. Nors aplamai visi verkia rašalo ašaromis žiūrēdami į tą nelaimę, bet kaip jie žiūri į nelaimēs priežastį! Vieni sako, kad darbininkēs butų nesudegę, jei jos butų buvę išmokytos «nelaimēs maršo» — lengvai ir ramiai sustojus į eilę išmaršuoti per duris (kaip mokina vaikus mokyklose); kiti kaltę meta ant darbininkų, kurie būk numetę nedarukytą cigarētą, kuris uždegē siuvinių nuokarpas; treti (socialistų laikraštis «Call») sako: «Tai jums dirbti skebų šapoje!» Ketvirti jieško kalties pas namų savininką, kad neintaisē išbēgių, ir pas dirbtuvēs kontraktorius, kurie būk laikydavę užrakinę duris, ir šiam gaisrui iškilus, nesuspēję darbininkai išsigelbēti.

Kalti darbininkai, kad nemokējo išmaršuot. Bet, kodēl jų to niekas nemokino? Kalti dirbtuvēse rūkytojai. Bet kodēl nēra po didžiausia gresme uždrausta fabrikuose rūkyt? Kaltas namų savininkas, kad neintaisē išbēgių. Bet budinko savininkas Asch, sugrįžęs iš Floridos, pasakē: «Kai aš namą pastačiau, tai apžiūrējo ji miesto valdžios inspektoriai Jei ko trūko, kodēl man nieko nesakē? Būčiau insitaisęs.» Kalti dirbtuvēs savininkai, kad duris užrakinēdavę. Bet jie sakosi neužrakinę, ką liūdija, jog pirmesni darbininkai išbēgo. Rods viename iš tų trijų augštų darbininkai išbēgę tik iškirsdami užrakintas duris, čia teisinasi šapos savininkas, kad darbininkai labai nepilniavodavę darbo laiko, išeidinēdavę pirm laiko, etc., todēl kartais ir užrakindavę. Pagaliaus jeigu nevalia užrakinti dirbtuvēs durių, tai kodēl miesto inspektoriai to neuždraudžia ir neprižiūri.

Yra kaltē, bet nēra kaltininko. Yra nelaimē, bet nēra kam už ją atsakyt!

Beabejonēs yra kaltē ir darbininkų, kad eina į tokius fabrikus dirbt, kur nēra apsaugojimo gyvasties, kad nereikalauja iš valdžios ar patįs neįsistengia tam tikrų mokinimo išmaršuot kursų, kad dirbtuvēse rūko. Beabejonēs yra kaltē, ir didžiausia kaltē namų savininkų, kurie savo namus statydami stengiasi atlikti bile kaip, stengiasi išsivogti iš valdžios akių, neturi jokio žmoniško atjautimo į savo brolį-žmogų, kurį jo namuose gali patikti nelaimē. Kalti yra ir tie vampyrai-darbdaviai, kurie dēlei savo naudos užrakinēja savo brolius-žmones dirbtuvēse, lyg kokius beprotiškus gyvulius. Ar gi negalima prie durių pastatyti sargus? Argi šapose neprivalo būti kuošvariausia — išluota, nerūkoma, nepridulkinta? Argi ne šapų savininkų priedermēje atsakyti už jo brolio-darbininko ne tik gyvastį, bet ir nukritusį nuo galvos plauką, iš fabrikanto priežasties?

Bet kas turi išleisti ir prižiūrēti fabrikų įstatymus, kuriuos lygiai turētų pildyti darbininkai, namų savininkai ir fabrikantai? O gi valdžia. Kodēl ji tokių įstatymų neišleidžia ir jau esančių nepildo? Užtai, kad žmonēs nereikalauja.

«Galingas balsas kad pakils,
Pagieža už skriaudas prabils»...

Sako viena revoliucijoniška dainelē. Taigi reikalinga yra tam galingam balsui iš liaudies pakilt. Jį turi girdēti ir parliamentai ir bakužēlēs, ir kongresai ir ant farmų, ir miestai ir kaimai. Ne riksmų balso reikia, bet galingo protavimo sujungtos mįslies, gilių ir bepaliovos gerinamų nurodymų spaudoje ir žodžiu, ko reikia apsisergējimui nuo įvairių nelaimių. Neapsisergēs dar žmonija nuo žemēs drebējimų (ikikol), bet užtai gaisrų nelaimēs galima išvengti.

Kas toji yra valdžia, kuri pasirodo taip nesirūpinanti savo piliečių gerbūviu? Valdžia—tai patįs žmonēs. Kokie žmonēs, tokia ir valdžia. Kuomet pasigerįs žmonēs, turēs geresnę ir valdžią.

Ar buvo kas ikišiolei daroma pasigerinimui žmonių? Buvo ir yra. Žmonių švietimuisi kasmet spauzdinasi milijonai egzempliorių kningų ir laikraščių. Ar jas daug skaito? Šimtai tūkstančių prakalbų esti kasmet pasakoma kadir nuo Amerikos pagrindžių, apie pilietystę ir reikalingumą žinoti įstatymus. Ar jas daug išklauso? Ar daug atkeliavusių iš kitur, tų pačių «foreignerių», — kurie fabrikų liepsnose iškepa ir kurie ant gatvių sutyška,— rūpinasi apie pilietybę, apie rinkimus geros valdžios, apie įsakymus tai valdžiai, kokie turi būt padaromi įstatymai fabrikuose? Labai nedaug. Vienas trečdalis Amerikos suaugusių piliečių renka valdžią ir vienas trečdalis jau iš tų tik truputi nusimano, kokį balsą pakelti už liaudies gerovę! Ir todēl tai męs šiandien turime tokias baisias tragedijas, kaip pereitasis New Yorko gaisras.

Socialistai turi gatavą atsakymą: «rinkite mūsų partijos kandidatus, tai neatsitiks tokių nelaimių.» Bet štai, tarsi ant juoko, kovo 24 d. suplešk*ē*jo Milwaukēje, socialistų sostinēje, didelis Midleton fabrikas, sudegē net 4 patįs ugnagesiai ir daugybē apdegē žmonių! Tarpe New Yorko ir Milwaukes gaisrų skirtumas yra tik sudegusių žmonių skaičiuje, o ne principe. Pakol žmonēs nesirūpįs išleidimu gerų įstatymų ir nurodymais legislatūroms kokius įstatymus išleisti, patol gaisrų tragedijos atsikartos, ar męs valdžioje turēsime šiokią ar kitokią partiją. Pakol visuomenēs viena dalis visiškai miegos, o kita tik šūkaus: «šalin su kapitalizmu!», patol gaisruose spirgēs nekalti žmonēs.

Puikios yra demonstracijos, kurias New Yorko minios darbininkų pereitą savaitę padarē, paminējimui sudegusių savo brolių ir seserų. Puikųs yra ir šūkavimai ant ašaromis ir kraujų aptaškytų gatvių: «Šalin su kapitalizmu!» Bet dar puikiau butų, kad pakol kapitalizmas išgrius, męs girdētume piliečius salēse, ant gatvių, spaudoje ir po visą liaudį šaukiant: 'downwith a bad firescaps!' (šalin su blogais išbēgiais nuo gaisro!) Pakol prieisime prie aušros, kad butų sujieškomi keliai ją suprasti ir malonēties. Šiandien tebūni intaisyti išbēgiai, rytoj apsaugos ant jurių, užporyt kasyklēse, toliaus ant gelžkelių, etc. etc.

Tebūni šitokie baisųs paveikslai pamokinimui kiekvienam ateiviui, podraug ir mums lietuviams, kad reikia kuoveikiausiai pasilikti šio krašto piliečiais, mokinties vietinēs kalbos studijuoti šios šalies politiką, atrasti kokių mums reikia pirmiausiai — *šiandien* įstatymų ir priemonių; minių susirinkimuose apie tai reikia nutarti ir paduoti į legislatūras. Kokį tai milžinišką įspūdį padarytų dabar jeigu visos amerikonų ir 50 tautų ateivių draugijos padarytų susirinkimuose protestus prieš stoką ugnies įstatymų, išneštų rezoliucijas, pabrieztų atsakančių įstatymų schemą ir perduojų kopijas savo kongresmanams, valstijų legislatūroms Suv. Val. senatan ir prezidentui! Už mēnesio kito pamatytumēm šimtus tūkstančių dailydžių ir kalvių prie Amerikos fabrikų bedirbant plačias ir laukan išveriamas duris, pasieniais intaisant eiles vidurinių asbestinių išbēgių; pamatytumēm inspektorius beprižiūrint fabrikuose tvarką, švarumą, apsaugą. Ir tada nei vienas darbininkas, savęs ir šeimynos penētojas, nebedrebētų rytmety iš namų išeidamas ir inkeldamas koją į fabriką.

«Galingas balsas kad pakils»...

Vargomatis.

Steigkime kningynus.

Vieną nedēldienį Vaburn kolegijoje ant diskusijų vedamų profesoriaus Zublino, vienas vyras užklausē: «Ką reiškia 30 metų progresas?» Profesorius Zublinas atsakē, kad 30 metų progresas, tai yra kningynų laukas, kuris pastaruoju laiku užēmē žymią ir svarbią draugijoje vietą. Kartu su kningynais eina ir periodiško-

sios spaudos bei žurnalų intekmė, kuri šonų-šoneliais eidama su kningynais, neša liaudin milžinišką apšvietimą ir d sišką žmonijos naudą.

Pažiūrėkime, kogi amerikiečių kningynuose nėra? Amerikos kningynai pilni įvairių mokslo kningų, anglų ir svetimose kalbose, podraug nutiesti stalai ir pastoliai visokiais dienraščiais, žurnalais Žodžiu sakant, kokios literatūros nėra ant svieto, tai tik tokios nėra ir amerikiečių kningynuose. Kokia tik literatūra yra vartojama ant svieto, tai būtinai yra nors vienas laikraštis,nors keletas kningų ir brošūrų padėta, kad apsilankęs kningyne nors kažin-kokios tautos žmogus rastų savo kalbos spauzdintą žodį, kad jį perskaitytų ir inkvėptų sau rašto meilę. Tokiuose kningynuose, ar atsilankys profesorius, ar raštininkas, ar technikas, ar prastas darbininkas, visados gaus reikalaujamos literatūros; studentas, tas taip gi gaus, kokios jis nori kningos: ar iš zoologijos, ar biologijos, astronomijos, etc.

Antra, amerikiečių kningynai kitą, labai svarbią lošia rolę. Jaunuomenė ir senesni inteligentai žmonės kasnedėl turi progą susieit ir pasimatyt su savo draugais, pasidalinti mintimis; nes kitaip Amerikoje mylintiems apšvietą reiktų nunokti dvasišku badu iš nuobodumo. Kur yra liaudies dideli kningynai, nedėlios sulaukus yra kur praleisti linksmai dieną, nors po kningyną bevaikščiojant nuo vieno dailės paveikslo prie kito.

Bostono liaudies kningyne vien sienos kaštuoja apie 4 milijonus dolerių. Praėjusių metų 49 raportas Bostono liaudies kningyno rodo, kad per 1910 metus kningyno išlaidos siekė $50002-35. Iš tų, milijonų dolerių $92,030 buvo apversta vien tik ant žinių laikraščių ir periodiškų raštų. 299,771 tomus kningynas išleido naujų raštų; didesnę sumą padėjo ant mokslo akademijos, kurioje tūkstančiai neturtingų moksleivių ingija mokslus. Ar tai ne 30 metų progresas? Taip, gigantiškų žingsnių progresas.

Męs, lietuviai, taipgi turime tiesti kelią šitokiąm progresui. Žinoma, męs nepadarysim tokių šuolių, kaip amerikonai. Bet męs galime eiti nors tokiais žingsneliais, kokiais mokame ir pajėgiame. Atėjo laikas sužadinti ir mūsų liaudį prie kningynų steigimo. Tiesa, kurios-nekurios lietuvių amerikiečių kolonijos jau turi uždėję viešus kningynus, kaip va: Chicagos, Shenandoah'rio, Brooklyno, etc. Bet kitos mūsų mažesnės kolonijos labai dar mažai rūpinasi apie kningynus Kitos kadir turi įsteigę kokį kningynėlį, tai be jokios tvarkos. Taip va mūsų kolonija Bostone, girdėtis, turi net porą kningynų, bet tų kningynų surasti niekaip negalima. Paklausk lietuvį bostonietį: kur jūsų kningynas, gausi atsakymą: «ogi po bažnyčia.» Nueini į dievnamį, ten negali ineiti kningynan; mat raktas kningyno pas kleboną; ir ant galo gauni žinot, kad tame kningyne pirmeiviškų raštų ir gamtos mokslo veikalų nėra! Na, vėl eik į kitą kningyną. Nueini tam pačiam mieste į kitą pirmeivių kningyną, ten vėl koks vaikinas turi boksely keletą politiškų brošiūrėlių. Na, ir kningynas!.. Paklausk, gal turite gamtos mokslo raštų, sakysim kad ir mūsų emerito rašytojaus Šerno, arba matematikos raštelių, arba Lalio žodyną, arba Laukio šiokių-tokių raštelių, arba Kriaušaičio nors gramatiką, ar tai kitų gerų lietuvių raštininkų literatūros —kas čia dės tokius raštus! Mat čia socialistų kningynas...

Ar tai galima girti šitokią kningynų tvarką? Ne. Reikia tuojaus pradėti darbuoties, kad lietuviai sutvarkytų ir užvestų gerą kningynų steigimo systemą. 1) Kiekvienos kolonijos draugystės, be skirtumo pažvalgų: socialistai, tautiečiai, klerikalai — turi nutarti, kad reikia viešo kningyno. 2) Kningynas turi toks būt, kad einant gatve jau būtų galima matyt iš tolo užrašas ar iškaba: «The Lithanian Public Library» (lietuvių viešas kningynas), kaip va puikiai savo kningynus reklamuoja žydai ir rusai amerikiečiai. 3) Kninnus reklamuoja žydai ir rusai amerikiečiai. 3) Kningyne privalo būt visi lietuviški laikraščiai taip Amerikos, taip Vokietijos, taip Didžiosios Lietuvos. 4) Kningynas privalo turėti kiekvieno Lietuvos rašytojaus raštų, nors po brošiūrą, koki tik yra iš-po spaudos išėjusi; reikia turėti veikalus: ar politiški, ar sociologiški, gamtos mokslų, etc. Viskas privalo būti mūsų kningynuose, kad mūsų liaudis žinotų, kas yra lietuvių kalboj parašyta ir kas parašo. 5) Kningynui turi būt duotas vardas, koks nebūt: ar tautiškos filosofijos mylėtojo, ar gamtos mokslų ar šiaip kokio rašytojaus 6) Kiekvieno lietuvio priedermė — paaukaut nors mažą piningėlį supirkimui į viešą kningyną raštų 7) Kiekvienos draugystės priedermė savo kolonijos viešam kningynui duoti nors 10 dolerių. 8) Kiekvienos kolonijos lietuviai turi suvežti, kas kokią kningą turi viešam kningynui, jei kokių da raštų nėra galima pripirkt. 9) Kningos turi būt duodamos namo neštis, nemažiau kaip ant 14 dienų su mokestim, kokią kningynas pastatys. 10) Kiekvienos kolonijos kurioje da nėra kningyno yra priedermė išpildyti virš minėtus prisakymus. Gardnere gali lietuviai atidengti kningyną vardu Šliupo; Lawrence Šerno, Bostone Gabrio, Springfielde Dembskio, Brocktone Lalio; kituose miestuose taipgi gali pasirinkti kokį tautiško ir literatiško veikėjo vardą ir ant to vardo atidengti viešą kningyną. Kningynas turi būti tokioje formoj, kaip amerikonų. Svarbiausia, reikia kad kningynuose galima butų rasti raštus iš teologijos, matematikos, sociologijos, anarchizmo, gamtos mokslų, etc. Kningynas turėtų būt ir nedėlios dienomis nuo 12 v. r. atdaras, kad jaunuomenė galėtų susieiti, pasiskaityti ir pasibovyti. Ant sienų turėtų būt Lietuvos veikėjų paveikslai, kad jaunimas gautų nors kibirkštį tėvynės meilės ir inkvėpimą prie didelių darbų. Dabar, mūsų jaunimas sustingęs kaip nacionališkai, taip ir intelektuališkai. Jis baisiai žemai stovi. Reikia atminti, kad pas katrą ypatą karštesnė tėvynės meilė, pas tą ypatą daugiau susirenka įvairiausio mokslo ir ta ypata greičiau kįla pati draugijoje ir pakelia draugiją. Męs žinome, kad garsieji filosofai ir dvasios didžiavyriai, kaip Aristotelis, Kantas, Hegelis, Comte, Tolstojus ir neapregiama eilė kitų iškilo moksle ir dvasioje pertai, kad patįs buvo save gerbiantįs,karštai mylėjo savo giminę arba tautą, ir iš patriotybės jiems kilo naujos mintįs, kokių da pasaulis neturėjo. Mūsų priedermė sužadinti lietuvius prie patriotybės, o patriotizmas greitai prirengs jiems naujas mintis ir prirengs į mokslą. Patriotizmą su mokslu žmogus gauna iš kningynų, užtai męs čion ir agituojame, kad lietuviai stengtų savo kningynus.

Dabar, kaip lietuviai neturi viešų kningynų, taip nežino nei kas jie patįs yra. O kai bus įsteigti vieši kningynai, tai žmonės galės susipažinti su mūsų literatūra ir Lietuvos rašytojų raštais — tvėrimais. Ant galo liks save gerbiančiais, gerais žmonėmis, galės išeiti iš jų gana didelės ir prakilnios kartos; lietuvių tauta išbujos iki tokio laipsnio, kokio męs ligšiam laikui dar neregėjom!

Turiu viltį, kad šį mūsų paraginimą tautiečiai iš geros pusės supras, jį priims, ir sušaukę mitingus nutars uždėti, kur tik galima, viešus kningynus kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kur tik gyvena būrelis likimo ištremtų mus brolių duonos jieškotojų.

Mikas Stakėnas.

Mokslas ir diplomas.

Apie pora metų atgal amerikiečiai besidarbuodami visuomeniškoje dirvoje nebeklausinėdavo vienas kito:— ar turi mokslo diplomą. Dabar jau kitaip yra, šiandien jau reikalingi ir diplomai; šiandien jau ypatos reklamuojamos, kad tas ir tas yra baigęs kolegiją, universitetą ar kitą kokią augštesnę mokyklą. Laikraščiuose tankiai tenka matyti, kaip prie vardų prikergiama dar ir titulai: „Valparaiso universiteto mokinys", „baigęs augštus mokslus" ar paprastai „kliasavas vyras". Iš kitos pusės vėl sakoma „tas ir tas nelankė augštos mokyklos,— ką jis supranta", „X laikraščio redaktorius baigė tik pradinę mokyklą — jis nėra universališku ar apšviestu žmogum" ar tam panašiai. Daug galėtume privesti panašių pasakymų, bet iš jų visų galima padaryti tik vienas išvedimas: Tas, kuris lankė augštesnę mokyklą ar turi diplomą, tas yra universališku (nuo patilpimo laikraščiuose kopijų p. Gabrio straipsnių amerikiečiai žodį universališkas visuomet supranta kaip „universitetiškas" — aš skaitytoją meldžiu nesukeisti to žodžio prasmės) ir apšviestu, o tas, kuris nors ir kažin kaip butų studijavęs abelną mokslą, nors ir kaszin kaip butų patyręs universališkus mokslus, bet jei nelankęs augštesnės mokyklos, — jis skaitomas tik už „susipratusį". Toks skirstymas mūsų pažangesniųjų veikėjų į dvi dali: į universališkus ir į ne universališkus atneša mūsų lietuviškam judėjimui pusėtiną blėdį. Iš vienos pusės diplomuota ypata nors ir nieko neveikianti ir nemokanti ką-nors veikt paskaitoma už autoritetą, o kartais ir už vadovą; iš kitos pusės, tie ką veikia ir supranta kaip ir ką veikti, bet neturi mokslo diplomo, juos visuomenė pasitinka su neužsitikėjimu; dėl šito ir jie patįs, daugiausiai, pradeda savim neįsitikėt. Diplomuota ypata labai tankiai žiūri į nediplomuotą — išaugšto; visuomenė daugiausiai stoja diplomuotojo pusėn, nežiūrint kieno pusėj butų teisybė; vienu žodžiu, pas mus, kaip-ir Rusijoj, diplomas kaskart pradeda ingauti vis didesnę reikšmę.

Daug pasaulyje rasime tokių, kurie mokinasi ne tam, kad ką-nors žinot, bet tam kad gauti diplomą; na ir su jo pagalba šiltą vietelę. Iš kitos pusės daug yra ir tokių, kurie diplomą skaito tik tuščiu žvilgučiu. Diplomai kartais net už piningus perkami ir todėl jie neturi jokios vertės, žiūrint iš apšvietos pusės. Kad taip yra, privesiu vieną pavyzdį, kurį teko man matyti.

Begyvenant Peterburge man teko būti universitete, kur priemenėje, kurioje paliekami viršutiniai drabužiai, ant sienos patėmijau poperių, ant kurio buvo parašyta, kad jei kas rado porą kaliošų, meldžia tam ir tam sugrąžint (ten toks apskelbimų būdas vartojamas) ir studento parašas. Dviejose eilutėse to rašinėlio padarytos dvi *stambios gramatiškos klaidos,* kurios nedaro jokis gymnazijos antros kliasos mokinys! Vienok tai rašė universiteto studentas, baigęs jau gymnaziją, ir...ir — nemokantis rašyt! Gal tai išimtinas atsitikimas; bet visgi tai duoda suprasti, kad diplomais prekiaujama. O kad nelankę augštų mokyklų tampa mokslinčiais, rašytojais (kaip va Gorkij), poetais, tai nereikia nei kalbėt, užtenka pažiūrėti į garsių žmonių biografijas ir rasime šimtus pavyzdžių.

Galima lankyti augštus mokyklas, turėti diplomą ir mažai ką žinot; bet galima ir nelankius augštų mokyklų būti apšviestu ir net būti mokslo akademijų nariu. Taigi ne lankymas mokyklos turi vertę, bet mokslo laipsnis, kurį žmogus ingijo. Prie tokio žmogaus visuomenė lygiai turi atsinešti, kaip ir į diplomuotą apšviestūną, lygiai kaip ir į nediplomuotą, žiūrint į jo apsišvietimo laipsnį ir gabumą. Tokis pasitikimas nediplomuotuosius veikėjus sužadįs juose įsitikėjimą savo spėkoms ir neleis joms veltui pražūt. Iš kitos pusės toks atsinešimas diplomuotuosius sulaikys nuo perdidelio įsitikėjimo savim ir nuo paprastų „skrajojimų padangėse", kas tankiai matoma paveiksle egoizmo.

Gerbkime tuos, ką lankė augštas mokyklas ne dėlto, kad lankė, ne dėl diplomo, bet dėlto, kad jie apšviesti; bet dar labiau gerbkime tuos, kuriems turtas nepavelijo jas lankyt, kurie neturi oficiališkos mokyklos diplomo, bet kurie savo triūsu ir tvirtu būdu surado mokslo šaltinius ir pasisėmė sau augštesnį apšvietimą.

Ir tokių šaltinių, kur apart mokyklos galima semti apšvietimą, nemažai yra.

P. Gulbinas.

POLITIŠKOS ŽINIOS

MEXIKA.

Storu šyru uždengta yra Mexikos politiška mašina. Nesimato, kas ją suka, tik girdėtis balsas: «Jau tuoj įvyks ramybė!» Visokios žinios vaikščioja. Vienos sako, kad Amerikos prezidentas Taftas su «amžina šypsa» ant veido inpylęs Mexikos sumišimuosna stebūklingos druskos, nuo kurios revoliucijonieriai atvėsę, o valdžios šalininkai atmerkę akis ir pradėję taikinties. Kitos žinios nori pertikrinti visą pasaulį, jog prez. Diaz patsai nusprendęs atsisakyti nuo sosto, tik jis pirma to norįs sutvarkyti suirutę.

Šiaip ar taip, bet paskutinę savaitę sukilėliai pritilo. Girdėtis, kad valdžia sutikusi padaryti su revoliucijonierių vadais santaikos mitingus. Patsai revoliucijonierių «laikinas prezidentas» Francisko Madero su savo sūnum ir broliu žada pribūti į Mexiko City, kur jį susitiks ministras Limantour ir buvusis Amerikos ambasadorius De La Barra, kuris inėjo naujon Diaz'o ministerijon ir greitai iš Washingtono išvažiavo namo. Čionai bus ištarta paskutinis valdžios ir revoliucijonierių žodis: santaika ar vėl prie ginklų!

Visą tą laiką amerikonų armija stovėsianti parubežėj, San Antonio mieste, ir dabosianti, kad mexikiečiai susitaikytų.

Tačiaus revoliucija eina savu keliu Kovo 31 d. praneša laikraščiai, kad Nogales apylinkėje tris dienas ėjo baisus mūšis tarpe sukilėlių ir valdžios kareivių, ir toje kovoje žuvę į 1000 žmonių

Iš Lietuvos.

KAUNAS. (Mūsų kor.) *Draugijų uždarymas.* Akiesmirksnyje pasklido po Lietuvą baisi lietuviams žinia: tapo uždarytos kuone visos Kauno gub. lietuvių draugijos. Tą nelemtą žinią paskelbė kol kas tik Peterburgo Telegrafų Agentura, bet nesunku įsivaizdinti, kaip iškarto pasirodė ji baisi lietuviams. Ar tai juokas? Daugiau 50 tūkstančių organizuotų žmonių turėtų iškrikti, arba vėl per bėdą ir negales stvertis naujon draugijon. Pranešta, kad uždaromos tokios draugijos, kurios buvo inkurtos tikybiniais pamatais vadovaujanties Kauno, Kelcių ir Varšavos gubernijose.

Kaune uždarytos: 1) Šv. Kazimiero Draugija; 2) Šv. Juozapo darbininkų dr-ja, o taipat Šiauliuose, Panevėžyje ir Tauragėje; 3) «Saulė» su visais skyriais ir mokyklomis; 4) tarnaičių «Šv. Zitos» dr-ja Kaune ir Panevėžyje; 5) «Blaivybės» drjos su visais skyriais; 6) «Vargonininkų draugija».

Kiek jau čia triūso ir piningo žmogaus buvo indėta! O viskas vienu plunksnos pabraukimu išnyko.

Tačiau nenorima tikėti, kad visos tos draugijos, tarytum, tik sapnas buvę ir išnyko. Užinteresuotieji žmonės, žinoma, rūpįsis stengsis viską išaiškinti ir gal dar pasiseks tą baisų smūgį į šalį nustumti. Nes čia rankų negalima nuleisti: sykį paragavęs gardesnio, negali sau ramiai kramtyti by kokias atmatas.

Kazelis.

VILNIUS. (Mūsų korespond.) *Atsitikimas su kun. Tumu.* Kur trumpa, ten ir trūksta. Taip atsitiko ir su kun. Tumu. Ne gana to, kad jį lenkai veja iš Vilniaus, dar ir kitokių nesmagumų turi pritirti.

Nuo kai-kurio laiko jis pradėjo gauti daugybę anonymiškų pornografiško turinio laiškų. Ypač laiškų skaičius padidėjo paskutiniu laiku, kuomet lenkai niekaip negali sulaukti kun. Tumo iš Vilniaus išvažiavimo. (Jis vis dar Vilniuje iki paskutinio laiko tebegyveno, nors jau ir paskirtas Laižuvos klebonu). Spėjama, kad lenkai kaip nors norėjo kun. Tumą sukompromituoti.

Štai kovo 5 (vas. 20) d. atėjo dvi merginos su laišku į «Vilties» redakcijos kiemą. Kuningas tuojau jas per langą ir pastebėjo. Viena tų merginų pasiliko prie vartų, o kita su laišku nuėjo redakcijos linkon, norėdama, matyt, įmesti laišką į redakcijos skrynutę. Kuningas prie durių jau laukė. Kaip tik mergina prie durių prisiartino, kuningas išėjo priešai jos pasitiktų. Mergina, nežinodama ką daryti, atiduoda kuningui laišką ir nori jau grįžti atgal, bet kuningas ją neleidžia ir kviečia redakcijon užeiti palaukti, kol jis laišką perskaitysiąs. Bet kada mergina griežtai atsisakė klausyti kuningo, išbėga iš redakcijos daugiau žmonių ir varu merginą intraukia redakcijon. Mergina, trumpai mąsčius, šoka prie lango, išmuša kumštimis dvigubus lango stiklus ir iššoka kieman. Redakcijoje esantieji žmonės bandė už palto ją suturėti, bet jų rankose pasiliko tik jos paltas.

Bet vargšę ant kiemo pasitiko kiemsargis, dar kelias kuprines primetęs, suturėjo. Taip-pat kiemsargis suturėjo ir antrąją merginą, kuri prie vartų stovėjo. Žinoma, tuojau ant triukšmo atbėgo policija ir abidvi mergini policijon (nuovadan) nugabeno, kur, ištyrę jų pavardes, kalėjiman uždarė.

Pasirodė, kad jodvi yra lietuvaitės Vilniaus gub., tik jau sulenkėję. Policijoje tvirtino, kad tik jodvi vienos sugalvojusios laišką, be kieno nors pagalbos. Tarnauja jodvi pas lenkų karščiausius endekus. Gal, prisiklausę ponų, ir pačios panorėjo ingelti nepakenčiamą lenkams žmogų.

Kun. Tumas dovanojo toms merginoms už įžeidimą laišku, bet policija visgi jas nubaus iš triukšmo darymą.

Lenkų laikraščiai dabar iš to atsitikimo gardžiai pasijuokia.

V.

Lietuviai popežiui pasiskundė. (Mūsų kor.) Peterburgo ir Maskvos lietuviai, latviai ir baltarusiai surašę sausio 25 d. sen. kal. per rusų vidaus reikalų ministeriją išsiuntė Romon popežiui prašymą, kame skundžiasi jie ant Rusijos katalikų arcivyskupo Kliučinsko, kad jis visur katalikų bažnyčiose leidžiąs lenkinti visus svetimtaučius.

Dėlei šio prašymo kovo 9 d. vokiečių dienraščio «Taegliche Rundschau» korespondentas telegrafavo iš Romos Berlinan, kad ten lietuvių prašymas padaręs didelę sensaciją. Šią žinią atkartojo ir rusų dienraštis «Biržev. Viedomosti» š. m. N47.

VILNIUS. (Mūsų kor.) Kovo 12 (Vas. 27) d. kun. Tumas, kuopelės artimesnių savo draugų lydimas, apleido Vilnių. Išvažiavo į savo parapiją Laižuvą klebonautų. Tumo vieton į «Viltį» pakviestas Kauno vyskupijos kun. Fabijonas Kemešis, kuris jau nuo «Vilties» N25 pradės redakcijoje dirbti. Kokius jo darbas išleis vaisius -- parodys ateitis.

Visgi kun. Tumo kuone visi vilniečiai, išskyrus mažos saujalės artimesnių «Liet. Žinių» ir «Liet. Ukininko» bendradarbių, apgailestauja. Buvo tai sympatiškas žmogus.

Vincas.

SEIRIJAI, Suv. gub. (Mūsų kor.) Mūsų miestelis yra labai apskuręs, didesnėje daly apgyventas žydais. Lietuviai čia labai vargingą turi gyvenimą, ypatingai tie, kurie nenusimano jokio amato. Karčemų yra apie 11 ir monopolis, ir visos gerai užsilaiko. Pradinė valsčiaus mokyklėlė tik viena.

Apie du sykiu buvo valdžios užklausimas, ar nenorėtų daugiau mokyklų įsteigti kaimuose; valdžia žadėjo duoti medžiagą, kad tik valstiečiai prie darbo prisidėtų. Du sykiu buvo apie tai valstiečių susirinkimas ir abu syk ūkininkai riksmais atsisakė: nereikia! nereikia! Paskui esą dar reikės ir pati mokykla užlaikyti! Taip ir nuėjo niekais. Pastebėtinas mūsų brolių kaimiečių nenorėjimas apsišviesti.

Šiaip jau lietuviai po biskį kįla. Užsilaiko «Žiburio» draugija, prie kurios priklauso bemaž 100 narių, užlaiko kningyną, suaugusiems lietuviams kursus, ubagams prieglaudos namus. Taip gi inkurė arbatinę, kurioje atsilanko daugelis svečių ir gerai jai klojasi. Dabar susirašė ir blaivybės draugija, kurion prisidėjo apie 400. Metinė mokestis 36 kap. Dabar rašosi nauja draugija—ūkininkų «Žagrė»; įsirašė jau 60. Moka 3 rb. įstojimo ir 10 rb. pajus. Prigulės prie centro Marjampolėje.

Čionykščiai žydai, matydami, kaip lietuviai pradeda viską sava įsitaisyti, labai nerimauja. Mat arbatinėje užsilaiko geri piragai ir arbata. Daugelis jau pamiršdinėja karčemas. Kas reiks žydams veikti, kada lietuviai dar įsikurs ir savo krautuves su visokiais daiktais!— svarsto žydai. Bando ir kitokiu būdu lietuviams kenkti. Taip va, dėl dabartinės arbatinės yra nusamdyta būtas žydo namuose. Čionai «Žiburis» daro ir savo susirinkimus. Mįslinom, jeigu su žydu bus galima sutikti, tai jo namuose galėsim inkurti ir krautuvę. Pajuto tai kiti žydai, kad anas jų brolis turės sau pelno ir dar lietuviams leis plėtoti savo pramonę, štai ką ištaisė. Gi užgirstame, kad 7 d. šio mėnesio sudegė šito žydo kluonas, tvartai ir magazinas, nes buvo diktas ūkininkas. Liko tik mūro namai ir lietuvių arbatinė su sueigos vieta. Visi tuojaus nuspėjo, kad tai žydų darbas. Sakoma, kad žydas Vazbuckas padegęs. Jau ir pirmiau tas žydas, kuris lietuviams buvo prielankus, gaudavęs grumojančius laiškus. Mat kaip žydai moka savo reikalus ginti!

Kuningai iš sakyklos baudžia nuo karčemų ir kviečia prie skaitymo raštų, prie apsišvietimo, ragina rištis į draugijas. Bet dar labai yra daugelis tokių lietuvių, kurie priešingi yra draugijoms, o ką dažinoję iš draugijų, tuojaus praneša žydams Pastebėta, kad tie kurie myli skaitymą, doriau elgiasi ir prie draugijų tuojaus rašosi. Todėl visa mūsų viltis yra, kada žmonės pradės daugiau skaityti laikraščius.

Labai linkėtina butų amerikiečiams broliams, kad vieton kartais siuntinėjimo pinigų, kuriuos kaimiečiai ant niekų išleidžia arba net prageria, pasiuntinėtumėt perskaitytus laikraščius arba net tiesiog užrašinėtumėt į savo namus.

Alksnelis.

VILNIUS. *„Rutoj"* vas. 27 d. p. S. Matulaičio paskaita apie baudžiavos panaikinimą Lietuvoje.

— Liet. Dailės Paroda šiemet žada būti da įvairesnė ir didesnė, negu pernai. Tik vienas d-ras Staugaitis atsiuntė apie 360 įvairių žmonių daiktų iš Šakių — Naumiesčio apylinkės.

— Vas. 23 d. Vilniaus Teismo Rūmuose buvo peržiūrėta buv «L. U.» redaktorės K. Gaigalytės apeliacijos skundas ant apskričio teismo nusprendimo spalių 7 d. p m. Teismo Rūmai paliko senąją bausmę, t. y. 14 dienų arešto.

— «Vilties» antruoju redaktorium vieton kun. Tumo bus buv. Vabalninko kamendorius kun. Kemešis.

Kuningų permainos Seinų vyskupijoje. Vikarai: Kaz. Sederevičius iš Slabados (Miroslavo) į Liškavą. Kun. Vinc. Dumčius iš Veisijų į Slabadą. Kun. Ant. Eidukevičius iš Liškavos į Poświątne. Kun. Ant. Janavičia iš Krosnos į Veisijus.

Kuningų permainos Vilniaus vyskupijoje. Kun. Adolpas Sniežko-Blockis, Pružonių dekonas, perkeltas Radoškovičiuosna dekonu, o jo vieton paskirta kun. Vikt. Bialozoras, Nadvileikos dekonas; kun. P. Niemickis, Kremenicos vikaras ir kun. S. Hanusovskis, Suchovolės vikaras, sumainyti vietomis; kun. L. Petkelis iš Suchovolės perkeltas į Rodunę; kun. D. Gailius, Žiežmarių vik., — į Kašedorus laik. kleb.; kun. Fel. Minginas, Kašedorų kleb., — į Ivjį vik.; kun. M. Žukas iš Ivjo — Sorokopolin laik. kleb.; naujai išsvęstas kun. P. Ščerbickis paskirtas Choroščos vikaru.

DEBEIKIAI, Ukm. pav Čia yra orchestras. Vadovauja vietinis vargonininkas. Besiartinant baudžiavos panaikinimo paminėjimui, vargonininkas pramokino orchestrą pagriežti «Bože caria chrani». Vasario 19 d. paminėjo ir jie nuėjo valsčiaus raštinėn ir pagriežė. Gavo aukų — raštininkas ir urėdninkas sumetė po pusę rub.

KRUONĮS, Trakų pav. Pereitais metais kirmėlės buvo išėdę daug valdžios miško. Valdžia pardavė mišką pirkliams — žydams Kaina buvo augšta, dalinkos didelės, ir vietiniams gyventojams nieko neteko. Pardavė išviso 38 deš. Tikėjomės pasipelnyti ir bekirsdami medžius, bet pasitaikė gražus oras, puikus kelias...ir bežiūrint viskas buvo iškirsta ir išvežta.

An. Dubickas.

ALUNTA, Ukm. pav. Baudžiavos panaikinimo sukaktuvėms paminėti valsčiaus sueiga paskyrė 50 rub. Iš šitų pinigų bus nupirkti du Aleksandro II paveikslai, — vieną pakabįs valsčiaus raštinėj, kitą mokykloj, paskui jei pinigų liks, tai nupirks da mokyklos bibliotekai kningų apie baudžiavą.

Jonas Mažalis.

KURŠENAI, Šiaulių p. Vasario 6 d. čia buvo lietuviškas vakaras. Šiaulių «Varpo» artistai vaidino «Inteligentus», vaidinimas pasisekė gerai. Be to choras vidutiniškai padainavo keletą tautiškų dainų; visiems labai patiko kanklių skambinimas. Vakaras buvo taisomas elgėtnamio naudai. Labai gerai kad vaidinimas prasidėjo 6 v.

AKNISTOS valsč., Zarasų pav. Dabar artinas jau rinkimai valsčiaus vyrų, tai visi susirūpinę, kad papult geron vieton,—stenginasi su magaryčiomis privilioti, kad tik rinktų.

Žvirblis.

VYŽUONAI, Ukm. pav. Pereitą rudenį mūsų ūkininkai nutarė išsiskirstyti vienasėdžiuosna. Nutarimas patvirtintas.

Mūsų ūkininkai palieka neužganėdinti tuomi, jog iš karto «Žemės tvarkomoji komisija» buvo pažadėjusi duoti pininginę pagalbą skirstantiems vienasėdžiuosna ir dabar žada atsisakyti. Kai-kurie prašė, bet negavo.

Tėvynės Ingaliotas.

ŠVIEKŠNA, Raseinių p. Bažnyčia pas mus didelė, graži, mūrinė. Žmonės labai privargo, kol pastatė ją — 200 tūk. atsiėjo. Regis, reikėtų duoti žmonėms pasilsėti, bet kur čia? Kuningai, rasi, bijodami, kad žmonės neatprastų aukoti, vis renka ir renka pinigus visokiems reikalams. Šventadieniais ir patįs renka, ir iš Palangos kuningai kartais atvažiuoja. Pernai klebonas prikalbinėjo statyti naują kleboniją, sutarė dėti po 10 kap. nuo dešimtinės; nuo bernų — po 50 k.; nuo pusbernių ir mergų — po 25 kap.; tokiuo būdu butų susidėję 2000 rub. Klebonas gi šitaip pasielgė, — pinigus išpradžios rinko iš valstiečių. Valstiečiai sudėjo 1400 rub.; dvaras gi davė medžius, kurie verti kokių 500—700 rub., — bet suvežti jie reikėjo valstiečiams. Praeitą rudenį kalėdodamas kuningas ir vėl rinko: nuo dešimtinės po 5 kap.; nuo berno po 25 kap., o nuo pusbernio ir mergos po 12 kap. Matai, norėjo papildyti 2000 rub. Didesnėji parapijonų pusė davė, mažesnėji gi pradeda jau balsiai nerimastauti.

Purbridis.

MOSEDIS, Telšių pav. Pernai rudenį mūsų klebonas kun. Venckevičius atsiminė, kad reikia bažnyčios vidus išbaltinti — ištepti. Nusprendė rinkti pinigus iš ūkininkų po 20 kap. nuo dešimtinės, — išeina arti 10 tūk. rub. Gaila tiktai, kad pats darbas nebuvo apskaitliuotas. Kad geriau pinigai plauktų, net pats klebonas važinėjo kalėdoti. Be mažko kiekvienas rankpelnis ir ūkininkas davė, kiek buvo paskirta duoti. Buvo ir nesmagumų berenkant.— Rukų sodžiuje ūkininkui P. B. sako: «Duok pinigų bažnyčiai». «Kiek apsieis darbas?» paklausė tada P. B. Klebonas supyko, išvadino bedieviu ir paklausė, ar kalbi kasdien maldas. Ir P. B. ėmė klausinėti... Ir kun. Venckevičius iškeliavo toliau. Tuomi vienok atsitikimas nepasibaigė, — P. B. net ir per pamokslą paminėjo... Daugiau neberašysiu...neindomu. Vienas tiktai iš to gali būti mums pamokinimas: taisant arba statant ką, visados reikia mums išrinkti keletas vyrų, kad jie dabotų parapijonų reikalus, susitartų su meistrais ir patįs rinktų visokiems reikalams pinigus.

Šiaudų Katalikas.

„Žiburio" draugijos susirinkimas buvo Mariampolėje, vasario 23 d. Narių «Žiburys» turi 4150; ineigų 7581 rub., o išlaidų 6406 rb. Kningynuose kningų 22,354 (pripirkta 1910m. 3450 kn.) skaitytojų buvo 7715 (1909 m. buvo 10,407). Prieglaudų, mokyklų, skaityklų 1910 m. nepasidaugino. Viešų paskaitų 1910 m. padaryta 13, vakarų 12, liter. vak. ir muz. 6. «Žiburio» užlaikomoj Mariampolės mergaičių progymnazijoj yra 54 mokinės. 1910 m. draugija išleido savo laikraščio N1 («Žiburio») 4 tūkst. egz. Laikraštį nutarta leisti ir 1911m. Taipgi nutarta rūpintis įsitaisyti Mariampolėj nuosavi «Žiburio» namai.

«Žagrės» susirinkimas buvo *Mariampolėje* vasario 29 d. 1910 m. apyskaita parodė, kad pamatinis syndikato kapitalas apsivertė 17 kartų, o gryno pelno davė 107 rb. su kap. «Žagrės» išduotų vekselių nuo pereitų metų liko neapmokėtų 25734 rb., išduotų gi bargininkams prekių skolon yra už 23758 rb. Susirinkime dalyvavo 222 nariai.

«Blaivybės» draugijos susirinkimas Kaune, vas. 9, 10 dd. Draugija turi dabar 130 skyrių. Ineigų 1910 m. centro kasoj buvo viso 2692 rb 89 kap. (361 rb. 50 kap. likę nuo pereitų metų), o išlaidų 2536 rb. 34 kap. Viso gi ineigų (skaitant visus skyrius) buvo 11.700 rb 53 k., o išlaidų 8279 rb. 14 kap. Pereitais metais draugija išleido 29,978 kalendorius «Dieve Padėk» ir 27500 egz. įvairių kningelių. Savo arbatnamius turi 14 skyrių ir 6 skyriai — kepyklas, 8 skyriai — chorus, 14 skyrių buvo surengę 24 pasilinksminimo vakarėlius. Sąnarių visoje draugijoj yra 20,197; iš jų 6153 vyrai ir 14,044 moterįs. Tarp jų abstinentų (visai negeriančių svaiginančių gėrimų) yra tik 686 vyrai ir 2493 moterįs. Susirinkimas tarp kito ko nutarė leisti blaivininkams mėnesinį laikraštį ir surengti kursus.

«Saulės» visuotinas susirinkimas taipgi buvo *Kaune,* 1910 m. pradžioje. «Saulė» turėjo 45 mokyklas su 2564 mokiniais. Vasarą valdžiai įsakius buvo uždaryta 19 rašto mokyklų, bet dabar vėl leista atidaryti. Sąnarių «Saulė» turi 304 tikruosius ir 13 garbės. Skyrių — 70, bet veikiančių tik 58. «Saulės» mokykloms užlaikyti 1910 m. į vyriausiąją kasą įplaukė 22,530 rb. 35 kap., bet išlaidų tais metais buvo 592 r. 51 kap. daugiau (nedateklius). Iš nutarimų pažymėtina: statyti savo namus 100 tūkst. rubl. vertės ir išleisti kalendorių 1912 m.

P. Vitkauskas.
(«Liet. Ukin.)»

VILNIUS. Ketinama čia leisti naują laikraštį: «Vilenskoje Zerkalo» («Vilniaus Veidrodis«).

Steigiama nauja draugija. Vasario 23 d buvo susirinkimas apsvarstyti įstatus naujai steigiamos l
vių Krikščionių «Apš
Draugijos. Dalyvavo
žmonės, nes kitiems ap
net ir pranešta nebuv
susirinkimą kvietė kun
liukevičius, kuris sakės
jį *kas tai tą* susirinkim
šaukti ingaliavęs. Sus
kusieji įstatus priėmė i
tarė paduoti gubernat
užtvirtinti. Žingeidu
vienas dalykas: tos dr
jos įniciatorių norėta,
toji draugija vadintųsi
tuvių *Katalikų* Drau
«Apšvieta». Bet, kai
riems tam pasipriešinu
paaiškinus, kad tokią d
giją gali užtvirtinti tik
reikalų ministerija, nut
pavadinti ją «Lietuvių
kščionių Dr-ja». Sveik
me naujai gimstančią d
giją, bet stebimies, kam
reikalinga buvo tokia
slaptis.

ERZVILKAS, Res. p
D-ras Gudavičius ketina
siškai pasilikti savo tėvi
je ir užsiimti praktika,
nok pirm to nori atlikti
kuriuos formališkumus,
tent, išduoti valstybi
kvotimus (Rusijoj). D
kas tame, jog Gudavičius
priežasties dalyvavimo
dentų judėjimuose, buvo
šalintas savo laiku iš
versiteto ir turėjo važi
užsienin (Berlinan) bai
mokslą.

Neužilgo d-ras Guda
čius tikisi gauti iš Ka
gubernatoriaus paliūdiji
apie politišką ištikimybę
tuomet laikyti Maskvoj
kitam kokiam mieste kv
mus.

Z. T

KVEDARNA, Res. p
Šiemet buvo atsilankęs
mums tėvas Kazimieras.
jo atsilankymo girtuokly
buvo žymiai sumažėjus.
ne ilgam. Dabar vėl alud
smūklės užia, kaip bičių a
liai. Tiesa, ir klebonas
voja su girtuoklybe, nesig
li nei žygio, nei žodžio...
į girtuoklių namus ateina,
iš sakyklos išvardija,
pasekmių kaip nebuvo, ta
nėra. Visi sako: «ką mu
klebonas padarys, kaip
rėme, taip gersime.». Vis
nepasisekimas tame, k
klebonas, taip sakant, ir d
da ir atima. Girtuokly
naikina, o pasilinksminim
pramogų neleidžia, dra
džia.

Ra—tė.

PLUNGĖ, Telš. pav. Č
vasario 19 d. buvo švęst
50 metų nuo baudžiavos p
liuosavimo paminėjima
Prirengta visa gražiai, ūk
ninkai sudėjo tam tiksl
keletą dešimčių rublių. V
kare, apie septintą valan
degė bengališkos ugnįs le
do rakietas ir tt. paskui ra
tinėje buvo rodomi kinem
tografo vaizdeliai. Per vis
tą laiką griežė aštuoni muz
kantai. Apskritai iman
pradžia buvo smagi, bet p
baiga visai kitokia. Po k
nematografo prasidėjo š
kiai. Ir nors tai buvo val
čionims surengta, tačiau
jiems paskui liko užgint
Dvarininkai su panelėmi
ligi auštant šoko ir linksm
nosi valstiečiams skiriamoj
salėje.

Didelakis.

Dar mariavitai. Varša

vos vyriausybė davė įsakymą Marijai Cigleraitei išsidaboginti iš Lenkijos. Cigleraitė išvažiavo į Galiciją. Draug su ja išsinešino ir kun. Žebrovskis. Valdžia uždarė Cigleraitės būte intaisytą koplyčią. Nuo kun. Žebrovskio, kaipo nuo parapijos prižiūrėtojo, atimta antspauda, visi bažnytiniai prietaisai ir atiduota jie naujam parapijos administratoriui Žmudzkiui.

Žydai-krikščionįs. Paskutiniais laikais susitvėrė tokio vardo nauja tikybos sekta Lodziuje, Odesoje, Rostove prie Dono. Žydai-krikščionįs pripažįsta Kristaus mokslą, kaipo tąsą savo senojo rašto. Tos sektos išpažintojai turi tačiau susitvėrę savitas tikybos pažiūras, kurios labiausiai iš krikščioniškų sektų primena baptistus. Žydai-krikščionįs leidžia savo tikybos klausimams nagrinėti laikraštį: «Izraelis —mano garbė».

Iš pomologijos draugijos. Buvo jau tos draugijos visuotinas susirinkimas. Profesorius Mokrzeckis iš Simferopolio, kurs šiemet tyrinėjo Lietuvos sodnus ir girias — pabrėžė savo paskaitoje, jog mūsų šalies sodnai ir girios yra smarkiai kenksmingų vabalų ir grybų naikinami. Daugybė vaisių iš tos priežasties sunyksta, dagi kai-kurių naudingų medžių veislės mažinasi.

«Vargonininkas» ėjęs Kaune lietuvių vargonininkų laikraštis liovėsi jau ėjęs. Vargonininkų lietuvių daug ir sunkus jų padėjimas, kaip nesykį tai vienas, tai antras iš jųjų pabrėždavo savo korespondencijas į «L. Žin.» Nerado jie turbūt tame savo organe laukiamos iš jo paramos — kad nepalaikė jojo.

UKMERGĖ. Vasario 19 d. švęsta iškilmingai. Išklausę mišių ir pamokslo žmonės būriais nuplaukė į tam tyčia įrengtą teatrą, kur buvo vaidinama rusų kalba: «V tichom ugolku» ir lietuviškai «Geriau vėliau, negu niekad».

Naujas laikraštis Vilniuj. Kovo 2 d. kuningo administratoriaus Michalkevičiaus iniciativa buvo sušauktas Vilniaus vyskupijos kuningų lietuvių susirinkimas. Kiek girdėjome nutarta leisti lietuvių kalba Vilniaus gub. lietuviams šviesti laikraštis. To laikraščio vedėju išrinktas kun. Kraujalis. Apie tą laikraštį lietuvių kuningų prieš tą susirinkimą tartasi draug su «Vilčia». Taip-pat kiek girdėjome, kun. Michalkevičius, reikalui atsitikus, žadąs šelpti tą laikraštį savo lėšomis, o lietuviai kuningai turėsią mokėti po 5 rb. kasmteai kiekvienas

Naujos valdžios mokyklos. Apšvietos ministeriui įsakius, Vilniaus mokslo apskričio globėjas sustato sustato sumanymą apie tai, kur turėtų 1912 m. būti inkuriamos mokyklos. Kiek teko girdėti, mokslo apskr. globėjas randa reikalingu inkurti Vilniuje trečią vyrų gymnaziją; taip pat Minske — antrą; beto dar Lydoje, arba Švenčionyse, nes Vilniaus gub. nei vienam pavieto miestelyje nėra vidurinės vyrų mokyklos.

Vilniečių politikos «kibinimas». Kaži-kas išplėšė lietuvišką užrašą ir lietuvio d-ro Domaševičiaus kortelės, prisegtos prie tvoros. Prie tokių vilniečių politiško «kibinimo» ne nuo šios dienos yra pratinami čionykščiai lietuviai gydytojai ir advokatai. Kaip tik laikraštijoj subruzda «lenkiškai-lietuviškas» klausimas, tuoj yra baudžiami lietuvių prie namų prisegti parašai. Gerai, kad nors sykį tų parašų apgynimui prabilo ir lenkų spauda («Kur. Vil»). Nes tas darbas — be prasmės ir kvailas.

Apie draugijų uždarymą. Buvo iš Peterburgo telegrafo agenturos pranešta apie senato nutarimą uždengti Kauno, Kelcų ir Varšavos gub. visas draugijas, kurios turi tikibinį tikslą. Kiek teko sužinoti senatui panaikinus gub. komisijos patvirtinimą, — tų draugijų įstatai vienok būsią užtvirtinti Stolypino O jei kartais Stolypinas, peržiūrėjęs tų draugijų įstatymus, neišrastų galimu leisti joms gyvuoti pagal senųjų įstatų — tai žadama užtvirtinti nauji pataisyti tų draugijų įstatai. Tie pataisyti įstatai jau esą paruošti. Tikimasi, kad nors prisieitų draugijas formališkai likviduoti, bet faktiškai jų gyvavimas nebūsiąs visgi pertrauktas.

Tikėjimo departamento viršininkas Charuzinas patikrinęs, jog Stolypinas negaišuodamas įstatus užtvirtins.

JONIŠKELIS, Panevėžio pav. Dvarininko Karpi'o miškuose būk atidarytas fabrikas lenktų ratų tekiniams ir apskritai lenktiesiems daiktams dirbti. Fabrikas intaisytas sulig pastarųjų technikos pagerinimų. Meisteriai ir darbininkų dauguma išrašyti iš vidurinės Rusijos gubernijų.

(«Liet. Žin.»)

Stačiatikių pamaldos lietuvių kalba. Vilniaus stačiatikių konsistorija svarsto dabar klausimą apie išvertimą lietuvių kalbon bažnytinių stačiatikių pamaldų (mišių ir tt). Pirmas tą sumanymą pakėlė, kaip tai savo laiku rašėmė, Vilniaus lietuvių raštų cenzorius p. Jaroševskis.

Kun. Dembskis, b. Laužuvos klebonas, šiomis dienomis, išpardavęs visą savo mantą, išvažiavo jau Jeruzalėn, kur ketinąs visiškai apsigyventi.

«Škola i žizn». Tuo vardu pradėjo eiti iš Peterburgo praėjusių metų pabaigoje rusų kalba savaitraštis, pavestas mokyklos reikalams. Malonu pažymėti, kad prašydama lietuvių laikraščius mainais, «Škola i žizn» redakcija kreipėsi į juos lietuviškai. Matyt iš to, jog laikraščiui tikrai rūpi ir lietuvių mokyklos ir gyvenimo reikalai ir kad redakcijoje esama žmogaus, mokančio mūsų kalbą. Redaktoriumi pasirašo žinomas rusų pedagogas p. G. Falborkas.

LINKAMENĮS, Švenč. pav. Nuo pat rudens po mūsų kampelį vaikščioja «stebūklingasai daktaras», o išsikelti iš čia nei nemano. «Stebūklinguoju» dėl to vadinu, kad ir patįs sodiečiai vadina jį nepaprastu, nes jis apsiima gydyti tokius ligonius, nuo kurių ir tikrieji gydytojai atsisakė. Per visą šitą laiką jis taip pagarsėjo šitoje apylinkėje, kad «daktarai» sėdi, kaip ant adatų: eina ir eina per rankas sodiečių, aplankydamas ligonius, prie kurių, žinoma, vis būna užprašytas. Užvis daugiaus atranda šalininkų moterėlių tarpe, kurios, nors pasislėpdamos nuo vyrų, vis įrauks (induos) keletą rublelių. Apgavikams vis ir sekas. Taip, pabuvęs viename sodžiuje apie savaitę, išsinešė iš ten 17 rub!

Pašalinti jis policijai nepasisekė: tai jo nebūdavo namie, tai paslėpdavo jį gailestingos moterėlės.

Faust. Kir.

Kultūriškai! «Kur. Wil.» N47 p. Bol. Skirmantas, rašydamas «papildymą» prie Augštadvario par. statistikos, šiaip išsitarė vienoje vietoje: *«jedna z gadzinowych gazet litwomanskich* «Litwa» ir tt. Mums matos, jog taip rašyti etikos (doros) atžvilgiu neleistina jokiuo būdu, kad ir apie savo priešininkus. Stebimės, kad rimto, rods, laikraščio, kaip «Kur. Wil.», redakcija tokį nekultūrišką sakinį paleido žmonėsna.

Vestuvės pritaikintos scenai. P. K. Strazdas iš Vilniaus atliko tikrai naudingą ir reikalingą darbą. Jisai patiekė pritaikintą mūsų scėnai *lietuvių svodbinę rėdą.* Medžiagą tai «rėdai» jisai surašė iš tauragniškių (Ežerėnų ap.), iš dalies linkmeniškių (Švenč. ap.) ir ukmergiečių, o taip-pat šitą iš Juškos svodbinės rėdos. Visas apeigas, dainas, oracijas ir tt. gyvai iš žmonių susirašęs, p. K. Strazdas išskirstė į tris dalis — veiksmus: 1(«Nedėlios rytas» (rengimasis bažnyčion); 2) išvežimas jaunosios iš jos namų jau po šliubo ir 3) Pirmaryčiai (pas jaunąjį). Išviso veikalan ineina 25 dainos, 3 raudos, kelios oracijos ir daugybė apeigų. P. K. Strazdo sutvarkyta «svodbinė rėda» tai tikra išdinė jau nykstančių Lietuvoje, o mūsų tėvelių taip mylimų apeigų, dainos, raudos, oracijos —taippat senos, mūsų tautinės poezijos kupinos. Įvesti ir tautiniai lietuvių šokiai.

Dainų muziką harmonizuoja žinomas vilniečiams ir reseiniečiams, kaipo lietuvių chorų vedėjas, jaunas mūsų tautietis p. Lopato. Savo «vestuvėms» p. K. Strazdas išsirūpino jau ir dramatiškosios cenzūros leidimą, taip kad nors dabar imk jas ir statyk lietuvių scėnoje. P. Lopatos vedamas choras jau mokinasi «Vestuvių» dainų, ir mūsų artistai-mėgėjai, gal-būt, ir įstengs «Vestuves» pastatyt «Rūtos» scėnoje jei ne per Velykas, tai tuojau po Velykų. Lauksime.

L. G.

SUVALKAI. *Naujas gubernatorius.* Vieton iškeltojo Saratovan b. Suvalkų gubernatoriaus Stremeuchovo, Suvalkuosna paskirta Lenkų Karalijos valstiečių reikalų valdybos narys p. Kuprijanovas.

Už Puriškevičiaus eiles. V. Dūmos atstovas Puriškevičius mėgia rašyti eiles. Kokio turinio tos jo eilės, galima spręsti iš jo kalbų ir, apskritai, iš viso jo veikimo kad ir toje Dūmoje. Šiomis dienomis vienas Puriškevičiaus eiles indėjo einąs iš Kursko tikrųjų rusų laikraštis «Kurskaja Byl» ir... Kursko gubernatorius nubaudė redakciją už tas eiles šimtu rublių. Ką jau ir besakyti!

(«Viltis.»)

PANEMUNĖ, Naumiesčio ap. Vasario 18 d. Panemunės kapinyne palaidota a. a. Antanas Jablonskis, Panemunės dvaro degtinvarės užvaizda. A.a. Antanas Jablonskis gimė Rygiškių kaime 1867 m. Rygiškių kaimas yra Griškabūdžio parapijos, Naumiesčio apskričio. Nabašninkas buvo tikras brolis plačiai visiems lietuviams žinomojo Rygiškių Jono, garsaus filologo.

A. a. Antanas visuomet stengėsi kelti Lietuvos vardą ir platinti apšvietimą. Jisai daug prisidėjo prie Panemunės «Žib.» dr. skyriaus ir ligi mirsiant buvo jos sekretorium. Žiburininkai sužinoję apie savo mylimojo ir gerbiamojo sekretoriaus mirtį, suskubo jam suteikti paskutinį patarnavimą ir ant jo grabo padėjo žalią vainiką su parašu: «Žiburio» Draugija savo sekretoriui».

A. a. Antanas vedė moterį gerokai aplenkėjusią, bet pasirūpino ją pakreipti savo pusėn, o vaikelius augino tautiškoje dvasioje.

(«Šaltinis»)

PERŽVALGA.

× **Naujas ir gražus sumanymas.** Iš intekmingų ir veiklesnių lietuvių inteligentų girdėjome, kad yra rengiamas paduoti lietuviškajai visuomenei sumanymas sukviesti visų lietuvių veikėjų suvažiavimas.

× **Lietuviška opera Baltimorėje.** Kaip žinoma, šiemet S. L. A. seimas atsibus Baltimorėje. Taigi seimo laiku p. M. Petrauskas ketinąs pastatyti Baltimorėje ant scenos lietuvišką operą — «Birutę» ir «Faustą». «Birutei» chorą ir artistus sakoma kviestų brooklyniečinus, o «Faustui» — choras irgi Brooklyno, o artistai — iš Chocagos.

× **Prie laikraštininkų susivažiavimo.** «Katalikas» (12 N) sakosi irgi girdėjęs gandą, dar išpat rudens, kad rengiamos prie antrojo lietuvių laikraštininkų susivažiavimo, bet priduria: «dievai žino, kaip tasai gandas turės išsipildyti, jei daugumas senai atsimetė nuo Lietuvių Spaudos Draugijos». Mums rodos tas «daugumas» mažą rolę lošia. Svarbesnieji laikraščiai, kiek žinoma, laikosi prie L. S. D.

«Keleivis» irgi atsiliepė apie susivažiavimą. Jisai tam neprielankus. Taip ir reikėjo tikėtis — laikraštis, kuris nepripažįsta jokios doros ir laikraštinės etikos, jis visuomet bijosis bendro kultūros darbo. Bet šitokių laikraščių balsas nedaug sveria. Dėl juoko pažymim, kaip «Keleivis» moka išskaityt pranešimus. «Vien. Liet.» 11 N buvo pažymėta, kad laikraštininkų susivažiavimas žadąs būti Scranton'e, Pa. Na, o «Keleivis» nusuopė, jog... Baltimorėje! Nelabai toli.

×**S.L.R.K.A. seimas.** Prie SLA. ir T. M. D. seimų, prisideda šiemet Baltimorėje da ir trečias seimas, būtent Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje. Tas seimas atsibūsiąs biskį pirmiaus — nuo 30 d. gegužio ir iki 2-ros berželio. (S. L. A. seimas prasidės 6 d. berželio).

× **Vargonininkai pradeda organizuoties.** «Katalike» ir «Drauge» buvo keletas straipsnelių-atsišaukimų į Amerikos lietuvius vargonininkus dėlei sutvėrimo kokios-nors jų organizacijos. Prie sumanytojų priklauso p. K. Strumskis, J. Zujus ir kit. Dabar kalbama jau ir apie vargonininkų susivažiavimą.

× **M. Petrausko dainos.** «Katalikas» po Naujų Metų buvo pradėjęs spauzdinti p. M Petrausko dainelių kompozicijas ir vėl paliovė. Dabar apsiskelbė po velykų vėl pradėsiąs spauzdinti.

× **500 metų įnėjo madon.** Vienas iš lietuvių korespondentų praneša į «Darb. V.» žinutę iš Plymouth'o, Pa., jog tėnykščiai lietuviai rengią paminėjimus «500 metų sukaktuvių nuo panaikinimo baudžiavų Lietuvoje».— Taip ir dauguma mūsų vientaučių lengvai kaimeriuoja svarbius visuomenės dalykus, iš 50 paversdami į 500.

× **S. L. A. valdybon įvardijimai.** «Tėvynės» 12 N, išspauzdinta įvardijimai (nominacija) centro valdybon kandidatų. **Prezidento** vieton trįs pirmiausieji gavo balsų daugumą: M. J. Damijonaitis 205, Pr. Živatkauskas 196, A. B. Strimaitis 170. **Vice-prezidento:** P. Živatkauskas 197, A. B. Strimaitis 120, J. Tareila 67. **Išdo globėjo:** T. Paukštis 407, K. Varašius 55, A. B. Strimaitis 48. **Daktaro kvotėjo:** Pr. Matulaitis 649 (jis atsisakąs), A. L. Graičiūnas 175, J. Šliupas 166 (jis nepriklausąs į S. L. A.), A. Šliupiutė-Jankauskienė 83, J. Želvienė-Baltrušaitienė 83.

Pastebėtina daugybė pastatoma kandidatų: prezidentui 61, vice-prezidentui 96, išdo globėjui 85, daktarui kvotėjui 10 (daktaru viena kuopa stato net Hartmaną iš New Yorko!). Daugybė iš kandidatų gavę net po ...1 balsą!

Iš Amerikos.

Gelžkeliai prieš socialistus. Nevados valstijos socialistų veikėjai sužinojo, kad didelis Southern Pacific geležinkelis pasiryžęs atšalinti nuo darba tūkstančius unijistų ir socialistų darbininkų. Todėl socialistų partija nutarusi išsiųsti Nevadon kelioliką agitatorių, kad palaikyti tarpe darbininkų vienybę ir kad visi darbininkai už išvaromus užstotų.

Nebilius įleidžia Amerikon. Washington, D. C. darbo ir prekybos ministeris Nagel prielankiai priėmė atsišaukimą tūlos Juzės Nosanov atvykusios iš Europos į Ellis Island prieplauką ir čionai sulaikytos su trejetu vaikų, iš kurių visi trįs kurti ir nebiliai, bet moka gerai susišnekėti ženklais ir pusėtinai pamokinti. Tėvas Nosanov ir kitas sūnus su duktere jau dveji metai Amerikoje.

Darbininkams atlyginimas. Wisconsino senatas rengiasi perleisti billių, kuriuomi visiems sužeistiems darbininkams arba žuvusių fabrikuose jų našlėms fabrikantai bus priversti gerokai apmokėti. Paminim, kad tokių įstatymų Amerikoje kaipir nėra.

Lietuvį pakorė. Pottsville, Pa. kovo 30 d. lietuvis Juozas Krištupavičius (Crishtock) pavieto kalėjimo tapo pakartas. Jis su linksmu veidu pats užlipo ant kartuvių, mostelėjo aplinkui stovintiems «good bye» ir ramiai stovėjo, iki juodas savanas buvo ant jo užtrauktas ir užnerta kilpa. Minutė nepraslinko ir jis jau buvo negyvas. Krintant nutrūko jo kaklas.

Krištupavičius buvo pasmerktas už nušovimą našlės Marės A. Richards, ant Anchey stoties, kuri norėjo apginti nuo Krištupavičiaus užpultą josios dukterį.

Zbyško pavargo. Chicagoje ant 24 balandžio yra rengiamos didelės imtynės lenkų drutuolio Zbyško su Gotch. Bet Zbyško atsisakė imties su turku drutuoliu Jusuff Mahmut. Būsiąs pavargęs.

Socialist Party centre ergeliai. Socialist Party sekretorių p. Mahlon Barnes (Chicagoje) apskundė partijos teisman garsi agitatorka ir atsižymėjusi Pennsylvanijos kasyklų streikuose, «Motina Jones», kad paskolinęs iš jos $25 ir neatdavęs. Tą patį Barnes'ą apskundė partijos biūre dirbusi mergina Miss Flagerty už «girtuokliavimą, nemorališkumą ir netikumą darbe». Visus tuos skundus palaikė įžymus socialistai veikėjai: advokatas Morgan, Brower ir E. Carr, redaktorius «Christian Socialist». Buvo išrinkta partijos komisija, kuri tyrė visą reikalą, surašė protokolą iš 1324 puslapių, ir atrado, kad skundai neprirodomi. Atspauzdinimas protokolo ir išsiuntinėjimas jo partijos nariams lėšiuosiąs $625.

Peary gauna amžiną algą. Karės departamentas galutinai nutarė suteikti civiliškam inžinieriui Rob. Peary po-admiralo titulą ir atstauką nuo 9 d. balandžio 1909 m., — dienos, kada jisai pasiekė šiaurės polį. Kasmet jam bus išmokama $6,000 algos.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

TURNERS FALLS, MASS.

Bus jau kokia 20 metų, kaip šitame ir aplinkiniuose miesteliuose pradėjo atsirasti lietuvių, bet jų skaitlius neauga, nes čionai šiuom tarpu ir darbai nevien nesidaugina, bet atpenč dar mažinasi. Taip va, peilių dirbtuvėje jau 3-čias metas eina veik prastyn. Pirmiaus čia daugelis lietuvių gaudavo darbo, net ir mokinius ėmė, o dabar mokinių jau visai nepriima. Naujų nebeprisidedant, senieji išvažinėja kitur arba išmiršta; taip ir mažinasi lie-

tuviai čionai. Man čia esant per 7 metus numirė 10 lietuvių vyrų; taip ir pasilieka čia lietuvių apie kokių 60-70 vyrų.

Savo laiku čia buvo ar ne dvejus metus gyvavusi lietuvių pašalpinė Šv. Petro draugystė, bet nupuolusi vadovuose ir finansuose užbaigė gyvastį. Likusius piningus buvę nariai išsidalino tarp savęs; kurie kitur buvo išvažiavę, tie nieko negavo. Ar teisingai taip padaryta, lai sprendžia skaitytojai.

K. P. Šimkonis.

GREENFIELD, MASS

Nedaug šitame miestely lietuvių prisiskaito — bus gal kokis 100 ypatų, su visais mažiukais. Darbus jie dirba visokiose mašinšapėse, tai prie stubų statymo; keletas gi prie vežimų važnyčioja (draiveriauja). Uždirba lietuviai vidutiniškai po $12 ant savaitės.

Lietuviai čia neturi dar jokios susišelpimo draugijos. Butų gerai kad prisidėtų nors prie 1-mo «Lietuvių Pašalpinio» apskričio, kuris čia dabar nori visai Mass. valstijai išimti čarterį. Jei kas norėtų tame dalyke platesnių žinių, malonės kreipties prie protokolų raštininko, šiuo adresu: Lithuanian Store, J. P. Mulavičius, Athol, Mass.

K. P. Šimkonis.

PATERSON, N. J.

Du vietiniai lietuviai (kurių pavardžių nėr ką minėt) turėjo ypatingą atsitikimą. Eidami biskį «truktelėję», ant gatvės susiginčino, katras iš judviejų būtų drutesnis. Nerasdami būdo vienas kitą pertikrinti be gyvo pavyzdžio, nuėjo ant Erie gelžkelio, kur stovėjo karas su druska, ir išsitraukę druskos maišą pradėjo kilnoti. Kaži-kas pamatė juos besitampant, pamįslijo, kad vagįs ir davė policijai žinią. Šita atpleškėjusi abudu suėmė ir nugabeno mūsų drutuolius siauralangėn. Ant rytojaus buvo teismas. Areštuotieji pristatė daugybę liūdininkų, kad jie geri žmonės ir pertikrino teisėją, kad su vagyste jie nieko bendro neturėję. Tačiaus vis gi turėjo užsimokėti po $25. — Sūri lekcija, kad su svetimais maišais nebaikauti!

Kovo 16 d. lietuvių Pališauskų mergytė (8 metų) iš mokyklos bėgdama kažin-kur užsižiūrėjo ir papuolė po vežimu graboriaus Wermulin'o, kuris pro kampą River ir Straight gatvių kaip sudegęs važiavo. Nelaimingas kūdikis nuvežta į Šv. Jono ligonbūtį, kur rasta jos sulaužytą rankutę. Ką reiškia neatsargumas!

Vaikas.

WORCESTER, MASS.

«V. L.» N12 buvo indėta kokio ten Susilenkėlio žinia apie areštavimą 12 kazirninkų ir vieno pianisto. Teisybė, buvo areštavę 12-13 kazirninkų ir pianistą. Tik keista, kad yra trylikos tų «kankintinių» vardai, o penkių tikrųjų kaltininkų nėra. Kur p. Susilenkėlis gavo tą tryliką, jei penkių neindėjo? Žinoma, jų vieton patalpinta vardai nekaltų ypatų.

V. Paulukonis.

Nuo Redakcijos. Kiek męs pamenam, vardai korespondencijoje nebuvo inrašyti, bet tapo paminėti iš vietinio Worcesterio laikraščio «The Evening Post» iš kovo 13 d. Todėl reikėtų ta klaida atitaisyti vietiniuose laikraščiuose.

KEWANEE, ILL.

Miestelis atsiduoda puvėsiais; apleistas, nešvarus; stubų maž pusė tuščių; nėra kam gyvent. Darbininkai išvažinėję į kitus miestus darbo jieškot; mat čia dirbtuvės, dabar dirba tik iš dalies ir tai pusdieniais.

Lietuvių yra apie 200 ypatų, turi savo dvi graugoves: Šv. Antano ir Am. Lietuvių Ukėsų draugystė Abi draugijos gerai pasiturinčios. Šiaip yra lietuvių krautuvninkų, smūklininkų ir svetimtautiškose smūklėse tarnauja keli lietuviai, vadinami «barkyperiai». Taipgi keletas įsigyvenę savo locnas stubeles. Laikraščius mažai iš lietuvių kas skaito ir apšvietime žemai stovi.

K. A—s.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Šiame mieste nors dirbtuvių yra pakaktinai, vienok bedarbė viešpatauja labai smarkiai. Nežinia, kas toliaus dėsis.

Čion man begyvenant jau bus metui, o lietuviai dar niekuom savęs nepasirodė, —nebuvo nei prakalbų, nei teatro, žodžiu sakant, nieko. Miega amžinu miegu. Draugijų rods turime penkias, bet nei apie vieną nieko negirdėti. Nežinia, dėlko; turbūt dėl viršininkų nerangumo. Draugijos yra šios: Gedimino Kareivių Draugija, Šv. Kazimiero Karalaičio Draugija, L. S. S. 126 kuopa. S. L. A. 131 kuopa, T. M. D. 54 kuopa. Į visas draugijas priguli beveik tie patįs sąnariai. Pas mus negalima užsiminti apie kokius-nors tautos reikalus, ba gausi to ko negirdėjęs: «socialistų», «bedievių», «šliuptarnių» ir tt.

Lietuviškų koplyąėlių (smūklių) yra apie 10 Mėsos pardavyklos 3, drapanų krautuvė viena ir lietuviška spaustuvė, kurią užlaiko Valinskas & Kaupas Co. Išskyrus koplyčėles, šiaip biznieriai lietuviai silpnai užsilaiko, nes lietuviai vis kreipiasi prie svetimtaučių, sakydami, kad geriaus, nes negal koliotis, ba nesukalba gerai. Štai, ar ne juokinga, pas mus pasirodė 23 kovo lapeliai, kviečianti į susirinkimą. Paduodu lapelių turinį žodis į žodį, litara į litarą ir ką «Vien. L.» skaitytojai galės spręst apie tokį išjuokimą lietuvių kalbos. Lapelis: «Didelis Mitingas Zitizens' Partiios Atsibus J. Srebalous Halei Po No 1517 Wentworth ave. Bus geri kalbėtoiai ir Citizens partiios wisi kandidatai kurie uszprašo wisus Lietuwius susirinktie in auksziau mineta hala ant 8 ziegoriaus szi wakara tai ira: morcziaus 23, 1911.»

Tai matote, skaitytojai, kokia pas mus lietuvius meilė ir santaika, ir kaip jie išjuokia savo kalbą. Gėda, jeigu paniekina savuosius. Užtai neatleistina niekados.

Dailydė.

BROOKLYN, N. Y.

Neteisybė. Tūla Mariutė N12 «V. L.», aprašydama Liaudies Mokyklos paskaitas, primeta kakį tai nerangumą ir suvisai nebūtoms moterims sufragistėms. Ar nebus tik kalbama apie Lietuvių Moterų Progresiviškojo Susivienijimo 1-mą kuopą? Jeigu taip, tai visgi daug neteisybės pasakyta.

Mariutė rašo: «Nusižiūrėję į L. M. veikimą ir mūsų moterėlės sufragistės subruzdo, parengė net visą eilę paskaitų». Aš čia turiu pasakyt, kad dar L. M. nebuvo ir nebuvo į ką nusižiūrėt. O L. M. P. S. 1-ma kuopa rengia kasmet po tokią eilutę paskaitų nuo 1907 m. Toliaus Mariutė sako: «Visgi reikia L. M. padėkavot, kad išjudino ir sufragizmo šalinninkus darbuoties». Čia matyt, kad M. nepatyrus apie sufragistes rašo, arba geriaus sakant, tik pajuokia L. M. P. S.

Kuomet pas kai-kuriuos žmones dar tik sapnavosi apie sutvėrimą L. M., tai L. M. P. S. 1-ma kuopa jau rengė paskaitas, pasilinksminimus. Pereitą rudenį pastatė ant scenos teatrėlį «Daktaro kabinete», kuris puikiai nusisekė ir iš kurio liko šiektiek pelno, iš kurio dabar parengiame eilutę paskaitų su velta įženga. Ir da turiu priminti, kad ši moterų kuopelė prisideda prie visų viešų susirinkimų, apvaikščiojimų, jubilėjų, švenčių, protestų, — žodžiu sakant kas tik buvo veikiama tarpe Brooklyno lietuvių. Taigi veltui Mariutė primeta mums snūduriavimą. Iš to matyt, kad pati Mariutė miegojo ir nematė Brooklyno moterų organizacijos darbo, ir praneša tokią žinutę.

Paskui Mariutė krūpčioja, kad tik ėsą sufragizmo šalininkai nenunertų moterų klausimo, kaip nunėrė Antonovas Taigi kodėl neateina Mariutė pas mus į susirinkimą ir nepataria, kokius prelegentus turim kviest? Iš viso Mariutės pranešimo galima spręst, būk L. M. P. S. 1-ma kuopa nori L. M. paskaitoms užbėgti už akių. Iš mano pusės linkėtina L. M. ilgo gyvenimo ir geistina, kad ir visur jos rastųsi. Ant kiek aš patyriau iš minėtos moterų kuopelės yra moterų ir merginų, kurios remia L. M. paskaitas, ant kiek ti išgali.

M. Jukelienė.

DETROIT, MICH.

Kaip užsibaigė kazirų mišparai. Kovo 12 d. iš bažnyčios parėję lietuviai, dievobaimingi žmonelės, suėjo pas p. Aukštakalnį ant 24 D. str., pasiėmė keles bonkas degtinės, alaus ir silkių, kaipo gavėnios laike su pasniku pradėjo kaziruot. Mat gavėnioje mūsų lietuvių šokių ir muzikos lenkiasi iš tolo, esą: vely keles kaziras po penktuką nukelsim.

Taip užgerdami ir kaziruodami sulaukė ir nakties. Na, laikas eit ant švento atsilsio. Pasikėlę visi išėjo ir dar susispietė pas kitą kūmą, F. Bendoraitį. Čia vėl gerokai įsikrapino. Paskui vienas iš apvaikščiotojų tų mišparų, K. Švendris pradėjo laužties į ruimą, kur dvi merginos gulėjo. Namų šeimyninkė pradėjo drausti, sakydama: «Kazy, ką darai! Tenai jau kitas yra». Tą patį pradėjo sakyt ir kitas iš ten buvusių, Z. Abromavičius. Tada Švendris atsisuko ir supylė jam į galvą su kumščia, sumušė skrybelę, po ko ir patsai liko išmestas. Čia tai ir prasidėjo negražaus darbo pabaiga. Švendris parbėgęs namo, pasiėmė revolverį ir pastojęs ant kelio einančius savo sėbrus, ties Butrimo saliūnu pašovė Z. Abromavičių. Vaikinui kulpka perėjo apsiaustą, žiponą ir bruslotą. Ant laimės nepasiekė kūno, tik iš arti šaunant, parakas uždegė drapanas. Nežiūrint į degančias drapanas, Abr. puolė ant šovėjo, ir su kitų bičiulių pagalba aną apveikė ir atėmė revolverį.

Na, męs prisiartinom prie galo. Švendris tapo areštuotas ir pasodintas kalėjiman, po $2,000 kaucija, kurią regis jo brolis, turintis farmą, sako, užstatysiąs. Bus teistas už pasikėsinimą ant nužūdymo žmogaus. O visa pradžia išėjo iš dievobaimingo šalinimos nuo padorių pasilinksminimų ir muzikos, o atsidavimą gavėnios silkutėms, kaziroms ir arielkėllei.

P. Kirvelis.

BOSTON, MASS.

Bagočius atvirto prie žydų. Labai męs, bostoniečiai, buvime pernai nusiminę, kada pasirodė p. p. Gegužio ir Bagočiaus kompanijos išleisti lapeliai, kuriuose ta šauni kompanijėlė apskelbė prieš žydus, kaipo «peisuočius» ir didelius sukčius kovą. Išrodyta buvo žydų nedorybės ir kaip reikia nuo jų išsigelbėti, — reikią tik kreipties visuomet prie Gegužio-Bagočiaus, tai lietuvių tauta bus išvesta iš žydiško Egypto nevalios. Tokiu būdu męs labai baimijomies, kad toks smarkus vaikinas, kaip Bagočius, nepavirstų į žiaurių antisemistą ir žydų priešą, kuriuos net ir šventoje Rusijoje už pogromus garbavoja. Bet štai ta visų mūsų baimė plyšo, kaip muilinis burbulas, nes p. Bagočius staigu ir netikėtai atsivertė prie žydų. Žydų nedėlinis laikraštis, «The Jewish Advocate», išeinantis Bostone, nuo kovo 24 d. paduoda žinutę, kad Malden synagogoje, tarpe kitų žydiškų pamaldų ir iškilmių dėlei šventės «Purim», buvę prakalbos, kur kalbėjo rabinai, kaip va, Boruchov, taip gi ponai Solomonai, tarpe jų buvęs ir kalbėjęs apie tautystę ir p. F. J. Bagočius (dėl geresnio efekto žydų laikraštyj pasidavęs kaipo «Bostono universiteto studentas F. J. Bagochewski»).

Todėl, jeigu kas dar turite minėtus lapelius, kur buvo p. Bagočiaus ir Gegužio žydai išvadinti «peisuočiais» ir «sukčiais», galite juos sudeginti, nes dabar jie nebegiliuoja...

Bedočius.

E. CAMBRIDGE, MASS.

«V. L.» N11, tūlas Vijūnas, aprašydamas apie vietinius lietuvius, užsipuola ant S. L. L. 71 kuopos, būk kai-kurie iš tų socialistų bereikalo nešioją tą dailų vardą ir demoralizuoją socializmo plėtojimąsi; kad ginčuose su tikinčiais katalikais, vieton duoti rimtą paaiškinimą, «mūsų gudruolis socialistas tik numoja su ranka» ir paniekinančiai pasako: «Sup.. tatelei» — žodžiai p. Vijūno.

Neminėsiu čia, ar 71 kuopos draugai moka nuosekliai protauti, ar ne. Kad tūliems iš socialistų trūksta mandagumo, tai neužginčijamas faktas Bet jeigu ir pasitaikė išsitarti taip, tai nepaniekinančiai, bet tik iš juoko, dirbtuvėje, laike pietų; o ne viešame susirinkime bei kokios diskusijose. Tas pasitaiko išsitarti nevien socialistams, bet abelnai visiems. To turbūt p. Vijūnas neužginčys.

p. Vijūnas rašo: «Arba vėl kada nusipirko vietinis lietuvis P. Bartkevičius sau namelius, tai mūsų socialistai tarėsi neiti pirkti į jo krautuvę; girdi, jis netrukus liks kapitalistu»!... Kam tau žmogeliau meluoti? Juk tą girdėjai ne socialistų susirinkime? Parodyk faktus, kur tas susirinkimas buvo, kada? Turbūt p. Vijūnui nebuvo kitaip progos apgarsįt visuomenei, kad p. Bartkevičius namą nusipirko, užtai jis ir sumanė parašyti tokią korespondenciją!...

Kaslink patraukimo Lietuvos Sūnų Draugystės į teismą, tai buvo korespondencijos «Darb. Vil» N11 ir «Keleivis» N11, kur aiškiai išdėstyta, už ką P. B. patraukė į teismą.

Netiesa nei tas, būk socialistai neremia lietuvių: nei vienas neina pas žydus, bet šelpia savuosius, lietuvius; reikalui esant gali tą paliūdyt visi Cambridge's lietuviški vertelgos.

Butų galima ir daugiau ant p. Vijūno užsipuldinėjimų atsakyti. bet gaila veltui laiko aikvoti, bei gerbiamam laikraštyj vieta užimti.

J. Plokštis.

NEW YORK CITY.

Šį pavasarį mūsų miesto lietuviai turi progą pasiirti pirmyn, nes Lietuvių Ukėsų Politikos Klubas surengė gana daug viešų lavinimosi vakarų. Išeilės 19 d. kovo atsibuvo jau antra šio sezono paskaita. Buvo skaityta lekcija iš «Kultūros historijos», apie naujosios gadynės pasaulio stebūklus, parašyta Lieudies Mokyklos nario p. A. Lalio, iš Brooklyn'o.

Nepribuvus lekcijos autoriui ypatiškai, bet prisiuntus tik paskaitą, perskaitė ją vietinis — J. M. Danielius.

Lekcija buvo gerai apdirbta ir gana žingeidi. Ši lekcija gana plačiai apibūdina, kas nenuilstančiu žmogaus protu tapo išrasta, patobulinta; svarbiausi ruožtai šios lekcijos yra: apie elektrybę ir mašinas: vandeniu varomas, vėju, gazu ir dinamo—motorus; nurodinėta smulkmeningai: kada, kur ir kas išrado, pagerino ir tt. Taipgi plačiai supažindina su susinešimų priemonėmis, apie visasvietinę krasų sąjungą, kaip dar nesenai žmonės vienos viešpatijos su kita vargiai tegalėjo susinešti, ir vos dar 36 metai atgal civilizuotų kraštų žmonės įvykino visasvietinę krasų systemą, kokią męs šiandien turime, — laiškų, laikraščių ir kningų siuntinėjimui, kas šiandien gana lengva, prieinama ir pigu. Nors senovėje ir būta tūlose viešpatijos krasų, bet visuomenei jos nebuvo prieinamos, tik naudodavos valdžia ir augštesnieji luomai. — Skaitymas gerai nusisekė.

Po lekcijos vakarėlį paįvairino šie dalykėliai: buvo deklamacijos ir krutomieji paveikslėliai. Deklamavo p-lė T. Kaminskiutė «Našlaitės likimas», ir p-ni M. Jukelienė «Pavasarėlis» (illiustravo tą su gražiais paveikslėliais p. Račiūnas). Užsibaigė vakarėlis su krutomaisiais paveikslėliais, kuriuos parodė p. A. T. Račiūnas.

Žmonių buvo susirinkę pilnutėlė svetainė; kaip teko girdėt, klausytojai išsinešė gerus įspūdžius.

Už pereitas dvejas lekcijas reikia sveikinti klubą ir newyorkiečius už prijautimą šiam prakilniam švietimosi darbui. Puola į akis tarpe newyorkiečių naujas ir džiuginantis apsireiškimas tai skaitlingas susirinkimas «dailiosios lyties» — moterų. Kokie metai ar pora atgal, ant viešų prakalbų ar paskaitų New Yorke, moterų buvo sunku pamatyti, išskirus vos kelias. Linksma, kad ir mūsų lietuvės, pradeda mokslo vertę suprasti ir ima žingsnį viešamjam gyvenime, netik «puodus» pridabot, ir «buizos» pantukę parnešti. Taigi, moterįs, žengkit drąsiai mokslo takais pirmyn!

Teko sužinoti, kad Klubo trečia lekcija atsibus 9 d. balandžio, nedėlios vakare nuo 6:30 m. po 515 Hudson str. ir kampas W. 10-tos str. N. Y. City. Skaitys p. J. O. Širvydas «Apie lietuvius»: jų papročiai, būdas, elgėsiai, vestuvės, ir tt. Verta susirinkti skaitlingai ant šios paskaitos, kur bus apipiešta mūsų kalbos ir tarmių įvairumai; tankiai girdžiame tarpe mūsų žmonių kur susirinkus, vienus su kitais diskusuojant, «tu esi kaunietis», kitas sako: «o tu suvalkietis» ir tt. Paskaitoje bus galima suprasti, kad tie «kauniečiavimai» ir «suvalkiavimai» neturi prasmės, ms visi esame susilieję į vieną lingą lietuvių tautą, nežiūrėdami dzūkavimų, žemaičiavimų. Ap to po paskaitos parodysiąs p. T. Račiūnas judančių paveikslų ir būsią sudeklamuota keletas lučių. Beje po lekcijos būsią sta viešai pasikalbėti.

Girdėtis, kad esą pasižadėję velykų skaityti newyorkiečia referatus šie L. M. prelegent Dr. Aldona Šliupiutė-Jankauskienė iš «Hygienos», J. Baniulis, pašalinis J. Perkūnas; paskiniųjų tėmos dar nežinomos.

Beabejonės skaitytojui pasidys, kad New Yorke viskas ei kaip «ant mielių». Tiesa, kurenkasi ant viešų mokslišku karėlių, tie žengia pirmyn. I kaip danguj taip ir ant žemė Yra ir čionai žmonių, kurie ži tik smūklę ir bažnytėlę. Tol šiuose vakarėliuose nesima Viltis yra, kad ir jiems prabrė šviesos aušrėlė.

Vietinis kun. J. Šeštokas g dėtis esąs sutvėręs New Yorl naują draugiją «Švento Ki žiaus» su įstatais, kad kiekvien narys turi būtinai atlikti ant n tų du kartu ausinę išpažintį. N ra įstabu, jei panašios draugij gimė tarpe amerikiečių lietuv desėtkas ar daugiau metų atg kada maža dalis mūsų vientauč dar nesuprato apšvietos ir la vės idėą. Bet šiandien? Šia dien laikai, kur žmonės netobul ir nelaisvas draugijas tobulina, žmogaus religijinį įsitikinimą p lieka jo valiai, ir nebruka su įst tų pagalba.

Varguolis.

BROOKLYN, N. Y.

Užpereitą utarninką p. Draug lio salėje atsibuvo Liaudies M kyklos lekcija «Iš Kultūros Hi torijos», — paskutinė regis iš t tėmos lekcija šiais metais. Ska tė p. A. Lalis. Lekcija apėmė g na platokų lauką iš žmonijos išr dimų: kaip senai žmonės išrac susinešimų įmones, mikroskopu kanuoles (nors tai nelabai na dingą išradimą, bet visgi tai buv žmogaus genijaus vaisius), la vus, gelžkelius; kaip pradėta ti sti kelius net apačia žemės tun lius, net augščiausių ir kiečiausi akmens kalnų apačios žmonių i mokta praraušti ir padaryti le gvų ir greitą susinešimą su tol momis pasaulio šalimis.

Lekcija buvo labai indomi. Ga la tik kad šiais metais, kaip mat si iš Liaudies Mokyklos progr mos, nebeprisieis užbaigti iš ku tūros historijos peržvalgų api pačius paskutiniuosius žminijo progreso išradimus. Referenta pabriežė, kad visi išradimai ein žmonijai ant gero ir palengvin mo žmonių gyvenimo. Padėkir sau, sako, išradimas kanuolių i tokių baisiai šaujamų kulkų, kai dabar daro garsi Vokietijos fir ma Krupp, kurios nulekia net 2 varstus ir daugiau, padarė ta kad žmogaus jausmai jau pradė jo tapti švelnesniais, nes su nau jausios gadynės karėmis, kad kaujasi žmonės ištolo, nematyda mi savo priešo, jie atpranta nu kulokų kovos ir lengvesnė bun jiem mirtis, kada jie krinti nu nematomos, lig viršgamtiško esybės. Suprantama, karės i kulkos su kanuolėmis nėra girti nu dalyku; bet visgi nieko nėr to, kas butų išrasta ir nepatar nautų žmonijos kilimui.

Po paskaitos buvo viešos dis kusijos. Vienas žmogus užklau sė: kokiu būdu seniaus žmonė nebuvo sudraskyti kitų už j

KAZYS PUIDA.

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

(Tąsa.)

o, protaujančio žmogaus, kuris turi ir vą, ir protą, ir norus, ir palinkimus padaytų kitų žmonių valios, proto, norų ir pankimų mašiną? Ar tiktų tas?

— Ne!

— Tai-gi ir man netiko! Aš gyvas, aučiąs ir protaująs žmogus, todėl norėjau yventi savimi, savo norais, tikslais ir savo nintimis; norėjau gyventi visų-pirmiausia lėl savęs, o jau paskui savo gyvenimu gyenti dėl kitų... Mokslas, sakai, — tęsė toiau įsismaginęs Jurgis, kurio opiausią gyenimo stygą pajudino:— be jo žmoniškai gyventi negalima Kiekvienas darbas, kuį dirbi, reikia pirmių-pirmiausia pamylėi, be darbo numylėjimo joks darbas padoiai nebus padarytas. O ką jau apie žemę talbėti! Be meilės, be mylėjimo, reikia dar nylėti išmokti, mylėti norėti ir mylėti drįsti. Mūsų žemė reikalauja ypatingos, nepaprastos meilės. Kas jaučia ir gaivina savyje tokią didžią meilę, kas nemoka ir negali suprasti savo gyvenimo be žemės meilės, kas nejaučia nuolatos krūtinėje žemės balso — tas tenedrįstie žemės darbų imties, nes žemė savo nuoskaudų, savo užgavimų niekuomet nedovanos!... Reikia visą save įdėti į kiekvieną žemės trupinėlį, reikia rugių, miežių, kviečių, bulvių ir kitų augalų siela suprasti ir atjausti, kad žeme gyventi galima būtų. Reikia pačiam žeme būti, kad žemė mylėti drįsti ir ja gyventi mokėti ir norėti... Kuomet grūdą dirvon dedi, turi jausti, jogei savo sielą drauge su juo ton dirvon sodini. Tuomet tai mokėsi žemę mylėti, tuomet tai pasirodys, kam mokslas reikalingas, tuomet tai ir žemė tave pamylės... O žemė retai kurį myli...

Nutilo Jurgis, tylėjo ir Viktutė. Dabar ji pradėjo brolį suprasti. Tečiaus neaišku jai buvo, kodėl brolis, taip dažnai pykęsis su tėvu dėlei tėviškės, kodėl jis, savo pinigų dikčiai turėdamas, seniau kur kitur nenusipirko ūkio, bet visomis jėgomis stengėsi tėvų žemę įgyti.

— Kodėl seniau nepasirūpinai ūkio, juk pinigų turėjai?— užklausė Viktutė.

— Tėvų žemėje tiktai būčiau temokėjęs dirbti ir būčiau dirbęs, nes čia, tose pievose ir dirvose gyvena mano tėvų dvasia. Atsimink, ką mūsų tėvelis sakydavo: «grūdo gyvenimas — tai mano gyvenimas. Kas metai aš gimstu ir mirštu drauge su pasėtu grūdu. Kiek grūdų dirvon per savo gyvenimą įbėriau, tiek savo sielos dalelių drauge pasėjau. Ir amžiai sukaitę, tuomet tai išaugs, drauge su grūdais, nesuprastina, neapribotina žemės meilė — žemė savo darbininką pamylės»... O juk ilga Ogintų karta sėjo ton žemėn savo sielą, sėsiu ir aš...

Margis pašoko iš vietos ir, lodamas, užbėgo už sodno tvoros.

Jono Batučio priešinimos ir šnairavimas į sąjungiečius padarė savo darbą. Darbymetei užėjus, sąjungiečiai parsisiųzdino darbininkų iš Vilniaus gub., Jonas Batutis tikėjosi savaisiais žmonėmis apsidirbsęs. Bet kaip tyčia vietiniai žmonės visai nėjo pas jį dirbti. Sąjungiečiai jau kuone baigė rugius kirsti, o Batutis tik ką pradėjęs buvo.

Iš-už tvoros Margis atlydėjo lodamas Batutį. Jo veidas buvo susirūpinęs, nusiminęs. Trūko drąsos prisiartinti prie sėdinčiųjų.

— Oho, kaimynas!— linksmai ir maloniai sušuko Jurgis, pakildamas iš vietos ir kaimyną pasitikdamas. — Kokios bėdos atvijo?

— Tuojau ir bėdos,— tarė nepakakintas Batutis.

— Ką čia, kaimyne, slapstyties. Būkiva atvirųs. Juk tik reikalo vejamas tokį darbymetį mus aplankai,— užbaigė savo pasveikinimą Jurgis.

Nesmagu pasidarė Batučiui. Jis ir taip savo reikalu Ogintan kreipdamasis jau nusižemino, o čia dar aiškiai duoda jam suprasti, kad tik iš jų pagalbos sulaukti gal. Tečiaus Ogintas su visais vienodas būdavo — visiems tiesą į akis sakydavo. Ir pyktis apėmė Batutį, kaž-koksai nesuvaldomo noro kamuolys pasijudino jame ir gundė keršyti tam Ogintui, kuris niekuomet pagelbėti neatsisakė. Bet, jauzdamas šiuo žygiu tą keršto norą, turėjo podraug atsiminti, jogei reikalo vedamas atėjo.

— Kaip rugiapiūtė kaimynui sekas?— nutildęs savo geidulius, užklausė Batutis.

— Rytoj baigsiu. — Atsakė Ogintas.

— O aš tik vakar pradėjau,— paniurusiu balsu paaiškino Batutis

— Mačiau. — Trumpai užmezgė Jurgis.

Viktutė, matydama, jog visai bereikalinga, atsikėlė ir nuėjo. Jai pasitraukus. Batutis lyg pradrįso ir tuoj prabilo apie reikalą

— Ar negalėtumei kaimynas man porą darbininkų paskolinti.

— Kaip tai paskolinti?

— Na taip, man trūksta darbininkų, rugiai visai nunoko ir vėjas pradeda kulti. Kaimynas turi daugiau negu reikia, tai galėtum paskolinti

— Nieko nesuprantu! — stebėjos Ogintas. — Darbininkas — ir paskolinti? Suprask tamsta, kad tai ne daiktas, ne akėčios ne ratai — bet tai gyvas sutvėrimas, su valia ir jausmais! Kaip-gi galiu tokį skolinti? Galiu paprašyti jų, kad eitų pas kaimyną dirbti, galiu porai dienų duoti darbą jam pas tamstą, bet skolinti negaliu.

Batutis klausės ir nerimavo. Jis, ant ūkio pasenęs ir tiek visokių «gyvenimo» atsitikimų matęs, išmintingiausiu žmogumi visame valsčiuje skaitomas,— staiga pradeda virsti kaž-kokiu mulkiu prieš daug jaunesnį vyrą. Ne tik kad jis eina kvailyn, bet tas vaikinas pradeda mokyti jį, kaip reikia gyventi ir dirbti. Ne tik to mokina, bet dar-gi kalbėti mokina. Senis raukėsi, šnairavo, bet reikalas neleido purkšti ir jis užsileido, guozdamasis tuo, kad vieną-gi kartą už viską jam užmokėsęs.

Ir nuduodamas nieko nesupratęs, tarė ramiu, švelniu balsu:

— Ką čia, kaimyne, seną žmogų nereikalingų dalykų mokysi, ne tie metai, ne tie gabumai ir ne tas protas, kad visos šio pasaulio gudrybės suprasti. Ot atleisk du dalgiu man, būsiu dėkingas.

— Šiandien negaliu, — paaiškino Jurgis,— rytoj mielai prisiųsiu.

— Na, tai ačiu kaimynui!— pralinksmėjo Batutis. — Ot, tokį žmogų kaimynu turėti, tai bent gyvenimas! Likis sveikas, kaimyne, skubėsiu namo, o tai tie dykaduoniai drypso kur pavėsyje ..

— Taip greit jau skubinatės,— draudė Jurgis.

— Reikia, reikia, nieko nepadarysi! Talka!.. Kaip žaibas, griaustinio lydimas, pralėkė Oginto galvoje iš užmaršos bangų-dulkių atgimusi mintis.

Talka!...

Ir netolimos senovės reginiai gyvi atsistojo akyse. Praeitis pasipuošė visomis savo skaistumo varsomis, prabilo senų dainų gaidomis ir suvirpėjo svaigulingais pūslėtų darbininkų rankų linksmybės sukuriais.

Pakalnėje spindėjo kirtėjų dalgiai saulės spindulių bučiuojami, balavo kirtėjų ir griebėjų balti lino marškiniai. Staiga atsiliepė skardus balsas:

— Vyrai! jei šiandien nubaigsite rugius — užmokėsiu už pusantros darbo dienos. Rytoj trauksime kaimynams padėti.

— Į talką?— užklausė keli balsai vienu kartu.

— Į talką!— patvirtino Jurgis.

— Bus, *gaspador*,— tarė senas artojas, visą savo amžį kitų labui dirbęs.

Ir dalgiai žvangėjo smagiau, rugiai krito greičiau: mirtis ir pražūtis išskėstais sparnais apkabino didelį rugių plotą ir bučiavo, bučiavo žmonijos duonelę nuodingomis mirties lūpomis...

Mažo upeliuko antkrante, ėjo Ogintas. Linksmas buvo, širdis džiaugės tų žmonių gerumu, jų žmoniškumo atjautimu. Talka, anot jo nuomonės, tai ne by kas, ne paprastos pagalbos apsireiškimas, ne atsidėkojimas arba kitų atsidėkojimo skolinimas, bet didis žmoniškumo, bendrijos aktas. Talka — ta gili sodiečio supratime

(T. b.)

„MALDA".

Meldžiu prie tavęs, Augščiausis,
Ir trokštu idant išklausytum maldos;
Tu esi geras, geriausis
Ir gal neišniekinsi jos.

Meldžiu, idant pasaulėj nedorybės
Nežūdytų mano jaunos širdies,
Idant nedori žmonės ir jų neteisybės
Nedarkytų mano jaunos vilties.

Meldžiu kad susimyltum ant visų,
Kurių ašarom paplūdę veidai;
Kurie paskendę tarp nelaimių
Vien vargsta per amžius tiktai.

Meldžiu susimylti ir ant tų,
Kurie nežino, kas bus rytoj
O šendien paskendę tarp gražybių turtų
Nežino kas dedas tėvynėj brangioj.

Klevelis.

: o :

GANA TŲ VAINIKŲ. .

(Aukotos Katrinai Sinkevičiutei.)

Gana tų vainikų, perdaug jau pripinta...
Perdaug jau išlieta veidmainiško jausmo...
Teisybės — nei grūdo ligšiol nepažinta...
O melo?... Gana...kiek tai ašarų...skausmo...
9/22 XII 10.

Jovaras.

: o :

* * *

Paguodos, jei kely jieškot norėsi,
Pasargas išpildyt penkias turėsi,—
Tas yra: atminkie su kuom šnekėsi,
Kaip, kada, dėlko ir kur viešėsi.

A. Tamas.

: o :

JONAS SUTKUS.

(Užbaiga.)

Nuvargintas tomis visomis neteisybėmis Jonas jieškojo tikro gyvenimo draugo, kuris jam padėtų, pritartų ir užjaustų. Čia ir susirado tą draugą ypatoje minėtos merginos, Eleonoros Sabauskiutės, kurioje rado atbalsį savo jieškomams teisybės idealams. 28 d. rugsėjo, 1907 m. prisiekė vienas antro neapleisti iki mirties. Po tam ir visi draugai jau kitoniškai pradėjo į velionį Joną atsinešti, pateko jis tarpe merginos draugų ir pažįstamų, kurie dėlei jos ir jį mylėjo. Abudu dirbo ir pradėjo neblogiausiai sektis gyvenimas. Jisai nustojo tikėjęs į prietarus, buk tėvo prakeikimas jį persekioja, tapo linksmesnis. Turėdamas atliekantį centą tuoj siųsdavo į tėvynę, norėdamas nors kiek atlyginti, ką ant jo mokslo išleista. 1908 m. 17 d. spalių susilaukė dukriukę, kuri už kelių dienų pasimirė. Tą mirtį Jonas labai giliai atjautė, ir lygiai nuo to laiko prasidėjo šeimynoje nauji vargai. Patsai Jonas turėjo menkiau apmokamą ir kenkiantį jo sveikatai darbą. Pradėjo nesveikauti, bet vis dar dirbo. 1909 m. pavasarį taip susirgo, kad nebegalėjo jau dirbti. Pašauktas daktaras pasakė, kad Jonas turi džiovą ir patarė važiuoti kur į laukus. Viens iš Chicagos lietuvių, p. Laukis turi kur ten Alabamos valstijoje savo farmą. Užsimanė Sutkus tenai važiuoti. Dėlei pinigų stokos abudu su žmona negalėjo ten važiuoti; neišmokėti dar buvo rakandai, kurių negalima buvo taip greitai parduoti. Jo pati mokinosi tada akušerystės ir rengėsi prie kvotimų. Susitarė, kad jis važiuos tuojaus, o ji paskui, kaip viską sutvarkys. Liepos mėnesyj, Sutkuvienė jau buvo susiruošusi; draugai sumetė kiek pinigų kelionei. Štai tuom tarpu ir Sutkus atrašo, kad jis norįs jau grįžti, nes ten ėsą peršilta, o gyvenimas padaryti vargiai būsią tarp tų kelmų laukuose galima. Na ir sugrįžo Chicagon. Teisybė, buvo ant gryno oro kiek-tiek pasitaisęs. Sugrįžęs tuoj vėl griebėsi už darbo ir užsiėmimų su visokiais draugysčių reikalais, nors jo žmona labai jį nuo to drausdavo. Bet jau tokis buvo velionio būdas: ėjo, kol galėjo! Paskui užsimanė «Dagį» rėdyti. Porą nakčių nemiegojo, važinėjo ir vėl susirgo. Sausio 27 d. 1910 m. išvažiavo abudu su žmona į San Antonio, Texuose. Tenai jo moteries buvo giminių. Manyta buvo, kad pasiseks kokį darbą susirasti. Bet skaudžiai apsiriko! Gyvenimas brangus, darbas pigus, staigi oro permaina ir vargas;— vėl tas viskas sunkiai atsiliepė ant Sutkaus sveikatos. Rods į pavasarį biskį pasitaisė, bet kaip pradėjo eiti šiltyn, jis ėmė eiti silpnyn. Brolis Juozas iš Worcester dar žiemą buvo rašęs į Chicagą, kad atvažiuotų į Worcester. Atsiminęs apie tai, užsimetė važiuoti pas brolį,— sako: ir su gyvenimu nebus tokio vargo, visgi brolis pagelbės. Parašė broliui net tris laiškus, kad rengiasi su motere atvažiuoti, bet brolis nieko neatsakė... Pati bandė Joną perkalbėti, kad nevažiuotų, bet ką jis sykį jau buvo užmanęs, sunku buvo beperkalbėti,— turėjo įvykti..

29 d. birželio 1910 m. išvažiavo su motere iš San Antonio, ir 7 d. liepos jau buvo Worcester'yje. Čia priėmė juos kaip gimines, bet į antrą dieną Jonui pasiūlė eiti išpažinties. Jam, žinoma, tas buvo labai nesmagu. Pasišaukęs pačią ir sako: «Dušyte, važiuosme į Bostoną, nueisime į «Tėvynės», «Keleivio» redakcijas, ten susirasime kokį darbą, ir bus gerai. Sako, jie mane nervuoja,— aš nemoku veidmainiauti»... Pati atsakė: «Joneli, taikinkis. Sakyk broliui, kad apie tai pakalbėsite, kaip pasveiksi.» Bet Jonas nesidavė. Pas svetimus nebuvo kaip eiti: tarp svetimų ir nepažįstamų su ligoniu negalima buvo nei ruimo gauti. Kaip neėjo išpažinties, tai giminės atsisakė gelbėti ir vis nepaliovė prikalbinėję kad eitų išpažinties. Teta, tėvo sesuo siūlė jam net šimtą dolerių, kad tik eitų išpažinties; bet jis tik juokėsi iš to. Žinoma, jam buvo nesmagu, kad jie varžė jo nuomonę. Negana ką patįs, dar sukurstė ir kuningą Jakaitį, ką su juom kartu buvo seminarijoj. Tas kuningas parašė tokį begėdišką laišką jam. Tas, žinoma, jį labai sujudino. Niekur neberimo, daug tą dieną vaikščiojo ir pavargo. Tiek savo moterei pasakė. «Jei kun. Jakaitis ateis pas mane, tai aš su kumsčia, kiek galėsiu, o tu su šlnota jam akis iškapok. Tai jis žinos, kaip reikia gerbti kitų nuomonę»... Tada jie su savo motere gyveno miške, tokioje būdoj; šaltos, drėgnos naktįs jo sveikatai kenkė. Atvažiavo į Worcesterį ruimų jieškoties ir rado pas brolį minėtąjį kuningo laišką. Vakare labai lijo, ir Jonas nebenorėjo grįžti būdon; apsinakvojo su motere ant arklių tvarto. Iš ryto Jonas, kaip paprastai labai užsikosėjo, staigu prasimušė kraujas per gerklę ir užsmaugė..

Taip tai užsibaigė jauno ir neradusio teisybės lietuvio inteligento gyvenimas!..

. . . . . .

Šiaip ko-nors čielo ir Svarbaus Jonas Sutkus nenuveikė. Buvo planas padarytas penkių veiksmų dramai «Linaminis»; pradėta buvo dar prieš ir po Vilniaus Seimo. Pereitą rudenį buvo jau pa ėmęs ją rašyti, kelis puslapius sueiliavo, bet po jo mirties moteris sako tik vieną puslapį teradusi; mat nusimetė besikraustant iš vietos į vietą. Šekspiro «Hamletą» išvertė eiliuotai tik vieną aktą. Taip gi buvo išvertęs 6 puslapius iš Don Kichoto.

Turinys jo rimtesnių straipsnių laikraščiuose— tėvynės meilė, artimo meilė ir teisybė.

Iš nedaugelio jo tikrų draugų galima paminėti Joną Kregzdį, Lietuvoje, buvusį jo bendramokslį seminarijoje, taip gi pametusį kuningystę.— Čia Amerikoje: Mikas Petrauskas ir Jonas Ilgaudas.

Jonas Sutkus draugijoje būdavo labai linksmas, visus prajuokindavo, arba kartais sėdėdavo tyliai, rodosi, kad jo visai nėra Svetimas nuomones visuomet gerbdavo, kad ir nepritardavo joms Mylėjo dainą ir sceną.

Rašydamas būdavo laikosi vis satyriškos, pajuokiančios blogąsias pusis, formos. Slapyvardžius vartodavo šiuos: Lietuvoje pasirašydavo «Jaunutis», o Amerikon atkeliavęs pasirašydavo «Giela»; Valparaise «Jaunimo Sapnuose» vėl rašydavos «Jaunutis»; kritikoje ir satyroje rašydavosi «Rimbas», «Rudšilio Špūkas», o kartais «Čemeris».

Pasimirė Jonas Sutkus 11 d. rugpjučio, 1910 m. Palaidotas Worcester'yj ant Šv. Jono kapinių, priklausančių airiams ir lenkams.

Lietuvis.

: o :

KULTŪROS NEŠĖJAI IR PROLETARIATAS.

(Užbaiga.)

J. S. B. aimanuoja, kad inteligentija, prislėgta reakcijos, nekovoja. Ir čia jam suprantama, kaipo josios «apsilpnėjimas». Bet dar didžiau jis nuogąstauja, kad inteligentija papuolė po intekme klerikalizmo. Jis sako: ...«Reakcija kartuvėmis, katorgomis ir kalėjimais, sunaikino atsikvėpusios inteligentijos spėkas, bet tik iš išlaukinės pusės ir tik tūlam laikui, kuomet klerikalizmas, prisidėjęs prie reakcijos, naikina tas spėkas iš vidaus...» Kitaip sakant, jis permato žuvimą inteligentijos dėlei klerikalizmo intekmės.

Kad klerikalizmas dar vieši po Lietuvos liaudį, tam neprieštarausim. Bet kad jis eina mažyn, o ne didyn, tas irgi neužginčijamas faktas. Ant inteligentijos klerikalizmas negali turėt intekmės, nes jeigu męs suprasime inteligentiją tikroje ir tikriausioje to žodžio prasmėje, tai turėsime suprasti ir tą, kad inteligentija stovi net ir kur kas daug augščiaus klerikalizmo; ir jeigu klerikalizmas nori turėt intekmę ant inteligentijos, jis turi pasikelti augš-

čiaus inteligentijos; o kad klerikalizmas pasikeltų augščiaus inteligentijos, negalima tikėtis; taigi ir baimė tuščia. Vienok pasikėlimas kokios nebūk srovės šiame pasaulyje, t. y. pasikėlimas susipratime, yra visiems geistinas, tuom labiaus proletarijatui, kadangi jokia gerovė, jokis išsivystymas negalimas be susipratimo visų žmonių. Klerikalizmas dalinasi taipgi į dvi dali: kuningiją ir klerikališką inteligentiją. Pastaroji yra ant kelio susipratimo.

Kaip jau nurodėm, inteligentija nėra *) vadovu kovos lauke. Kas-gi ji yra? Ji yra atspindžiu gyvenimo bėgio, išreiškėja žmonijos minčių ant poperiaus ir tų minčių plėtotoja.** Bet tą žinome, kad kiekvienas žmogus apie vieną ir tą patį nevienaip mano. Išreiškėjai minčių ir gi negali būti vienodi, todėl kožnas išreiškimas yra savotiškas, pagal mintį išreiškėjo. Juk tą patį darbą dirbant, padarymui kokio-nors įrankio galima vartoti keliolika būdų. Tuom labiaus inteligentija turi žiūrėti į pasaulį iš visų pusių. Jeigu inteligentija žiūrės į gyvenimo bėgį pagal kieno-nors nurodymą, reiškia ji veiks ne iš savo noro, bet lig kad nusamdyta — už algą. Bet tokiu būdu inteligentija prastoja savo reikšmę ir liekasi tik paprastu darbininku, kuris dirba tik tada, kada jam parodo, ir, kada tas darbas apsimoka.

Išvedimas viso to parodo, kad inteligentijai reikalinga būti absoliutiškai nuo nieko neprigulinčia; joje turi būti individualizmas minčių, darbų ir pažvalgų.

Bet žiūrėkime ką sako Z. A. savo straipsnyje «Mūsų inteligentija», «Keleivio» N4, ir paskui jį pasekdamas J. B. S. augščiaus paminėtame savo straipsnyje: «... Inteligentai, kaipo artimesni buržūjams, lieka perimti individualizmu, ir per tai jie linksta prie aiškesnio ir siauresnio anarchizmo ...— Anarchistiškoji dvasia ištikrųjų ir apsireiškia tarp mūsų inteligentijos ...» Pritardamas p. Z. A. išvedžiojimui J. B. S. sako: «Vienok daug blogesniu apsireiškimu yra tas, kad mūsiškė inteligentija pati save naikina, griebdamosi už anarchizmo, rods, lyg kad pasibjaurėdama nedėkingaja tamsia liaudžia, atsisako nuo veikimo jos išsiliuosavimui, ir paniekinus atsitraukia nuo jos šalin ...» **)

Taigi kaip tik priešingai — abu paminėti rašytojai nepripažįsta reikalingu inteligentijai nepriklausomybės, individualizmo, ir linkimą ton pusėn pripažįsta blogiausiu apsireiškimu inteligentijos gyvenime.

Nekalbėsim čionai, kad tie du rašytojai savotiškai supranta anarchizmą. Nekalbėsim ir apie tai, kad jeigu prisieitų kuriam-nors iš jų prirodyti lietuviškos inteligentijos anarchizmą, prisieitų daug triūso padėti jo prirodymui, ir neprirodytų. Trumpai sakant, minėti rašytojai sumaišo lietuvišką inteligentiją su Lietuvos kaimų berniukais, kurie revoliucijos laiku aktiviškai «veikė» po klebonijas ir turtingesnių žmonių namus. Aptilus sumišimams, prislėgus Lietuvos gyvenimą reakcijai, visokis judėjimas ir gi turėjo sustoti; sustojo «veikę» ir «anarchistai», nes jau buvo pavojinga iš daugelio pusių. Inteligentijos-gi darbas buvo vienodas tuose laikuose, kaip ir dabar, tik, suprantama, judėjimo laiku dauguma inteligentijos sykiu dirbdama savo darbą, priklausė ir prie partijų, kokios tada egzistavo Lietuvoje. Bet reikia pastebėti tas, kad inteligentija priklausė tik kaipo nariai, bet nebuvo jokiais vadovais partijų. Žinoma, męs čia suprantame inteligentiją tikroje prasmėje to žodžio, ir neskaitome inteligentija tų, kurie tik prasilavinę ir pradėję susiprasti, kad yra žmonės. Taipgi reikia suprasti, kad męs kalbam abelnai apie visą inteligentiją, o ne apie pavienes ypatas, kurių galima rasti ir prie partijų ir visur kur. Sustojus viešam partijiniam judėjimui, inteligentija vėla užsidarė į savo individualizmo sienas, tarp kurių buvo priešrevoliucijiniame laike.

Vienok, kame yra anarchizmo žymės? Kame anarchistiškoji literatūra? Kame lietuviškoji inteligentija šaukė minią prie anarchizmo? Ar autoriai minėtų straipsnių parodys faktiškai visus tuos pavojus, dėl kurių patįs dreba ir nori tą perduoti lietuviškajai visuomenei?

Abudu autoriai nori, kad visi inteligentai būtų socialistais. Tai geras ir prakilnus noras. Vienok nevienodas roles jiems suteikia P. J. B. S. mano, kad inteligentija turi vesti minią, ir pasku sako, kad inteligentija turi vesti minią ir paskui sako, kad «proletarijatas malonių neprašo». Z. A. sako, vadovus, bet kaipo į savo pagelbininkus». Bet nei vienas, nei kitas nepaskiria jiems rolės, nes matomai, nei patįs nėra apsistoję ant kokio-nors išvedimo. Tokiu būdu ir pasirodo, kad inteligentija pati veda savo darbą, kokį gali ir kokį jai pavelija šių dienų surėdymas.

Dabartinio surėdymo griuvimą permato ir tikisi kožnas apšviestas asmuo. Jis grius sykiu su visomis šių dienų partijomis, paskęsdamas bangose didėsės visasvietinės revoliucijos. Šių dienų pavienės revoliucijos negalima skaityti nieku kitu, kaip tik prisirengimu prie visuotino griuvimo. Negalima taipgi skaityti šiandieninę bile partiją galutinai tobula, kad paimti po Didėsės Revoliucijos į savo rankas pasaulio tvarkymą. Jos yra taipgi tik prirengėjos prie tos permainos. Ir todėlei kiekviena partija, kiekvienas asmuo pasaulio šeimynos, kokiu tik būdu jie nežengtų, bile tik jie žengtų pagerinimo linkui, — yra darbininkai ateities surėdymo rūmų.

Sekantį sykį paminėsiu plačiau priežastis, kodėl inteligentai geriau mėgsta individuališkai veikti, negu prigulėti nors ir prie pažangesnių partijų,— pvz. socialistiškųjų.

A. Atgaja. R.R.

*) Negalima sutikti, jog inteligentija «nėra vadovu kovos laike». Kaip tik šitokioje vietoje jos didžiausis vadovavimas ir apsireiškia.— Red.

**) Abu tie du rašytojai apgailėtinai klysta. Reikia žinoti, kad inteligentija nėra koks tai padaras partijų, srovių, pažvalgų, religijos ar kad ir gyvenimo išlygų. Ji yra pats gražiausis ir prigimtas žmonijos žiedas. Todėl tai jos nedaug ir yra. Todėl tai būna inteligentų ir iš prasčiokėlių, o atpenč daugelis ir didžiausius mokslus išėjusių niekad inteligentais nepasilieka. Apie kokius «inteligentus» šneka pp. Z. A. ir J. B. S., kaipo «artimesnius buržujams», — męs žinome: tai apie tuos pačius buržujus. Tame tai ir yra visa jų didžioji klaida, kad jie siaurai-partiviškai galvodami, kiekvieną miesčionį-juodašvarkį iš partiviško užutvario, priima jau už inteligentiją. Kuningas, raštininkėlis, daktaras, advokatas, pirklis — tai jiems jau inteligentas. O kur tie dvasios milžinai: rašytojai, poėtai, muzikai, piešėjai, mokytojai, išradimų genijai, historijos tvėrėjai, liaudies vadovai?...— Red.

—————: o :—————

DAR APIE EXPROPRIATORIUS.

(Nuo mūsų korespondento.)

Londonas, 11 kovo 1911 m.

Kaip vietinėje anglų spaudoj, taip ir spaudoje kitų šalių patilpę žinios apie paskutinę expropriaciją Londone — netikros. Dalykas tame, kad iš pradžių net pati policija, kur guli visi raštai nieko nesigalvojo, kaip dalykas ištikro stovi; ir jeigu ką ir pasakojo reporteriams, tai spėdami apie tai, ką ateitys parodys. Užtaigi tie spėjimai ir pasklydo visam pasaulyj, o faktai tai ir pasiliko mythu.

Šitame straipsnelyj ir sekančiuose, aš pabandysiu išaiškinti visą tą mythą, o taipgi ir paslaptis surištas su darbais expropriatorių — faktais. Juk tai rišasi su kuriais-nekuriais principais, pav. su anarchistais, etc...

Petnyčioj 16 d. gruodžio 1910 m. pirklys Eisenstein savininkas sankrovos po N120 Houndsditch, Londone, užgirdęs nepaprastą užimą, lyg gręžimą sienos, užpakalyj savo sankrovos apie 11-tą val. naktyj, pašaukė policmaną ir tam jis papasakojo kame dalykas. Policmanas inėjęs pasiklausė, o paskui lipo viršun pasižiūrėti ar ko nepamatys. Kada užlipo ant antro gyvenimo, policmanas pravėrė netylomis, bet policmaniškai, su triukšmu, langą, dairės ir klausė, bet nei šviesos nematė ir užimas dingo.

Vienok visgi, anot jo paties pasakojimo, pradėjęs abejoti, ką tas užimas, kurį pats prieš porą minučių girdėjo, reiškia.

Išėjęs iš krautuvės, jis apėjo aplinkui ir nuėjęs ties namais, iškur užimas buvo girdėti t. y. N11 Exchange Buildings, jis pabeldė į duris. Atidarė duris jam vyras «svetimtautiškos» išvaizdos, ir kadangi policmanui pasirodė, kad tas vyras lyg persigandęs, jis jo paklausė ar «Missis» esanti namie? Vyras jam atsakė, kad išėjus, bet neužilgo sugrįšiant. Policmanas klausdamas apie «missis» žinoma, panaudojo gudrumą, kaipo įrankį, nes pamatęs išsigandusį vyrą jau neabejojo, kad tam būte kas-nors negerai.

Sutikęs savo perdėtinį pranešė ką girdėjo, matė ir mano.

Tas-gi iš savo pusės pasišaukė savo bendrą ir da penkius ar šešius policmanus, iš kurių skaitliaus du paliko ant Houndsditch, o su kitais nuėjo į N11, Exchange Buildings.

Vienas iš vyresnių (Sergeant) pabeldė į duris, kurias atidarė tik už poros minučių. Policmanas paklausė: «kas čia per užimas, ką jus veikiate užpakalyj savo būto?» Iš užpakalio buvo girdėt vyrišką balsą atsiliepiant: «Nieko — mind your own business!» — Toliaus policmanas jam pasakė, kad tai jo biznis ir jis eisiąs pažiūrėt užpakalyj.

Daugian jau nešnekėjo viens su kitu, nes kulkos pradėjo skriste skristi. Vienas policmanas sugriuvo, anot daktaro, pašautas aštuonių kulkų, kitas nuo 5 ar 6 kulkų ir taip toliau. Žodžiu, krito iš viso 6 policmanai. Trįs buvo mirtinai sužeisti, 2 sunkiai sužeisti, ir vienas sugriuvo iš baimės: nabagass gulėjo ir **«nieko nematęs»** iki viskas pasibaigė. Kada žmonės jį nuo gatvės, kaipo sužeistą, prikėlė, tai nabagas savo prietelių paklausė: «ar jau viskas užsibaigė?»... Paskutinio vargšo policmano pavardė Martin.

Policija subėgus iš visų pusių, **sušaudytus ir sužeistus** policmanus suguldžiusi į tam tikrus ligoniams vežimus (ambulance vans), išvažiojo po ligonbūčius, o policijos vyriausybė suėjo į namus, kur visa tragedija prasidėjo.

Namukai Exchange Buildings susideda iš trijų stubukių, viena ant kitos, taip kad pasidaro namukas trijų gyvenimų: inėjus priemenėlėn, kuri veda į pirmą stubą, iš pirmosios stubos reikia lipt trepais į antrą, o iš antros trepais į trečią. Užpakalyj menkutis kiemelis (back yard), kuriame visą galą užima mažytis «Water Closet». Kiemelis išilgai stubukės yra ape du mastu pločio ir apie 4 ilgio. Namukai ant Exchange Buildings visi vienoki; jų ten yra apie 12 išviso.

Grįšime atgal į N11, Exchange Buildings, kur prasidėjo tragedija. Inėjus — po dešinej — į stubukę randasi viduryj stalas apdengtas suterštu maišu; ant stalo trupiniai duonos, keli šmotukai sūrio ir sardinkų dėžutė. Aplinkui stalą: 2 kedės prie lango, viena prie sienos ir sofa prie sienos priešais langą. Antroje stuboj — antrame gyvenime — viena tik lova, kurios matracas pervertas dviejų kulkų. Trečia stubukė ant pat viršaus — rušti.

Tame namely policija nieko nerado, kas turėtų sąryšį su tragedija, ir nieko ypatingo nepatėmijo tuotarpu.

Fiktadėjai-gi dingo lyg kad jų ten niekad nei nebūta.

Ant rytojaus visi be išėmimo laikraščiai pranešė apie atsitikimą ant Houndsditch ir spėjo, kad užmušikai buvę «rusiški lenkai» (russian poles), ką reiškia — žydai, nes čia anglai maskoliškus žydus vadina «rusiškais lenkais».

Subatoj 17 d. gruodžio dienos laike policija gerai namus 11 Exchange Buildings apnagrinėjus patėmijo guminę dūdą, prijungtą prie gazo, vedančią į kitą namuką N10 Exchange Buildings.

Inėję į N10 rado stubukes tuščias, bet užpakalyj patėmijo, kad guminė dūda permesta į N9 Exchange Buildings.

Čia ir rado ko jieškojo.

Inėjus per priemenukę į pirmą stubą po dešinėj kampe rado daugybę cemento, viduryj stubos didelis oxygeno cilindras sujungtas gumine dūda su gazu N11. Keturi arkušai asbestos (asbestos sheets). Daugybė visokių įrankių vartojamų plėšikais. Žodžiu su šitokiais įrankiais jeigu įsilaužti į piningų šėpą neįveikia, tai tuosyk galima tokias šėpas (į bertainį valandos — nedaugiau) sutrupinti taip, kad sienos šėpos ir durįs turi išgriūt. Kiemelyj N9 Water Closet'e dešinė siena, susiremianti su juvelieriaus Harrison'o sankrova, iškirsta ir jau medis Harris'o sienos matyt. Žodžiu, 10 minučių vėliau būtų buvusi skylė į Harris'o sankrovą, kad per ją ir storiausis žmogus būtų galėjęs perlyst.

Čia turiu patėmyt, kad kvartalas Houndsditch su labai menku išėmimu apgyventas žydais, ir kaip skaitytojas patėmys tas atsitiko per «šabą». Kadangi ant pat Houndsditch tik turtingų žydų sankrovos, taigi per «šabą» neviens ant Houndsditcd nepasilieka, o sankrovas palieka globoje taip vadinamų «care takers», kurie pasinaudodami pasišalinimu savo darbdavių, tankiai eina į karčemą, kur ir pasilieka iki paskutinėj minutei laiko karčemų uždarymo, t. y. iki pusės po 12-tai valandai.

Taigi tuo tarpu, tai yra subatoj, miesto policija nieko daugiau nesurado ir laužė galvas, kaip veikt, nuo kurio galo ką pradėt.

Štai vakare (subatoj) D-ras Scanlon praneša Metropolitan'o policijai, kad po N59 Grove str. rytų Londone miręs peršautas žmogus. Policija, žinoma, ant tų pėdų ten ir nusiskubino, kur rado ant lovos numirėlį. Ant stalo stuboje rado daugybę patronų dėl brauningo, o po numirėlio pagalvio rado ir patį brauningą. Ant grindų primėtyta visokių svetimtautiškų raštų, spausdintų, litografuotų ir ranka rašytų.

Antroje stuboj policija nors ir patamsyj patėmijo merginą kamine bedeginančią kokius ten poperius. Policija atėmus nuo jos apdegusius poperius nuvedė ją į policiją, kur ji savo vardą ir pavardę padavė, kaipo Rosa Troščanski, o numirėlio — kaipo Pulka Milowicz arba Gardstein.

Nedėlioj, 18d. gruodžio, atėjo į policiją žydelkaitė Luba Milstein. Ji sakėsi gyvenusi su tūlu latviu Fritz (pavardės nežinanti), kuris dalyvavęs užmušime policmanų name Exchange Bldgs. Ją policija taip-pat uždarė.

Iš N59, Grove str., Commercial Road E., į centralinę miesto policiją, detektivai nugabeno net tris valizas prikrautas visokios literatūros: rusiškų, latviškų, vokiškų ir francūziškų kningų, latviškų laikraščių ir rankraščių paskirtų — matomai — latvių anarchistų laikraščiui «Brihwiba», išleidžiamam New York'e, Amerikoj.

Nuo nedėlios iki ketvergui, 22 d. gruodžio, policija nieko ypatingo nenuveikė, nes nieko iš svetimtautiškų laiškų ir rankraščių negalėjo išgalvot.

Seredoj, 21 d. gruodžio, miesto policija per telefoną pareikalavo tarnystos ir pagalbos urėdiško tūlko lietuvio, p. K. Pilėno, kuris vienok tarnauti miesto policijai atsisakė, teisindamasi tuo, kad jis esąs užtvirtintas Vidaus Dalykų Ministerijos ne policijai tik teismui tarnauti, ir jeigu policija reikalaujanti jo tarnystės, tesikreipia į patį ministrą, kuris tik viens tegalįs jam duoti paliepimus.

Vakare tą pačią dieną Pilėnas gavo iš ministerijos paliepimą **tuojaus** kraustyties į miesto centralinę policiją ant Old Jewry City, o savo vietoj teisme pastatyti kitą.

Ant rytojaus, ketverge, miesto policijos viršininkas paliepė Pilėnui su trimis policijos inspektoriais, seržentu (sergeant) ir vienu detektivu eiti N48, Turner str., Whitechapel E.

Trįs policistai užsislėpė, o du su Pilėnu inėjo N48-ame. Inspektorius McNamara pareikalavo kad šeimyninkė Abrahams, atidarytų duris Jokubo Peter'io. Šeimyninkė tuojaus reikalavimą išpildė. Inėję vidun Peter'io stubukėj rado ant stalo pradėtą laišką Peter'rio į savo motiną. Pradžia taip skamba:

«Brangi motina!

Šis laiškas turbūt bus paskutinis, nes mano pusbrolis Fritz intraukė mane»...

To ir užteko policijai. Seržantą ir detektivą paliko stuboje su įsakymu, kad nežibintų gazo pakol nesugrįš Peter'is.

Apie pusę devintos Peter'is parėjęs iš darbo namon bandė atidaryti savo stubukę, bet raktas neveikė. Rankėną pasuko ir durįs atsidarė. Policistai tuoj prišoko ir liepė iškelt rankas. Peter'is prisakymą išpildė. Policistai iškraustę visus kišenius ir neradę pas Peter'į jokio ginklo liepė jam atsisėst.

Tada pašaukė savo vyresniuosius t. y. inspektoriu: Wensley, Collison ir McNarama. Inspektorius Wensley liepė Pilėnui, kad pasakytų Peter'iui jog visi, kurie yra stuboj, išimant tulką Pilėną, yra policijos urėdninkais ir kad jie tyrinėja apie atsitikimą naktyj 16 d. gruodžio ant Exchange Buildings, Houndsditch. Pilėnas inspektoriui Wensley pasakė, kad pirma negu Peter'iui tą sakyti, reikia jį oficiališkai persergėt. Ant to viso sutiko ir Pilėnas rusiškai Peter'iui pasakęs, ką sako inspektorius. Wensley davė Peter'iui tokią oficiališką pasargą:

«Turiu Tamstą persergėti, kad viską, ką Tamsta dabar pasakysi bus surašyta ant poperiaus, ir tas Tamstos pasakojimas bus sunaudotas, kaipo liūdijimas prieš Tamstą patį. Dabar Tamsta supranti, kame dalykas: jeigu nori sakyk, o jeigu neturi ko pasakyt — tai tylėk».

Ant to Peter'is taip atsiliepė:

«Aš nieko nepaisau. Ką aš kaltas kad mano pusbrolis Fritz padarė?! Vienok jeigu Tamsta duosi man žodį, kad rusiškas randas nieko apie tai nedagirs, tai aš papasakosiu viską?» Pilėnas policijai išvertęs Peter'io reikalavimą ir gavęs užtikrinimą (žinoma!) pasakė Peter'ui, kad urėdninkai palaikys tą viską paslaptyj, nuo savęs pridūrė, kad butų išmintingiau «laikyti snukį». Bet Peter'is ant to nepaisė ir daug daugiau ką papliauškė, ko vienok policija teisme negarsino, ir žinoma, laikraščiuose apie tai nebuvo rašyta; reikia manyti, kad maskoliškas randas apie tai nei neužgirdo.

Žodžiu, Peter'į suėmė ir uždarė. Tą patį vakarą suėmė rusą sliesorių Osip Fedorov'ą ir Jurgį (Jurką) Dubov'ą.

Visus tris kaltina, kaipo konspiratorius užmušime policmanų ant Houndsditch.

Subatoj 24 d. gruodžio, visus suimtuosius automobiliuose nuvežė į teismą, kur jiems tapo perskaitytas apkaltinimas.

Jokubas Peter'is ir Jurgis Dubov'as pareikalavo, kad teismas duotų žinią maskoliškam konsuliui, ką teismas ir išpildė: konsulis su advokatu teisman atsilankė ir ketino apgint juodu. Konsulis pasisiūlino apgint ir Feodorov'ą, bet tas konsulio gerdarystės nepriėmė.

Vėliaus vienok visi nuo maskoliško konsulio gerdarystės atsisakė, o vietoj jo susinešė su buvusiu Dūmos atstovu Aleksiejum Aladinu, kuris pasirūpino juos apginti ir pasamdė advokatą, p. Maw.

(Daugiau kitą syk.)

—————: o :—————

NAUJI RAŠTAI.

Apie drugio ligą. D-ras K. Grinius. «Sveikata» — «L. U.» priedas N2. Pusl 8.

Drugis — tai pažįstama liga. Šitame 8 puslapių lakštely Dr. K. Grinius, tarp ko kito, parodo ir pirmutinius nuo drugio vaistus — chiną. Toliaus sako: «Yra nuo drugio ir daugiau vaistų, kaip aršenikas ir ypač naujasis d-ro Erlicho išrastas arsenobenzolas (salvarsanas arba «606»), bet kol kas chinas visgi yra lyg karalius tarpe jų.»

Taip kalba ir visi daktarai allopatai. Bet yra kita medicinos mokintuvė, būtent garsingo Hannemano pasekėjai, homeopatai, kurie nurodo, kad chinas abelnai žmogaus sveikatai kenksmingas. Ant gamtiško įstatymo pasiremdami—«similia similibus curantur» (panašią ligą gydo panašus vaistas), homeopatai išrado nuo drugio ir abelnai nuo visokių karščiavimų vaistus, kaip va: «Aconitum», «Belladona» etc., ir gana pasekmingai gydo. Už naują medicinos pakraipą, tarpe daktarų allopatų ir homeopatų ikišiolei visose šalyse eina baisi kova.

stipresnių žvėrių? Klausėjas tuojaus ir atsirėmė ant to, kad esą jeigu mokslas randa žmogų išsibulinusį iš gyvūnų, tai kaip jam kiti žvėrįs leido ištobulinti ir kaip gi visi žvėrįs neišsitobulino sykiu su žmogum? Jam atsakyta buvo, kad senovėje taip kaip ir dabar gudresnis moka nuo stipresnių apsisaugoti, kad ir silpnesni būdami. Žmonės mat paspėjo gudresniais pasilikti ir tokiu būdu jie tarp pasaulio gyvūnų vis ėjo pirmyn ir pirmyn. Kitas iš publikos atsakė klausėjui, kad pagal Darvino teorijos žmonės išsiplėtojo iš bezdžionių, todėl kaip bezdžionės nepasiliko kitų žvėrių sunaikintos, taip ir žmogus. Nuo prezidiumo prie to paaiškinta, kad dabar mokslas nepasitenkina Darvino teorijimis, bet jieško žmogaus išsiplėtojimo savistoviai nuo kitų gyvūnų, kadangi susekama, jog žmonės įvairiose šalyse įvairiais laikais atsirado, sakysim vienoje šalyje kokiu milijonu ar daugiau metų pirmiau negu kitur. Todėl galėjo įvairios žmonių giminės pačios iš savęs atsirasti, per mums sunkiai suprantamą gamtos išmintį ir galybę. Juk ir dabar yra ant svieto tokių giminių, kaip va šaltosios Grenlandijos eskimosai arba Siberijos giminės, kurios labai žemai stovi link kitų žmonių, beveik arti gyvulių.

Diskusijos užsitęsė gerą valandą. Iš šito vakaro diskusijų pasirodo, kad mūsų publika labiausiai vis žingeidaujasi apie atsiradimą žmogaus ir jokiu būdu dar negali sau išrišti klausimo, kaip tai galėtų būti teisingu mokslo išvedimas, kad žmogus daug seniau buvo ant žemės, negu raštas šventas parodo.

Vakarėlio užbaigoje p. V. Baltrušaitis padeklamavo labai jausmingas eilutes. Potam p. A. T. Račiūnas parodė dailių krutomųjų paveikslėlių. Tarpe kitų juokingų paveikslėlių visiems dėmėn dėjos apie senovėje teismų baudžiamus žmones. Baisiai žiaurių dar senovėje būta žmonių! Taipgi labai įspūdingas buvo paveikslėlis iš inkvizicijos laikų, kur sklepuose budeliai kankindavo žmones, intariamus heretikais.

Ant užbaigos buvo pranešta, kad ateinanti lekcija atsibus p. P. Bukšnaičio «Iš geografijos», o sekančiame utarninke bus skaityta p. J. O. Širvydo «Iš etnografijos».

Lekcijų nedaug pasilieka. Paskutinės atsibus regis apie pabaigą balandžio ir šiam sezonui Liaudies Mokykla jau užsidarysianti. Todėl patartina brooklyniečiams nepraleisti paskutinių lekcijų, nes potam jau ištisą vasarą jų nebegirdės.

Mariutė.

PASTEBĖJIMAS IŠ ŠALIES.

Kam tokis pastebėjimas? «V. L.» 11 N p. S. Jos-nis išrado «keista» mano korespondenciją iš Donora, Pa., kur pasakyta, kad kun. J. Misius (o ne M. Misius) yra iš visos Pittsburgo apylinkės geriausias. Tas ir man keista. Norėčiau tik žinoti, ar nedėlto p. S. Jos-nis tas atrodo keistu, kad kuningas geriausias, o ne «izmas» ir «viai», kurių ir čionai randasi, bet kurie lygiai su p. S. Jos-nis vadinamomis «avelėmis» linguoja priešais «stiklinį dievaitį»?

Toliaus jisai sako: «jau matyt, kodėl pas juos «geriausias kuningas», etc. Esą, jeigu žmonės paskendę tamsybėje, tada juos kuningas myli ir jie kuningą. Čia išvedimas neteisingas. Jei jis atvažiuotų į Donorą (matyt — jis nečiabuvis), tai ir jo pastebėjimą reikėtų paguldyti į gurbą. Jisai visus kuningus lygiai skaito niekšais. Aš manau, kad ne visi ir «istai» bei «pirmeiviai» yra lygūs. Kaip tarp kuningų, taip ir visų kitų veikėjų yra visokių. Yra ir tarp vienų ir tarp kitų žmonių prakilnių ir nedorų. Niekados visus negalima ant vieno kelio pastatyt.

J. S. M.

Donora, Pa.

VARDAN TEISYBĖS.

«Vien. Liet.» 12 N, peržvalgoje paminėta buvo sensacijos «Keleivio» ir «Kovos» apie S. L. A., iš kur matyt, kad tie du laikraščiai pranašauja S. L. A. grabą. Toliau «Vien. Liet.» sako, kad «Keleivis» ir «Kova» skelbia, būk Centro Valdyba slepianti atskaitas ir tiktai siuntinėjus ištikimiems tautiečiams.

Aš gi, žinodamas priežastį dėlko atskaita buvo suvėlinta ir nevisiems siųsta, noriu čia skaitytojams «Vien. Liet.» paaiškinti, ar ištikrųjų taip buvo, kaip tie du kruvini laikraščiai rašo.

Suvėlinimo atskaitos buvo tokia priežastis. Kada persikėlė «Tėvynė» iš Bostono į New Yorką, ilgai spaustuvė negalėjo prieiti prie tvarkos, iš priežasties taisymo namo. Pakol nebuvo tvarkos spaustuvėj, apie atskaitą negalėjo nieks nei pemįslyti, nes pačios «Tėvynės» negalėjo spėti su laiku išleisti; o kada apie atskaitą galvot? Ir atskaita tada pasirodė, kada viskas jau buvo tvarkoje.

Toliau tie du laikraščiai sako, būk S. L. A. stovi ant kranto pražūties, nes girdi didelės išlaidos buvę per 4-tą bertainį 1910 m. Taip, išlaidos buvo didelės, bet ir darbo daug padaryta. Pataisyti namai, perkraustyta «Tėvynė», intaisyta raštinė centro sekretoriui, intaisytos šėpos kningoms sudėt ir atspaustos visokios blankos su konstitucijomis. Tas viskas turėjo nemažai kaštuot.

Toliau «Keleivis» užmeta, būk Centro Valdyba atskaitas išsiuntinėjus tiktai ištikimiems nariams. Čia irgi grynas melas. Persikrausčius «Tėvynei» į New Yorką ilgai negauta iš pačtos «Second Class matter»; tuomet reikėjo mokėt už persiuntinėjimą kožno N «Tėvynės» po 1c.; o jeigu pridėt atskaitą drauge perdaug butų lėšiavę persiuntimas. Centro Valdyba, nenorėdama didelius kaštus išdėt, nutarė išsiųsti per expresą kuopoms, kad kuopų sekretoriai išdalintų nariams ir, kad dar sumažinus išlaidas, nutarta siųsti, tiktai tiems, kurie tuomet buvo pilnai užsimokėję, o tiems, kurie buvo atsisakę mokėti mokesčius į centrą pagal naują konstituciją, nesiųsti.

«Keleivis» su «Kova» gerai žino apie tai, bet yt smakai iškišę galvas norėdami praryti S. L. A. skelbia visokias melagingas žinias, kad kaip nors S. L. A. sugriaut.

Nuo pat XXV Seimo «Keleivis» visokiais būdais dergė S. L. A. Centro Valdybą, skelbdamas visokias žinias ir ant galo rankiojo protestus net su pagalba agentų; bet visgi gerklę užsikimšo su protestais, tai nors pastabose savo kanda. «Kel.» šiek-tiek aptilus, tai raudonoji «Kova» savo raudonais taškais pradėjo taškyt ant S. L. A. (gal dėlto, kad Administratorius pribuvo padirbtas «Kel.» bambardorijoj); bet neužilgo privargs ir ji nabagė.

Kam jau kam, bet jau «Kovai», man rodos, nereiktų nosies kišti į tautiečių organizacijos reikalus, nes gi turi savo baigiančius pūt.

Pagaliaus «Vien. Liet.» nusistebi, kad tokioms melagingoms žinioms S. L. A. organas nieko neatsako. Turbut ne viena «Vien. Liet.» stebisi, bet stebisi ir visi S. L. A. nariai; vienok išaiškint tai gali tiktai «Kova» ir «Keleivis», nes dabartinis redaktorius p. Vidikas taip šoka, kaip «Keleivis» su «Kova» griežia.

Jeigu «Tėvynės» redaktorius butų gynęs S. L. A. reikalus, tai ir tų riaušių nebutų buvę, kokias socialistai su «Keleiviu» priešakyje buvo sukėlę. Ir Dievas žino, kas butų buvę su S. L. A., jeigu ir prezidentą butų 25 seimas išrinkęs socialistą? Bet kad papuolė uolus tautietis, kuris nepaisydamas visokių melagių, vertė akmenis nuo tako ir ėjo prie gerovės S. L. A., taigi vėlijantieji gero S. L. A. ir gali pasidžiaugti su tokiuo prezidentu, kaip kad yra p. M. J. Damijonaitis, nes jisai tiktai ir galėjo iškentėt tokias audras, kaip kad buvo šiais metais.

Neapsiriktų S. L. A. nariai, kad ir per šių metų rinkimus išrinktų už prezidentą ne kokius rėksnius, o tada neturėtų darbo nei «Keleivis» nei «Kova».

Nežemaitis.

Redakcijos priesaga. Indedame šį p. Nežemaičio raštelį dėlto, kad męs patįs šitais paskalais buvome nusistebėję. Žinodami p. N. esant labai arti prie S. L. A. reikalų, męs tikime, kad šiame raštely jis pasakė tiesą. «Keleivio» ir «Kovos» leidžiami paskalai gali but neturi tiesos, nes jie nepridavė jokių faktų. Paprastai tiem dviem laikraščiam sekasi meluot... Bet męs tik tiek pridurtume, kad p. Nežemaitis labai svarbią rolę priduoda «Keleiviui» ir «Kovai» ir dėlto net juos išvadina smakais. Užtekę butų «Tėvynei» ant to trumpai atsakyti ir parodyti teisybę. Tad vieton «smakų» but užtekę «pliauškalių».

ATSIŠAUKIMAS.

(Į Brooklyno Draugystes.)

Lietuvių Apšvietos Draugystė savo mėnesiniame susirinkime, laikytam kovo 26 d. šių metų, nutarė sušaukti konferenciją, užkviečiant prie vietinio Revoliucijos Rėmimo Komiteto prisidėjusias Draugystes; kad nors kartą paimtume atidžiau, ir galutinai užbaigtume dalyką su R. R. K. išdu, kuris iki šiam laikui tebėra pas išdininką P. Vizbarą.

Laikinai nustojus Rusijos revoliucijai, paliovė veikęs ir vietinis R. R. K. Buvo šaukta kelisyk konferencija, kad nutarti: kam paskirus likusius piningus, kurie buvo neišsiųsti, bet atstovai dalyvavusių draugysčių neatėjo; taip ir likosi iki šiai dienai. Todėl L. A. D. pakėlė tą klausimą ir šaukia konferenciją, kuri atsibus balandžio 28 d. nuo 8 valandos vakare Tautiškam Name 101—103 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Gerbiamosios Draugystės, teiksitės išrinkti savo atstovus ir pasiųsti ant virš minėtos dienos ir vietos.

Su pagarba L. A. D. Komitetas:

Pirm. **J. Andriukaitis,**
Sekr. **M. Yeskoth,**
Išd. **L. G. Kaziūnas.**

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

(Atsakymas ponui Kliučinskui ir kitiems.)

(Žiur. «V. L.» N11.)

Skirtumas tarp U. S. Army ir Marine Corps yra tas, kad paskiaus paminėti yra t. v. kariškų laivų ingula ir visuomet laikomi uostose arba ant laivų; tankiai siuntinėjami iš uosto uostan, o U. S. Armija visad turi sauszemį po savomis kojomis ir ilgiaus apsibuva vienoje vietoje.

Apie tarnystos naudingumą negali būti viena nuomonė.

Militarizmo ir karių palaikytojai palaimina visus, kurie lavinasi **gabumuose žmogžudystės.**

Žmonijos mylėtojai vadina tą— **barbarizmu.**

Didelių turtų paveldėjai žiūri ant kareivių kaipo ant angelų sargų.

Sociologas gal būt šitaip atsakytų ant šito klausimo:

Jeigu jaunikaitis nori pamaty ti svetimų šalių pikčiausias ir nedoriausias papiktinimo vietas, tai jisai atsieks savo tikslą eidamas į Marine Corps, nes laivui apsistojusiam svetimame uoste — Marines leidžiami pasižmonėtų...

Dori ir pagarbingi šalies gyventojai, tų nuo laivo paleistų «Marines» nei iš tolo neprisileidžia. Šio pasaulio Marijos Magdalenos širdingai juos (Marines) pamyli ir daugelį apdovanoja ką jos turi...

Sugrįžę laivan, daugelis turi prižiūrėti nevien valdžios durtuvą bei šaudyklės vamzdį, bet ir save...

Tiek apie «Marines».

Kur tik Armija laikoma, aplinkui susispiečia «šalies apgynėjų» garbintojai...

Nekalčiausios mergaitės barsto radastų žiedus ir rūtas ant tako «apgynėjų»...

Bent iš sociologiško atžvilgio geriau eiti Armijon negu į Marine Corps.

Užlaikymas ir mandagumas priklauso nuo vietinių sąlygų, nuo visuotinai vergiškos kareivio dvasios bei nuo ūpo kumpanijos kapitono. Jeigu vietinis komandierius ir kapitonas yra sąžiniški, tai ir visiems po jųjų užveizda prastuoliams būna — ot, — «nei šio nei to». Bet ant asmenų negalima atsidėti; jie dažnai siuntinėjami iš vienos vietos kiton, nors tas butų prieš asmeniškus norus.

Turint kokius geidulius, geriausia juos slėpti gilumoje savos širdies, nes jeigu tiejie troškimai butų valdžiai žinomi, tai «vyresnieji» tuojau iškastruotų kiekvieną dvasišką savistovybės apsireiškimą.

Marine Corps ir Armijoje mokestis beveik vienokia.

Artilerijoje — t. v. **first class guners** gaudavo kas mėnuo $2 daugiau už kitus.

Amatninkai kurie gauna valdžios paskirtą vietą — ir praminimą t. v. **artoficer,** ir gi gauna $2 daugiau prie mėnesinės algos. Armijoje gauti didesnę už kitus mokestį nelengva, nes nedaug yra vietų su augšta mokestim.

Atsidavusiems kariuomenėn ant viso amžiaus ir jeigu yra apšviestas ir labai vergiškai prielaižus, tai ant senatvės gali gauti vietą su $45 ant mėnesio algos ir užlaikymą. Aš čion turiu skubiai pridurti, kad tokių vietų yra taip mažai, kad būnant svietiškame gyvenime, greičiau galimą tikėtiesi būti milijonierium, negu armijoje Sergeant major ar tam lygiui.

Man rodosi kad nenaudinga jaunam vyrui tarnauti kariuomenėje, jeigu jaunikaičiui stoksta nepaprastai tvirto būdo ir dorybės. Kas nori protiškai ir kūniškai lavintiesi, tasai gali tą atsiekti daug geriau didelių miestų viešuose daržuose, kur mokintojai-atletai mokina visokių išsilankstymų veltui, ir viešuose kningynuose, kur yra kningų begalės, laisvė nesuvaržyta, o kningas galima parsigabenti namol.

Žmogaus progresas, išdalies, priklauso nuo aplinkybių ir taippat nuo paties žmogaus. Kai-kuris ir atkakliausiose sąlygose tampa įžymiu žmogumi.

Bedarbių laikuose mūsų bernaičiai galėtų lankyti kningynus, o ne smūkles..... Mūsų jaunikaičiai vargdami tarp savųjų dažnai raginami prie mokslo ir tiktai kelintas rodos paklauso, o kariuomenėje užvis didžiausia pagunda traukte traukia ištvirkiman ir nutautiman.

Aš žinau kelis vaikinus, kurie pirma įstojimo kariuomenėn buvo karšti veikėjai savo tautos labui, net budami **gymnazistais;** patekę kariuomenėn — nutauto.

Jeigu ištikro geidžiama **per nelaisvę** mokintiesi amatus, toki atsieks savo tikslą patekę valdiškuosna kalėjimuosna. Kariuomenėje žiūroma ant visokio darbo, kaipo didžiausio nusižeminimo. Mat kariuomenėje yra išauklėta nuomonė, kad kareiviai tai ne koki ten prasti duonpelniai darbininkai, bet **profesijiniai žmonės.** Jie (kareiviai) žiūri ant darbininkų kaipo ant papaikusių gyvūnų, prakaituojančių už vargingą pragyvenimą. Kareiviai mano, kad jie priguli prie valdančiųjų luomo ir, išdalies, valdą tuos «apgyvulėjusius» darbininkus. Jie lyg pikti šunįs, su nekantrumu laukia kuomet jų ponas leis jiem draskyti ir kąsti sau lygius, ar net savo giminės žmones.

Tokios yra, ideališko peštuko pažiūros

Jaunikaičiai! Lietuva reikalauja kareivių pasišventimo, reikalauja kareivių darbo ir tai paprasčiausio darbo kokį gali atlikti kiekvienas vaikinas ir kiekviena mergina.

Jeigu yra liuosanorių kareivių— tai lai jie spiečiasi pasišventusių Lietuvos veikėjų minion, o bus daug «maloniaus su savaisiais vargti, negu su svetimaisiais ponauti.»

Jaunikaičiai! Nemanykite kad kur nors yra rožėms iškloti takai. «Kaip pasiklosite, taip išmiegosite.»

Sau lygius stengkitės pralenkti, sunaudodami laisvas valandas mokslui, kuomet žiovanasriai giriasi savo išminčia..... «Pagyriaus barščiai nedaryti.»

Draugaukite tiktai su vienu ar dviem rinktiniais sėbrais, kurie pavyzdingai gyvena ir vienkart mokinasi.

Mylėkite savo tautą ir vienval dabokite savo žingsnius, žodžius ir mintis idant išliktumėt neužnuodyti svajonėmis ir savo gyvenimu ne subjaurotumėt Lietuvos vardą.

Troškimas palaimos mūsų nuo amžių persekiojamai tėvynei Lietuvai išauklės Jumyse dorybę ir augštus idėalus. Su dorybe, su augštais idėalais ir su teisybe, Jųs visgi eisite erškėčiuotais takais; bet Jūsų gyvenimas bus saldus. Tiktai pasišventimas, ir gali apsaldinti lietuvio gyvenimą. Amžiai slenka, gentkartė po gentkartei dingsta.. ir tik pasišventimo darbai amžinai pasilieka.

Antanas Rutkauskas.

PAS JĄ.

(Iš sodžiaus gyvenimo šmočiukėlis.)

Ji visą savaitę buvo vestuvėse, o šį vakarą tai tikrai Ją namie rasiu — sau vienas eidamas maniau, o sniegas po kojų čirškėjo, speigas kaktą svilino. Nueisiu, pasimatysiva, pasišnekėsiva, bus širdžiai lengviau ir sielai linksmiau.. Kaip man miela su Ja būti; Ji to gal neatjaučia, nežino kad aš ją mylių...

— Labas vakaras — sakau inėjęs; visi į mane sužiuro, o daug asmenų buvo grįčioj; visi apie stalą susispietę, šeimyninkai laik raščius tylomis skaitė, jų vaikai taip sau žiopsojo, o jų vyresnysis sūnus su kitais dviem vyrais kortomis lošė.

Ji tai laikraštį truputį paskaitė, tai vėl į kortas žiurėjo, o jie smarkiai lošė, pasiginčydami, pakeikdami ir biauriais išsitarimais sa žaislą puošdami.

— Dėlko, sakau, Tamstos laikraščių neskaitote?

— Nesuprantam! —atsakė man nepažįstamas vaikinas.

—Prie, prie, prie skai-ti-ti-mo reik daug uk-ukva-tos. — sunkiai išstenėjo mano pažįstamas senas jaunikaitis. O šeimyninkų sūnus į lošimą įsigulęs su pasišventimu lošė ir nieko kito nemanė.

Mėginau skaityti, bet nebuvo kam klausyti, jie su kortomis visus užšaukė.

— Kokios tos lietuviškos gazietos, aš jų kalbos nesuprantu; ot to ruskos tai geros. — sumišęs su kainiais ir pampeliais pratarė mano nepažįstamas vaikinas.

— O kurias rusiškas Tamsta skaitai? — paklausiau.

— Mano broliai skaito, jų lentynos kningomis apkrautos, gazietų pas juos daugybė.

— Ar jie lietuviškus laikraščius skaito? — Ji paklausė.

— Jie lenkiškus skaito.

— O kuriuos lenkiškus skaito, gal «Litva» -- paklausiau.

— Ne, čiort znai, neatsimenu «Gonča», «Kurjera», velniai žino, man jų nereik, aš nesiukvatiju.

Vėl mums kalba nutrūko, lempa maža liepsnėle žibėjo, grįčia buvo protamsi ir taip liūdna, liūdna pasidarė... O jie lošia ir lošia...

— Mokykimis kartomis grajiti, gerai grajiti, paskui galėsime iš piningų grajiti, daug prisigrajisime, būsime bagoti, bus gerai, labai gerai — ragino kitus tas mano nepažįstamasis.

— Iš kur jųs tuos piningus išlošite, ar iš dangaus? — paklausiau.

— Ką kalbi! Nedurnavok, kaip męs gerai mokėsime grajiti tai ir išgrajisime su kartomis... Nežiopsok! dėk tūzą!

Aš neturėdamas ką veikti nuobodžiai į laikraštį žiurinėjau ir tylomis skaičiau, su savimi kovojau; norėjau išeiti ir norėjau ilgiau čia pasilikti, maniau kad šventadieniais neverta pas Ją užeiti, nes tie lošėjai mano ūpą gadina.

— Ga-ga-gana grajit ei-eikim gu-gu-gu-gult.

— Gana, ir aš eisiu večerios valgyt.

— O aš pažiurėsiu ką čia skaito. — Prie Jos priėjo, ką skaito pažiurėjo, nebeleidė skaityt, bet užvedė kokias tai šlykščias kalbas; prie Jos prisiglaudė, ėmė Jos ranką spaudyti, o Ji taip meiliai šypsančiai į jį pažiurėjo.

Norėjau išeiti, bet ir norėjau sužinoti kas jis toks ir iš kur, ir maniau: gal jis turtingas, gal daug žemės turi, gal jis vien tik dėl Jos čia atvažiavo; jis turi tie-

są Ją mylėti, nes Jos tėvas turi «dubą», «gyvenime» gyven, turi «visą žemę» nepersidalytą, o man apie tai nėra ko svajoti... Aš neturtuolis... Aš mažai žemės teturiu...

— A, kad šokom tai šokom veselio; girdėjau taisote jaunimo ratelį, ir aš norėčiau prisidėt, a, bent su mergičkom pašoktumėm pakol neženoti.

— O kaip apsivesi ar nebešoksi? — šeimyninkė paklausė.

— Kaip apsivesiu lysiu už pečiaus.

— O aš — jam atsakiau — kaip apsivesiu dar daugiau darbuosiuos.

— Greičiau jaunimo ratelį taisykit, aš noriu šokt ir mokytis kartom iš piningų grajit, užsigrajitumėm piningų tai į miestą nuėję turėtumėm iš ko pasilinksmint.

— O skaityt ar nenori? — paklausiau.

— Skaityms tai ukvatos darbs, ok mano broliai kokie akvatni ant kningų, o man kartos geriau.

— O kokią naudą iš jaunimo ratelio turėtum, kad skaityt nemegsti?

— Kokios naudos man reik, ar negerai butų, kad su mergaitėm pasidralytumėm. — Todėl sužinojau, kad jis iš čia-pat tame sodžiuje prie ūkininkės našlės už «gaspadorių» tarnaujantis.

Jis išėjo. Man biskutį linksmiau pasidarė, bet tą vakarą nei vakarienės nenorėjau, labai blogame ūpe buvau.

J—as.

New Yorko žinios.

× **Dar apie Washington str. gaisrą.** Prie sudegusių ir užsimušusių 141 nelaimingų mergaičių ir moterų, kurios žuvo laiku gaisro ant Washington str. Asch budinke, dirbusių jakučių siuvimo įstaigoje Triangle Waist Co., prisidėjo dar 3, kurios buvo sužeistos ir ligonbūtyj pasimirė. Todėl skaitlius to gaisro aukų pasiekia 144.

Visi lavonai, išimant 14 tapo pažinti. Vienus atsiėmė giminės ir draugai į namus, kitus, kur bėdinesnės šeimynos, miesto valdžia palaidojo. Keturiilikos baisiai sudaužytų ir apdegusių lavonų niekas neprisipažino. Matomai tos mergaitės nieko čionai neturėjo iš savųjų, ar buvo dar nesenai atvažiavęs iš Europos.

Beveik didesnė dalis žuvusių mergaičių paeina iš Brooklyno, ypač iš East New Yorko žydelkaitės, ir beveik visos žuvusios buvo žydelkaitės ir italijonkutės.

Pereitą nedėldienį daugely bažnyčių ir synagogų buvo atlaikytos gėdulingos pamaldos už pražuvusias gaisre, fabrikantų godumo ir valdžios neatsargumo aukas. Darbo organizacijos nors negavo leidimo padaryti vienos milžiniškos demonstracijos, vienok bureliai vaikščiojo po gatves laidotuvių dieną, o salėse atsibuvo triukšmingos prakalbos. Grand Central Palace anos savaitės seredą apie 2000 klausytojų ėmė per prakalbas balsu verkti ir daugybė moterų apalpo.

Gaisro tyrinėjimas perėjo į Grand Jury. Patraukta budinkų ir ugnies departamentai, Triangle kompaniją ir namų savininką Asch. Pasirodo, kad gaisro laiku fabriko durįs buvo užrakintos!..

× **Gaisrų epidemija.** Kovo 24 d. Albany išdegė valstijos kapitolius (valdžios rūmas). Blėdies ugnis padarė ant $8,000,000. Sudegė labai brangus dokumentai, iš 400,000 tomų kningynas, ir buvo pranešta, kad du panaktiniai sargai prapuolė. Ugnis kilusi iš numesto nedarūkyto cigaro!..

Paskutiniai du gaisrai sukėlė ir inspektorius. Dabar eina po fabrikus ir gyvenamuosius namus peržiūrėdami nuo ugnies apsaugas. Jau surasta, kad New Yorke yra į 10,000 fabrikų, ir Brooklyne apie 1000, kuriuose nėra jokių apsaugų!

Vietines Žinios.

× **Baudžiavų panaikinimo paminėjimas.** So. Brooklyne Lietuvių Jaunimo Klubas surengė baudžiavų panaikinimo sukaktuvių prakalbas, kurios atsibus 9 d. balandžio, Šėžos svetainėje 650—3rd Ave. So. Brooklyn. Kalbės p.p. Šukys ir Lutkauskas.

× **Lietuvių Išganimo Armija.** Nesenai atvyko Brooklynan kokis tai jaunas vyrukas ir mergina, kurie nori čia Williamsburge suorganizuoti «salaveišių» kuopą. Bandysią jie laikyti po sales ir ant kampų prakalbas.

× **Ferry į 23čią gatvę.** Nesenai atsidariusi ferry ant Broadway jau kilnoja boteliais žmones į New Yorką ant Ruzvelt str. ir atgal. Apie balandžio pabaigą pradėsią vežioti ir iki 23-čios gatvės New Yorkan.

Vežimas atatrenkė lubas. Ant N. 6tos gatvės pravažiuodamas vežimas taip sutrenkęs žemę, kad namely po N146 atkrito lubų tinkas ir prislėgė lovoje Oną Guckienę. Ją nugabenta į Bedford ave. ligonbūtį.

× **Lietuvių nerangumas.** Nesenai perėjo kvotimai ant reikalyaujamų į Ellis Island tulkų. Reikalaujama buvo lietuvio, mokančio savo kalbą ir anglų, lenkų bei rusų. Nei vieno lietuvio nebuvę, todėl į tų vietą bene pateksią žydai.

× **Atpinga produktai.** Ant Wallabout marketo agulninkai nuleido kai-kurius valgomus daiktus po 1c. ant svaro. Sviestas pigesnis 2½ c. Perdaug esą produktų prigabenta.

× **Nubaudė smylų pačtorėlį.** Grand Jury pasmerkė pačto klerką E. Sagey ant 18 mėnesių federališkan kalėjiman, už išiminėjimą piningų iš svetimų laiškų.

Iš atsibuvusios kovo 24 dieną konferencijos 1-mos gegužio apvaikščiojimo, šiuomi pranešame, kad sekanti konferencija atsibus balandžio 10 dieną po No. 101—103 Grand St., Brooklyn, N. Y., 8-tą val. vakare. Prie to surengimo dalyvauja jau 17 draugysčių. Taigi kviečiam tų draugysčių delegatus atsilankyti viršminėtą dieną, be to užkviečiam ir tas draugijas, kurios jau buvo per laiškus ir laikraščius paragintos, tačiaus dar nedalyvavo prie rengimo šito apvaikščiojimo. Gaila kad mūsų draugijos taip nerangios.

Su guodone

Komitetas.

«V. L.» Redakcija
Brooklyn, N. Y.

Gerbiama Redakcija:—

Malonėkite patalpinti «V. L.» skiltise «Vietinėse Žiniose» sekantį pranešimą:

«Lietuvių Moterų Progresyviško Susivienijimo 1-mos kuopos referatas po tėma «Ženyba — jos įtekmė draugijoje», skaitys p. J. Perkunas, atsibus Balandžio 9-ta, o ne Balandžio 16-ta. Perkėlimo priežastis — Velykų Šventė.

«Sekanti referatai: «Moterų dalyvumas turtų išdirbystėje», skaitys p. J. Šukys, ir «Materijališkoji Istorija Žmonijos», skaitys p. A. Purvis, atsibus tomis pat dienomis kaip pirmiaus buvo pagarsinta, t y. Balandžio 301ta ir Gegužio 14-ta.

«Visi referatai atsibus Tautiškam Name, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y., ir prasidės nuo 6:30 vakare.»

Su pagarba,

M. M. Račiutė.

Krasos dėžutė.

A. T.: Męs jau nekartą esame nurodę, kad rašant į laikraštį reikia vartoti gryną ir tyrą poperių; nei straipsnių nei korespondencijų meldžiame nerašyti ant jokių blankų, ant kurių yra atspauzdinta kokios-nors firmos vardas. Poperius Amerikoje taip nebrangus, kad nėra ką grobstyti firmų blankas ir ant jų rašyti laikraščiams raštus. Mums rodosi, kas tas paeina iš noro pasirodyt, kad rašantis ten ir ten va dirba, ir gali gaut blankas Bet tas nedaro rašančiam jokios garbės, o raštą padaro sumargintu ir da kai kada įvyksta nesmagumai, dėlei tų grobstomų blankų...

Žinių padavikui, Worcester:— Ačiu už pasižadėjimą. Surankiokite kuosmulkiausius atsitikimus tarpe lietuvių ir kas savaitę prisiuntinėkite Šios nebetilps nes jau kitas apie tai buvo pirmiaus padavęs. Turime priminti, kad reikia aprašinėti ne tik apie buvusias prakalbas, bet ir apie visokius tarpe lietuvių nuotikius.

A. M—kas:— Gavome. Labai gerai, kad visokiose formose rašydami palytėsite vis lietuvių gyvenimą, jų troškinius, jų veikinius,jų skaudulius,žaizdas.Šitame atpasakojimėly rods nėra aiškios idėos: už ką autorius gi stovi ir prie ką savo draugą-skaitytoją kalbina — ar jis nori «lietuvių informatorius», «lietuvių bankus»,«lietuvių balius» pasmerktinai ir iš pamato nujuokti, ar tik sąjausmingai ir su lietuviškos širdies skausmu prasišiepia ant pradedamų pas mus ne iš to galo darbų? Šitą visuomet reikia labai aiškiai išvesti. Už pažadus ačiu. Tik neilgus!

P. Kaušiui, Pittston:— Laiškelį persiuntėm p. Ne-inžinieriui.

Jurgiui Adominui, Brooklyn:— Tamstos išrištoji problema gana akyva, bet indėt į laikraštį ankščiaus negalėjome, nes visu-pirmu manėm, kad reikia padaryti tam tikras pavyzdžio piešinys, o antra — tuom tarpu męs neturime tam tikrų raidžių dėl labai smulkių ir retai vartojamų matematikos trupmenų. Bandysim kaip nors indėti, nors vargiai aiškiai išeis. Tamsta malonėkite ir daugiau tokių išrišimų padavinėti.

J. J. Daugui, Grand Rapids:— Už rašinėjimą ačiu Bet šitos netinka: juokas su žydu labai ilgai ištęstas ir tas jau senai visų žinomas. Be reikalo priduriate, kad «tai tikras atsitikimas». Pamokinimas «bedieviams» vėl gi nėra svarbus. Jei kas neturi dolerio, tai ne dėl bedievystės, bet dėl kitokių priežasčių Tokių yra ir tarp bedievių ir tarp sudievių. Žinoma, męs nepagiriam tokių, kurie giriasi bedieviais esą, o neturi jokio supratimo. — Meldžiame rašinėti žinutes.

P. Bellis, Rochester: — Abelnai šitame dalyke Tamsta turite tiesą. Tačiaus perdaug užsiimti laikraščiuose su tais, kurie tos tiesos nenori matyti, veltus yra gaišavimas laiko ir gaila laikraštyje vietos. Kurie nori tiesos, jie palengva ją atras. O nenorinčiams, reikia duoti valią, kad jie patįs persitikrintų. Žmonės juk nėra taip jau blogi, ar jie priguli į partijas ar į parapijas. Aplinkybės jos biskutį suklaidina. bet laikui bėgant jie savo paklaidas ir patįs pamato. Reikia tik su jais nesipešt, bet gražiai ir dorai pertikrinėti

Jovarui: Apturėjome šiuos raštus: „Man ilgu", „Pas ją", „Kregždelė čiulbėk", ir kitas eilutes. Ačiu.

Karpavičiui, Keene: „Teorija slovesnosti" ir kiti veikalai pasilavinimui rašymo-tvėrimo (sočinienija) galima išrašyti iš redakcijos „Viestnik Znanija" — Peterburg, Nevskij 40, ir redakcijos „Škola i žyzn" — Peterburg, Kabinetskaja, N 18.

Plokščiui, E. Cambridge: Neištrivojome biskį neapkarpę Tamstos korespondencijos atitaisyme, nes ilgiems pasirokavimams su ypatomis laikraštyje ne vieta; tas galima atlikti susitikus su tuo patim žmogum, jeigu jį sakotės pažįstą. Beje, nepridera laikrašty nei spėlioti ant žmonių, būk tas ir tas po pseudonymu rašė. Visų-pirmu tokiais spėliojimais dažnai galima suklysti, toliaus gi — šito neleidžia nei laikraštinė etika.

S. Rauckas: Tamsta pataisydamas korespondenciją iš Darsūniškių taip mažai pataisote, kad ji viso-labo pasilieka ta-pati Todėl tai nei neindėsime. Tamsta patįs vely stokite į publicistikos lauką ir meldžiami parašinėkite mums kaip iš Kauno — „antrosios lietuvių sostapilės", taip ir abelnai iš lietuviškos dirvos.

Klevelis, Kaune: Męs negalėsime. Pas amerikiečius yra tam tikros moksleivių šelpimui įstaigos, kaip va «Aušra». Tačiaus Tamstai bus kliūtis, nes ji šelpia tik į augštesnius mokslus einančius, ypač dailininkus. Gal turite Amerikoje pasiturinčių giminių ar pažįstamų? Galėtumėt su tuo tikslu į juos kreiptis. Daugelis taip daro.

Aleksynui, Lutkui ir kit.: Ačiu. Bus kituose numeriuos.

Puidai, Šiauliai: Rankraščius gavom. Ačiu.

Skaitytoju atidžiai.

Gerbiami skaitytojai, «Vienybės Lietuvninkų», kuriems yra paraginimo laiškeliai išsiųsti ir kurių prenumerata yra pasibaigus malonėsite atnaujinti, nes kitaip priversti busime sulaikyti laikraštį. Šį numerį siunčiame, kaipo paskutinį.

„Vienybės Lietuvninkų„
Administracija

Kalendorius
1911 metams.

Su puikiais skaitymais, statistiškomis žiniomis apie Lietuvą, ir daug visokių aprašymų ir eilių.

Kaina 25c.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas.

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szliupiute-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

Kirpykloj.

Miesčionis į kirpėją: Ar nepaliausit čia pasakoję apie baisybes,—man net plaukai šiaušisi!

Kirpėjas: Aš tyčia ir pasakoju, nes pasišiaušusius plaukus lengviau kirpt.

Jaučiuosi sveiku „Nuo laiko pervedimo kuracijos su Severos Kraujo Valytoju", sako p. Jos. Zidek, 2714 Millard ave., Chicago, Ill. „mano visas organizmas pasitaisė ir jaučiuosi visiškai sveikas"

Turek tai uz UZTIKRINYMA

kad pervesti kuraciją su gyduolėm nuvalymui kraujo kiekvieną pavasarį, o tos gyduolės visada tegul buna

Severos Kraujo Valytojas

Padaugina ir apvalo kraują, išnaikina pavasarinius išbėrimus, inkstus užlaiko sveikame padėjime, nustumia jautimą nuvargimo, priduoda gyvumo, sveikatos ir pajiegų visam organizmui.

Doleris bonka.

Greitas veikimas

yra butinai reikalingas išsigydimui nuo kosulio ir peršalimo. Greičiausias ir geriausias palengvinimas bus po priėmimui

SEVEROS BALSAMO PLAUCZIAMS

Kaina 25 i 50c.

Prijemnumas gyvenimo

užtraukia mums užkietėjimą ir dyspepsiją. Jeigu nori išnaikinti nusilpnėjimą vidurių ir turėti gerą ir sveiką apetitą, imk

SEVEROS RUGSZTIS PILVUI.

Kaina 1.00.

Visos viršuj minėtos gyduolės parsiduoda pas aptiekorius. Pasakyk aiškiai, kad nori „SEVEROS" ir nepriimk jokių kitų, jeigu jas tau duos.

Rašyk pas mus, o apturėsi aiškų patarimą dykai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

PIGI HISTORIŠKA DOVANA!

Kas norite gauti ją ar tai sau, ar savo draugams, arba savo namiškiams pasiųsti į Lietuvą, tai prisiųskite mums 10 centų markėmis ir, apturėsite gana didelį ir akyvą jubilėjinį numerį 25 metų «Vienybės Lietuvninkų» sukaktuvių. Tame numeryje rasite 62 paveikslus žymių veikėjų ir rašytojų ant tautiškos dirvos, ir 58 straipsnius, kurie turi didelę svarbą, iš historiško atžvilgio ir pasiliks ilgai lietuvių literaturoje, kaipo savo rūšies dokumentas. Todėl pasiskubinkite jį įsigyti sau arba savo giminėms bei draugams gyvenantiems Lietuvoj, kaipo velykų dovaną. Prisiųskite mums augščiau paminėtą sumą ir aiškų savo adresą, o mes tuojaus išsiųsime tamistoms jubilėjinį numerį. Kreipkitės šiuomi adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

K. STRUMSKIS
Duodu lekcijas ant
—PIANO—
Adresas:
190 High Str., Brooklyn, N. Y.
(61)

Parsiduoda grosernė (lavgomų daiktų krautuvė(geroje lietuviais apgyventoje vietoje. Biznis eina gerai; galima netik gyvenimas padaryt, bet dar maž daug užsigyventi. Priežastis pardavimo — važiavimas Lietuvon. Norntie dasižino apie išlygas kreipkitės šiuo adresu:
Izdorius Žaunieraitis,
223 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.

Aš nupirkau saliūną labai dailioje vietoje. Pas mane gausite gera alų, gardžią arielką, Havanos cigarus. Todėl meldžiu draugų ir pažįstamų pro mano saliūną nepraeiti; užkeikite ir žinau, kad busite užganėdinti.
Ig. Kriviskas,
666-3rd Ave.,
So. Brooklyn, N. Y.

NAUDOKITĖS IŠ PROGOS!

Biblija — Raštas Šventas, seno ir naujo testamento, 1127 puslapių, drūtuose apdaruose, lotyniškomis raidėmis. Kaina $3.00 Kas pirks nuo manęs Bibliją, gaus dovanų metams vieną iš šių laikraščių: «Vienybė Lietuvninkų» metams prekiuoja $2.00, «Lietuvą — $2.00, «Kovą» —$2.00, arba «Kataliką» — $2.00. O kas užsisakys pas mane vieną iš minėtų laikraščių metams — gaus dovanų konkursuotą J. Gabrio «Geografijos Vadovėlį». Norėdamas gauti Bibliją ir metams laikraštį prisiųsk $3, o norėdamas gauti laikraštį ir «Geografijos Vadovėlį» prisiųsk $2. Piningus siųskite per Money Orderį šiuom adresu:
J. V. Lutkauskas,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

---

25 **METŲ ORGANIZACIJA.**

Lietuvių Susivienijimas Amerikoje....

Yra tai dižiausia lietuviška organizacija pasaulyj. Susivienijimas turi suvirš 10,000 sąnarių, bet geistina, kad turėtų 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti milžiniškus mūsų tautos darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra būrelis lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų $1,000.00, tai pamąetyt reikia kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliūva į rankas kitataučių ir žūva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame, rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma tokios organizacijos, kaip. **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.** Imkime pavyzdin: daleidžiame jog tas atsieina dvilika dolerių kiekvienam sąnariui kas metai, tas mažiaus kaip trįs ir vienas trečdalis cento per dieną. Kiek žmonių išleidžia daugiaus tokio skaičiaus nenaudingiems ir kenksmingiems dalykams, be mažiausios vilties sugrįžimo išleistų piningų kuomet tokie piningai indėti į tokią organizaciją kaip **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,** buva pilnai užtikrint atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar dapug sykių didesnį negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. moka mirusio nario pašelpgaviui taip: pirmo laipsnio — $150.00, antro laipsnio — $300.00, trečio laipsnio — $600.00 ir ketvirto laipsnio — $1000.00.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė yra gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: **J. Žemantauską, 307 W. 30-th Ssr., New York City.** Jeigu tavo miestelyje nėra dar S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių virš pažymėtu adresu, arba pas prezidentą: **M. J. Damijonaitį, 812 33-rd st., Chicago, Ill.**

Pajieškojimai.

SUGAUKIT VAGĮ.

Kovo 23 d. š. m. Jonas Gulbin, apvogęs nežinia kur pabėgo. Pavogė $57, rausvą žiponą su tamsiais ruožais vertės $10, žalsvą overkotą su tamsiais ruožais vertės $27. Vogėjas paeina iš Kauno gpb., Šiaulių pav., Papilės parapijos ir miestelio. 10 metų kaip Amerikoje. Jo išvaizda: 5 pėdų 7 colių augščio,, apskrito išblyškusio veido, plaukai geltoni, usai rusvi. Kas tokį patėmys ir duos man žinią, gaus $5.00 dovanų.

P. S. Varentas išimtas ant visos Suvienytų Valstijų ir Kanados.
Jonas Daunis,
36 Marrimac str., Rochester, N. Y.
(16)

Jieškau Onos Laužuškos, kuri pribuvo iš Lietuvos į Ameriką 1911 m. 12 d. rugpjučio (August) ir apsigyveno Brooklyne, N. Y. pas ją liko mano guberskas prašportas, o jisai man reikalingas. Kas kitas ar ji pati prašau duoti žinią ant šio adreso:
Ona Jankauskienė,
Box 881 Mechaniesville, N. Y.
(17)

Jieškau pusbrolio Simano Kielio, paeinančia iš Kauno gub., Ukmergės pav. Rugavos parapijos, Paštakio sodžiaus; pirmiaus gyveno New Yorke, dabar nežinau kur jis yra.
M. Drusutis,
33 North Str., Worcester, Mass.

Pajieškau savo draugo Tamošiaus Gribo, Kauno gub., Panevėžio pav, Joniškėlio parapijos, kaimo Svoliškis. Metai kaip Amerikoje, važiavo į Chicagą. Meldžiu duoti žinia sekančiu adresu:
K. Jonušis,
Box 57, Gibbstown, N. J.

Pajieškau savo brolio Jurgio Gražulio, 8 metai kaip išvažiavo iš Waterbury, Conn. ir nežinau kur dabar gyvena, o turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitah malonės atsišaukti šiuo adresu:
Augustas Gražulis,
562 Atlantic St., Stamford, Conn.

PARSIDUODA SLIUNAS.

Geroje lietuviais ir lenkais apgyventoje vietoje, biznis eina gerai. Priežastis pardavimo — išvažiavimas į kitą miestą. Norintie dasižinoti kreipkitės šiuo adresu:
M. Maichrovicz,
39 Riverdale ave., Yonkers, N. Y.

IŠKILMINGA ATHLETIŠKA PARODA!

Syriškas stebūklas.

Alex Thomas, kuris iššaukė dvikovon Gotch, Hackenschmidt ir Zbyško konkursuos (varžysis) sujungtose imtynėse ir kilnojime sunkenybių už viršystę su Brooklyno Mylimuoju Sūnum Warren Lincoln Travis, drūčiausiu žmogumi pasaulėje. Lietuškas Levas—A. Kandrotas, kurį Galingasis Lenkas Zbyško negali inveikti, eis geriausiose imtynėse Romanos Graikišku Galijotu ud iš trijų puolių. Kandrotas lenktyniuos su išlaimėjiusiu Warren—Travis varžybose. Imsis: Yuong Monday su Yuong Moldoon, Yuong Sharkey (Italas Championas) su Frank West (Vidutinio sunkumo Championas)). Tas viskas atsibus ketvergo vakare, 6 d. Balandžio (Apr.) 8:15, Palace Hall 91—93 Grand str., Brooklyn, N. Y. (Trįs minutės ėjimo nuo Williamsburg tilto.

Prof. A. Barker sprendėjas.

Ineiga 50 centų.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų" seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų" obalsis—teisybę į akis. „Vien. Liet." paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų" skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų" skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmeiviškame laikraštiyje ieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv." siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų" išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį" arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

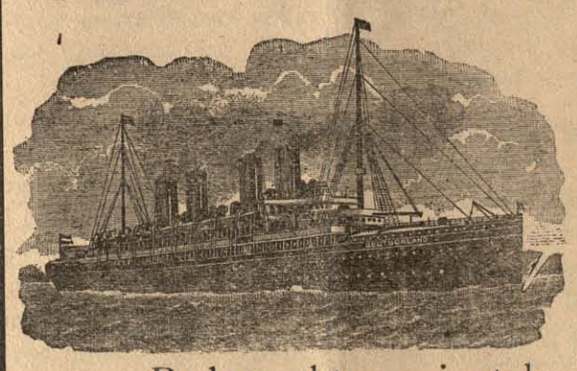

Parduoda Laivakortes

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120=124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga įgyti Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoj lietuviai turi susiorganizevę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauka, tapgi susišelpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoj, vakariniame krašte palei ežerą Michigan prie pramoningų miestų ir miestelių; tarpe 4 gelžkelių, tarpais gražus tyro vandens ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apielinkėje tūkstantį (1000) pardavimui farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pieninkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo $10,00 iki $25, 00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
PEACOCK, LAKE CO, MICHIGAN.

Baltramiejaus Naktis.

Yra tai puikus prancuzų romanas. Svarbus tikėjimiški ginčai. Labai žingeidžios paslaptįs karalių, vyskupų ir kunigų.

Kaip dievobaimingi katalikai, su bažnyčios palaiminimu, tik viena nakčia Paryžiuje išskerdė 60 tukstančių žmonių, prieštngų popiežiui.

Dviejų mirštančių kalba bedievio su kataliku, kaip jie tada atjaučia ir kaip brolis brolį dėlei karaliaus nušovė ir daug visokių akyvumų mislijantiems žmonėms. **Kunigai tą knygą draudžia skaityti.**

"Baltramiejaus Naktis" didelė knyga; kaina tik 75c. Ji reikalinga kiekvienam perskaityti, iš kelių tukstančių lickasi jau tik 200 egz. Pasiskubink gauti. Siunčiant orderį, adresuoti ant išleidėjo vardo:

J. NAUJOKAS
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Vienas Doleris Dovanų.

Kuris per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikalbins, prisiunčiant $2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių. t. y. „KOVĄ", „LIETUVĄ", „VIENYBĘ LIETUVNINKŲ", ar „LAISVĄJĄ MINTĮ" per ištisus metus, gaus dovanai garsiąją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTĮ" ir dar GRAMATIKĄ" (MOKYTOJĄ) iš kurios išmoksi **angliską kalbą,** taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vistiek 2 dol. kaštuoja, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metai skaitosi nuo dienos užsirašymo.

J. NAUJOKAS.

PIRMAS LIETUVISZKAS

Fotografistas ir Maliorius

VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darbą atlieku puikiai ir pigiai. Taipgi išmokinu nutraukti ir padirbti fotografijas, pirma mokestis tik 5 dol. Ateikit ir atsiveskit savo draugą arba draugę ir nutrauksi jo ar jos fotografiją pats, ir į 24 valandas bus atliktas pirmos kliasos darbas.

G. BENSON

328 Bedford Arv. Brooklyn, N. Y.

SKEPTIKAI.

Tas, kurs abejoja kiekvieno dalyko teisingumą, yra vadinamas skeptiku. Jųs negalite jo įtikinti kadir labjausiai pasitikėtinus žmones šaukdami į liūdytojus. Vienutinis būdas jį įtikinti yra duoti jam pačiam progą rasti teisybę. Mažas pavizdys. P-s Jos. Triner, gerai žinomas išdirbėjas Trinerio American Elixiro iš kartaus vyno, nusitarė padidinti gydomąją vertybę to vaisto taip, kad būtų mažesnė doza ir turėtų tą pačią veikmę kaip ir didelė. Dabar yra puikiausia proga skeptikams patiems persitikrinti; kad vidurių nesveikata, anemią, nervišką, ligas surištas su nesuvirinimu ir to pasekmėmis, galvos skaudėjimą, rėmenį, stoką apetito, pilvo skaudulius labai gerai išgydo šis vaistas. Suteikia greitą palengvinimą Vaistų sankrivose. Jos Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

---

20 Metu Senas Laikrasztis

"LIETUVA"

Išeina kas Petnyčia Chicago, Ill.

Laikraštis, "Lietuva", 8 puslapių, didelio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasviečio, ypač iš didžiausio miesto Chicago, kuriame gyvena apie 60,000 lietuvių ir turi šimtus visokių pašelpinių, teatrališkų, bizniškų, ir kitokių draugysčių.

„Lietuvos" prenumerata Suvienytose Valstijose šiaurinės Amerikos: -- Metams $2.00, pusei metu $1.00.
Kanadoj ir Mexike: -- metams $2.50, pusei metu $1.25.
Rusijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse: -- Metams - $3.00, pusei metu - $1.50.

Užsirašyti "Lietuvą" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Lietuvą" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigais registruotame laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKY

3252 So. Halsted St., Ghicago, Ill.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną "Lietuvos" numer ant pažiuros dykai.

THE AMERICAN

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

Preke $7.00.

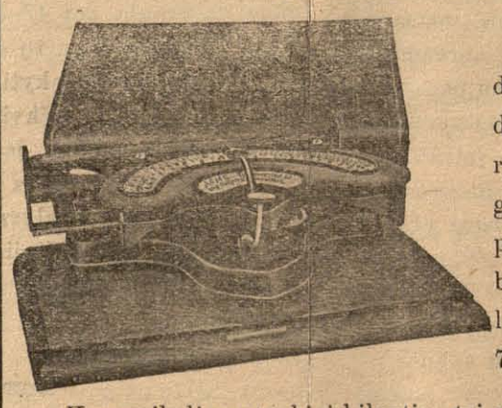

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė..... $2.00
O mašina..... $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Pauksztis & Co.

120-:124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

VYRAI

Dr. O'Malley, Specialistas.

RUPTURA, NERVIŠKI ar KENČIANTI VYRAI.

Yra klaida, labai didelē klaida, patrotinimas laiko ir pinigo, o ir nereikalingu kentējimu, idant pasitikēti ant naminio gydymo dēl aplaikytos arba nerviškos ligos, katrų paprasti daktarai mažai žino arba visai jų nesupranta. Daug kartų męs esame pašaukti pataisyti klaidas tokių **nesuprantančių daktarų ir teip vadinamų specialistų,** kada liga taip toli insigavo, kad beveik sunku yra ją išnaikinti. Į kenčiančius męs sakom: matyk

Dr. O'Malley

garsingą specialistą, dēl greičiausio ir atsargiausio gydymo: širdies, kepenų, inkstų, ar puslēs, paslaptų vietų ligos, rupturos, verikosele, kraujatekio, fistula, speciališkų ligų, kroniško nesmagumo, visokios paslaptos ligos vyrų, užnuodijimas kraujo ir t. t. Gydome šimtus tokių sunkių ligų pasekmingai, kur vietinis daktaras gal tik vieną gydo. Mųsų gabumas yra jųsų protekcija. Prekēs prieinamos. Kreipkitēs pas mus su užsitikējimu.

DR. ALEX. O'MALLEY

158 Washington st., Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Suviršum 20 metų daktaravimo mieste Wilkes-Barre, mųsų vyriausias ofisas.

Prisiųsk 2c. markę, o gausi knygutę apie rupturą dykai.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norēdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.oo, siuntinēsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"
ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.oo. Sunku susilaukti geresnēs progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

HOTELIS VIN. DAJNIO

12 W. Main st. Plynouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salē dēl draugysčių ir šeip susirinkimų.
Reikale kreipkitēs pas savo tautietį VINCĄ DAJNĮ.

Telephone 1235--5

Nik. P. Zelwis
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvēms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitēs reikale.

Nepamirškit
Tautiško Namo!
Erta, daili salē mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinē, šviežias alus, kvēpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinē.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. **Prieg tam laikau HOTELĮ.**
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedēliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Tel. 3123 Orchard
Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
203 E. Broadway, New York, N.Y.
Ofiso Valandos: Seredomis 9r.–8 v., Nedeliomis 9 iš rito iki 3 po piet; Petnyčiomis uždaritas.
Cia kalb ame maskoliškai ir vokiškai.

PITTSTON, PA.
Cia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro daviernastis Auksinius dziegorēlius ir žiedus, siuvamas mašinas, drukarnēles, bankas, visokius sidabrinius ir auksinius daiktus.
G. J. JESZMANT
[illegible] N. Main st., Pittston, Pa.

ADVOKATAS
VIKTORAS E. GARCAS
45 Broadway, **New York, N. Y.**
Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas ir Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimē (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:
VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

Prašau atsilankyti, broliai, pas savo!
Tikras Lietuviškas
Dziegormeisteris ir Auksorius.
Nuo 30 metų tame amate esantis. Taisau pats ir gvarantuoju savo darbą teip laikrodēlių kaip ir sieninių laikrodžių, krajavų ir amerikoniškų. Teipgi visokių žiedų, spilkų, lenciugēlių, o labiausiai išdirbu geriausiai šliubinius žiedus, tikro aukso 14 arba 18 k., kokius kas nori ir signatus. Teipgi užlaikau visokių dalykų. Nepamirškite mano adreso.
JOSEPH MITKO
168 Grand st., Brooklyn, N. Y.
kampas Bedford ave.

Gydau tiktai vyrus.
Speciališkas ir užsedintas vyru ligas.
AR ESI APIMTAS KOKIOS SPECIALIŠKOS LIGOS,
kurią nenori gydytis pas šeimynos daktarą? Kraujo užnuodijimą, pučkus, skaudējimus burnoje, gerklēje ir ant liežuvio. Ar tavo plaukai puola? Ar kvapas atsiduoda? Ar skauda dantis ar smegenis? Ar turi galvos skaudējimą, ar didesnius arba mažesnius skaudējimus kitose kuno dalise. Aš gvarantuoju išgydymą šiuose dalykuose. Vandentekį, jaunystēs klaidas, uždegimus, susisukimą ar subrinkimą gyslų privatiškų dalių, nustojimą tvirtumo. Ar esi peržengęs tiesas sveikatos ir gamtos? Ar silpni pečtai? Ar nuvargęs! Ar esi apimtas nepasekmių, kaip tai nerviško nusilpnējimo ir nustojimo vikrumo? Ar jautiesi silpnas, susikrimtęs ir negali atlikti darbą kaip pirmiau? Ateik pas mane, o aš tau pagelbēsiu.
Patarimai ir egzaminavojimai dovanai.
Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedēliomis ir šventomis dienomis, nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.
Senas Dr. Geary
151 W. 23-rd st., New York, N. Y.
Visi aplikantai dēl gydymo turi pributi ypatiškai del išekzaminavojimo. Ligos negali but pasekmingai gydomos per laiškus. Nerašykite, bet ATSIKANKYKIT.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.oo
Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinēt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tēvynēn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudējan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitēminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia **50** rub. už **$26.15, 100** rub. už **$51.90, 500** rub. už **259.40, 1000** rub. už **$518.oo.** Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinēju greitai, o patarimai dykai.
HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.
Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga $100.000.oo

NEW YORKO GARSAUS
Dr. F. Hartmanno
Nauja Metoda Gydymo!

Šita nauja metoda gydymo visokias ligas, yra teip pasekminga, kad šitas daktaras gali pasididžiuodamas sakyti, jog tai tikriausias ir geriausias budas išgydymui visokių ligų; todēl kad tai yra paslaptys surastų vaistų paties Dr. Hartmanno ir paslaptybē to išradimo; apie kurią kiti visai nežino tojo budo sutaisymo vaistų kaip Dr. Hartmannas yra išradęs. Kadangi tai naujas budas gydymo tik dabar atidengta, tai ir vadinasi NAUJA METODA GYDYMO, — be abejonēs kuri sergantiems pagelbsti ir išgydo greičiau ir teisingiau, negu koksai su jermulka iš New Yorke netikras. Dr. Hartmanui, yra dēkingi žmonēs, kurie tik kreipēsi prie jo, tai visi apturējo sveikatą, tik pasidēkavojant jo geriems vaistams ir NAUJAI METODAI, kurią naudoja išgydymui sergančių. Jeigu tulas vaikiozas tik buvęs New Yorke ir pas mane, o pabēgęs iš čia, nesisarmatija užsidējęs žydišką jermulką su kitu, vadytis dideliu daktaru, tai galit žinoti, kad Dr. Hartmanas turi buti daug sykių didesniu daktaru, todēl kad suviršper 20 metų New Yorke hospitolēsia buvo ir dabar gydo žmones tam pačiam mieste. Geras daktaras nereikalauja bēgiot. Dr. Hartman visokias ligas išgydo be peilio; ir nežudo žmonių su aperacijoms, nes pagelbsti su gerais vaistais.

Nereikia daug kalbēti, bet štai patys žmonēs kalba, kurie yra dēkingi Dr. Hartmanui už jo gerą gydymą: tad iš daugumos nors porą talpiname:

Guod. Tamista Daktare.
Aš žemiau pasirašęs, širdingai dēkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už išgydymą nuo ligos, kuri kankino mane per 3 metus, skaudējimas viduriuose, pagedusių nervų ir kraujo; kas mane labai privargino. Nors kiti neįstengē išgydyti, bet kad Dr. Hartmanas pataikē, ir pamatiškai išgydyti, tad pripažinstu, kad esi geras daktaras. FR. LEVAČEKS,
514 W. 50 St., New York, N Y.

Malonus Dr. Hartmanai:
Su džiaugsmu siunčiu didelį dēkingumą už išgydymą mano vidurių ligos, išbērimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudējimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esiu dēkingas už sveikatą. JOS. TURKEVIČIA,
695 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Kad kitiems pagelbējo, tad Dr. Hartmanas gali ir tau pagelbēti, tai atsišauk pas jį parašydamas lietuviškai, aprašant ligą, o apturēsi tokius vaistus ir pagelbą, kuri tau išeis ant sveikatos nuo rheumatizmo, dispepsijos, nusidēvējimo, širdies ligos ir kraujo nečystumą, kaip tai išbērymus ir niežējimo odos ant viso kuno ir t. t., teip-pat užkietējusių vidurių, nuomario, mažumos kraujo ir įvairiau piktas ligas, kurias dēlei negražumo vardų neminim ir nuo saužagystēs, teip-pat ir moterų nesveikumus ligų ant kurių tik sergate. Atsišaukite ar parašykit apie savo ligą adresuojant:

DR. F. HARTMANN,
231 East 14 St., New York, N. Y.

Valandos nuo 10 ryte iki 5 po piet. Nedēliom nuo 10 ryte iki 1 po piet.

Dr F Hartmans, parašē ir jau išleido knygą po vardu "NAUJA METODA", yra tai žingeidi knygelē, kuri aprašo, kaip kraujas teka po žmogaus kuną ir visokias ligas. Prisiųskie 10 centų ir čionai paminēk savo ligą ant kurios nesveikas ir iškirpęs prisiųskie.

Vardas pavardē..........
No. ir gatvēs..........
Miestas ir Steitas..........

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinēja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuotinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitēs pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikųs užkandžiai. Salē dēl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganēdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo.................. **10 c.**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)...... **35 c.**
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Atidžiai visu Lietuviu
LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ
Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salē mitingams veseilioms ir šiaip visokiems susirinkimams. **Salē 212 Berry Str.** Reikale kreipkitēs prie mųs, o busite užganēdinti konogeriausiai.
JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

New Phone 1284 — R.
PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILIŠAUSKO.
Geriausia užeiga lietuviams.
Salē mitingams ir susirinkimams.
Prie tam laikau kriaučyste. Steliuotus siutus dirbu pagal naujausią madą, už prieinamą prekę.
Reikale nepamirškite savo lietuvį.
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kriaučystē viršuj.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas,
1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s.
349 Kensington ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 310 John str.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LOWELL, MASS.
P. A. Jatulevičius,
474 Merrimack st.,

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.
J. Žemantauckas, 307 W. 30-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas,
% Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 49 Cole st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
J. Digrys, 1213 Philo str.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

TURNERS FALLS, MASS.
K. P. Šimkonis, Box 671.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta. 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Boston, Mass.
Julius Bukantis,
172 Endicatt St.

Didžiausis ir gražiausis pasaulēje teatras
HIPPODROME
ant 6 Ave. ir 43-44 st., New York
Lošia: „Tarptautiškas Lenktynes", „Niagaros Balletas, „Žemēs Viduriuose" ir 12 aktų cirkaus.
Kasdien po pietų 2 v. ir vakarais nuo 8.
Geriausios sedynes $1.

Antanas Stašauckas.
Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gērimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galit gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c. 5 tuz. - $1.00, Perkupčiams 1.000 už $6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, drūčiai apdaryta, su prisiuntimu $3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5 c, markę gausit ji su 456 paveikslais ir 1.000 naudingu daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirkt tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šito adresu: **M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.**

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

Nauji su dvejais šriubais laivai: „Kursk", „Russia", „Birma", „Lituania" reguliariškai bėgioja tarp Rusijos ir Amerikos. Yra tai vienatinė Linija, kuri eina tiesiai Rusijon be mainymosi. Keleiviai gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj ir gauti priprastą valgį. Kad nereikia mainytis, tai gali paliudyti tukstančiai keliaujančių, kurie važiavo ant šios linijos.

Laivai išplaukia iš New Yorko

Kursk	Balan.	8,	1911	Birma	Geg.	13,	1911
Lituania	Kovo	25,	1911	Kursk	Geg.	17,	1911

Su artesnēmis žiniomis reikia kreiptis prie vyriausių tos linijos atstovų:

A. E. JOHNSON & CO.
General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickevyčia (1798-185?). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašē A. J. Dambaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Ar socijalistas gali but kataliku? Sodiečiams ir draugams darbininkams. Parašē Žmogus. Plymouth, Pa, 1900, pusl. 22 .... 10c

Augis darbininkų judējimo Lietuvoje. Ši knygelē aprašo darbinink judējimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašē A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c

Apuoko Sapnai. Čionai yra rinkinēlis šių paveikslēlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kietasprandis. Parašē juos gabus feljeton rašējas Šliburis. Jo paveikslēliai aštriai siektelē visus opiausius gyvenimo apsireiškimus. Vietomis reikia verkt, vietomis juoktis Parašyta labai aiškioje kalboj, kad ir mažai mokantis lengvai skaito. Brooklyn, N. Y pusl. 15c

Parsidavimas ir Pelnas. Iš prietikių Prusų Lietuvoje, Pagal A. Swiętochowski. Kaip vienas lietuvis atējęs iš Did. Lietuvos atsidavē vokiečiams, net pavardę ir tikējimą permainē ir paskui išvarē jį. Parašē Žmogus. Plymouth, Pa. 1901 .... 10c

Pasikalbējimai apie dangų ir žemę. Labai akyva knygelē, su 15 paveikslēlių. Vertē iš svetimų kalbų, P. A. Plymouth, Pa., pusl. 81. .... 25c

Palemonas ir Girždutа. Apysaka eilēse, iš senovēs gyvenimo pagal žmonių pasakų, senovēs įtikējimų ir savo fantazijos. Parašē M. D. S. Plymouth, Pa, 1904, pusl. 72 .... 20c

Pnota—Nuskintas žiedas. Vaizdeliai iš gyvenimo. Du labai puikus apskaitymai Parašē Bijunas. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 32 .... 10c

Pagieža—Jurgis Durnelis. Dvi labai puikios apysakos iš gyvenimo. Kiekvienam priimnos pasiskaityt. Lenkiškai parašē Brolis. Lietuviškai įsguldē Vincas Kudirka. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 90 .... 25c

Popieros Gromatoms rašyt. Gaunama visokio skyriaus, su malonioms dainelēms ir visokiais aprašymais tuzinas su kopertais 25c

Herbertas Spenceris. Trumpa perž valga jo philozophijos. Parašē Krapotkinas. Vertē Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, pusl. 39 .... 15c

Idēja ant mēšlyno. Apysaka mųsų dienų. Aukauja broliams lietuviams. Musē Plymouth, Pa. 1900, pusl. 54 10c

Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, pusl, 32 .... 10c

Išgriovimas Kauno Pilies (1352. m). Dramatas keturiuose apsireiškimuose. Iš Lietuvos dējų. Parašē Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 85 .... 20c

Iš po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysakos. Parašē M. Černeda. Vertē V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c

Iš baznyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityt. Parašē A. D. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 16 .... 5c

Istorija Septynių Mokintojų. Akyv skaitymai. Išleidimas trečias. Plymouth Pa. 1904, pusl. 158. .... 50c

Iš kur atsiranda nusidējēliai? Socijoliogiškas piešinys. Knygutēje trumpai ir aiškiai parodo, iš kur musų laikuose gimsta įvairųs prasižengēliai ir nedorēliai ir ką su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medegos diskusijoms. Parašē A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 22 10c

Įtekmē Socijališkų Sanlygų, ant visų kulturos šakų. Šią knygelę perskaičius galima daug pasimokįnt. Vokiškai parašē J Stern, Lietuviškai vertē J Šidaras. Plymouth, Pa. 1898, pusl. 94 15c

Juozas Arch. Sodietis-deputatas Anglijoje. Šią knygelę vertētu kiekvienam perskaityt. Parašē A. D. Plymouth Pa. 1905, pusl. 18 .... 10c

Žemių Dulkēs. Apysaka iš mųsų gadynēs Lietuvoje. Parašyta M. Radzevyčiutēs. Su autorēs paveikslu. Plymouth, Pa. 1901., pusl. 226, ... 50c

Ženybos Paikių Miko. Kaip jam nelemtai su ženyboms atsitiko. Iš lenkiškos kalbos vertē V. K. Plymouth, Pa. 1896, pusl. 10 (didelio formato) 10c

Žmogus. J. Akuratero apysaka. Iš latviškos vertē J. Baniulis. Plymouth, Pa. 1907, pusl. 40 .... 15c

J. J. Paukcztis ir K. Brazys,
120-124 Grand st. **224 E. Main st.**
Brooklyn, N. Y. **Plymouth, Pa**

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnēs. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinēlē atrametuojasi nuo kaspino.

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusēs colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudēta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukcztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!

($110,000,000 (šimtas dešimts milijonų dolerių) paskirta dēl iškasimo kanalo, kurs bus dešimts mylių ilgio ir penkios pločio, ir trauksis visu East New Yorko pakraščiu, kurs vadinasi Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prieplauka (portas) kariškiems ir tavoriniams Suvienytų Valstijų ir visų viešpatysčių laivams. Tą liudija nutarimas 13 d. Lapkričio 1909, komisijos *The Canal Terminal Board City of New York*, ir pripažinta per kongresą 10 d. Vasario, 1910, Washington, D. C. Plianai buvo patilpe visuose laikraščiuose New Yorko. Tai-gi dabar da galima pirkti gana pigiai lotus no $450.00 iki $750.00. Galima žinoti visiems kad ta vieta bus didele biznio vieta, kaip tai: įvairiausis štorai, hoteliai, ir tt., tai žemė turi pakilti į gana aukštą kainą. No eleveiterio tik 4 bliokai už 5c į visas dalis miesto galima davažiuoti. Kreipkitēs pas vietinius asabiškai ar per laiškus su visokiomis informacijomis.

Musų Brančiaus Offisai ir reprezentantai:

V. J. Šlakys ir J. A. Žemaitis, 119 E. Centre st. Shenandoah Pa.

J. G. Alenskas, 80 Garnet Lane Wilkes-Barre, Pa.

M. Valentinaviče, 1831 N. Main Ave., Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.,
120--124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 2427 Greenpoint.

SUSTOK IR KLAUSYK!

Gražus gvarantuotas laikrodēlis — mašina dēl rašymo — revolveris — britva pačiam skustis — lenciugēlis vyriškas ir moteriškas prie laikrodēlio — bronzaleta — pypkē — knypkiai į rankovgalius — 6 videlciai — 6 peiliai — 6 šaukštai — šaltininē plunksna — spilka į kaklaraikštį — pugilaresas — šepetys prie daiktų ir kitokių kruvoj daiktų 150, t. y. viso 200 daiktų. kiekvienam žmogui namieje ir kitur reikalingų — ir išsiųsime juos už prisiuntimą mums $2.00. Bet dabar nesiųskite nei cento, tiktai rašykite kad norite juos matyti ir prisiųskite 4 centųs markēmis adresu:

Kanegi Sup. Co.
107 W. 27th st. D-6. NEW YORK.

Tiktai 5 centai

Jeigu apsiimi mokēti po 5 centus kas diena, tai mes atsiųsime **Gražų 14 karato auksuotą laikrodēlį** su trimis lukštais, gvarantuojam ant 20 metų ir dailų lenciugēlį su breloku. Kaina laikrodēlio, kartu su lenciugēliu ir breloku 32.000

Dabar nereikalinga atsiųsti nei vieno cento, tiktai rašykite klausdami katalogo ir įndēkite markę dēl prisiuntimo ir atsakymo.

Gold Watch Co.
2205—3rd Ave. D-7.
NEW YORK.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaipo tai: laikrodžių, laikrodēlių, lenciugēlių, visokių žiedų čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškų knygų, škaplierių, rožančių, kryželių, abrozų, visokių paveikslēlių ir tt.

Biblija lietuviškoms raidēms $3.00.

Popieros gromatoms rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai $1.00, už 1000 $6.00.

Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 25ct., svaras $1.25 su prisiuntimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už $3.00. Ir šiaip visokį tavorą agentams duodu su dideliu nuošimšiu.

Lietuviai ir lietuvaitēs, visi draugai ir pažįstami reikale malonēkit kreiptis pas savo tautietį, o busite užganēdinti.

Adresas:
V. Vaidelis,
112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

GERA SVEIKATA

Štai ko sergančiam reikia, gero daktaro, gerų liekartų, o tuoj busi sveikas, teip kaip daugybes sergančių išgydė daktarai Philadelphios M. Kliniko; todēl kad čion nedaro experementų ant sergančių, kaip daro be praktikos daktarēliai; bet šiam Klinike seniai persitikrinę geri daktarai darbuojasi, kurie pasekmingai, greit ir gerai visokias ligas išgydo ir teip-pat todēl gali **Gerai iszgydyti,** kad šitam Klinike, kiekvienam atsišaukusiam, užrašo ir duoda tikras liekarstas, kurios yra žinomos kaipo geriausios ir kurias tik mokslas ir gamta gali pagaminti, nors ir pargabentos iš toliausių kraštų svieto. **DŽIAUGIASI ŽMONĖS, turēdami Philadelphioj tokį gerą Kliniką,** į kurį kas tik atsišaukia, apturi greitą sveikatai pagelbą, todēl lietuviai nereikalauja patekt į „gišeftmeikerių" žydiškų slemezernikų rankas, nes **šitam Philadelphios M. Klinike geri seni daktarai,** teisingos liekarstos ir kiekvienam sergančiam atsišaukusiam užtikrinta sveikatai pagelba. Tas Philadelphios M. Klinikas paties gubernatoriaus legalizuotas.

Kad iš visur žinotų kur išsigydyti ir visada atrasti teisingą nuo visokių ligų pagelbą kaip iš Philadelphijos teip ir iš tolimų vietų, tad pranešame per laikraštį, kad atsišauktų stačiai lietuviškoje kalboje, o išsyk apturēs visokias rodas ir geriausias liekarstas. pagelbą sveikatai ir neatidēliojant išgydomi bus nuo: skaudējimo kaulų, sąnarių, strēnų, krutinēs, pečių, rankų ir kojų. Nesveikumo vidurių ir inkstų, zarnų ligų. Nusilpnējimo, sunkaus kvēpavimo, nervų, slaptų užsikrečiamų ligų. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligų. **TEIP-PAT MOTERŲ,** skausmingas mēnesines ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda varginimui žmonių. Gydome kaip šviežias teip ir užsisenējusias ligas, nepaisyk kad tau niekas nepagelbējo, neatidēliok, bet atsišauk lietuviškai, o busi išgydytu nuo visokių ligų, kurios varginimui žmonių atsiranda ir yra išgydomos.

KAM mokēti didelius pinigus šundaktariams už be vertēs pamieštą vandenį, kad Philadelphios M. Klinikas duoda teisingas, grynas, geras liekarstas už mažą atnagradijimą, naujausio sutaisymo ir vartojant tikras gyduoles apturēsi reikalingą gerą sveikatą.

Perstok sirgęs kad gali but išgydytu, bet atsišauk nevilkinant prie:

The PHILADELHIA MEDICAL CLINIC,
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

Ateinantiems valandos: nuo 10 iki 4 po piet; šventadieniais no 10 iki 1 p.p. Utarninke ir Pētnyčioje nuo 1 iki 8 vakare.

Dr. Aleks. Browne, Vyriausias Daktaras.

Šitam Klinike tikrai tik moksliški diplomuoti daktarai gydo; ir vietoje didelių apgarsinimų duoda geras liekarstas, kurios išgydo sergancius, yra tai teisingiausias apgarsinimas.

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvēs
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai atlikti, tegul atsišaukia

Seniausį Bankinį Namą Uždētą 1848 m.

(Stovinti po Rēdiška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią prekią. Pašportus dēl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimų Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai. **Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Subatoje iki 8 val. vakare. Nenēlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.**

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!

Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestį. Platesnių žinių klauskite per laišką arba pats ateikite.

Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turējęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarē ofisą.

103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specijalistas prie ligų chroniškų (įsenējusių).

Valandos priemimui ligoniu:
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.

DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA

Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekē vidutinē. Patarimai dykai.

Persikēlē iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunįgams ir guodotin. Draugystēms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminētus daiktus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdams iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dēl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau ne gu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

TOLIAUSIA NUEISI. SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudējimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĒS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimēje pasigelbēti, nejieškok rodos pas kokius nemokįtus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų —pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbēją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių lidų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai iau tukstančius padarē sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir giiioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridēk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailēsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS

J. B. DAINIO.

Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkēs nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.

36 OXford Str.
Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

PRIETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh